N:o 127 — 1916

Perjantaina Toukokuun 12 p. — Perjantaina Toukokuun 12 p.

UUSI SUOMETAR

Kahdeksasviidettä (48) vuosikerta

TOIMISTO
Helsinki, Antinkatu 4

Uutisosaston	puhelin	2 50
Toimitussihteerin	„	79 20
Päätoimittajan	„	22 34
Ulkomaan osaston	„	60 38

Ilmoitushinnat:
Tekstin edellä 15 p.; jälessä 12 p.; määrätyllä paikalla 20 p. palstamm. alalta. Pienin ilmoitusmaksu 1 markka. Varilliset ilmoitukset 25 p. mm., vähintäin 20 mk. — Kuolemailmoitukset alan mukaan, vähintäin 6 mk. Kihlaus-, vihkimä ja syntymäilmoitukset 3 mk.

Vastaava ja päätoimittaja:
P. J. HYNNINEN
Tavataan toimistossa klo 2—4 i.-p.
Puhelin 22 34

Tilaushinnat:

	Helsingissä: haettaessa	kotiin tuotuna	Maaseudulla:	Venäjällä:	Ulkomailla:
1/1 vilta	15 mk. — p.	16 mk. — p.	16 m. — p.	6 rpl. — kop.	40 m. — p.
1/2 „	7 „ 50 „	8 „ — „	8 „ 50 „	3 „ — „	20 „ — „
1/4 „	3 „ 75 „	4 „ — „	4 „ 50 „	1 „ 50 „	10 „ — „
1/12 „	1 „ 25 „	1 „ 40 „	1 „ 75 „	— „ 50 „	8 „ 50 „

Viikko-Suometar Smk 3: 50 vuodelta.
Tilattaessa on aina mainitt. onko tilaus uusi vai samana vuonna jatkuva.

KONTTORI: Helsinki, Antink. 4
avoinna klo 8 a.-p.—7 i.-p.
HAARAKONTTORI: 2 linja 5
avoinna klo 9—11 ap. ja 2—7 ip.

Konttorin	puhelin	1290
Haarakonttorin	„	9206
Taloudenhoitajan	„	6565
Asiamieskonttorin	„	9043

Taloudenhoitaja tavataan klo 2—4

L. POHJANHEIMON ASIANAJOTOIMISTO HELSINKI, VUORIK. 8.
Ei kankana rautaraem. Tub. 7416 sekä 7616. Avoinna klo 9—10. 4
On jat. Varat. L. Pohjanheimo. Ajan viraston- ja oikeussioita, myös testamentti- ja perintöriitoja; toimittaa saatavainperimisiä, perunkirjoituksia, perinnönjakoja; laatii testamentteja, vararikkoluetteloja, kauppa- y. m. kirjoja. y. m.
Matkustetaan maaseudulle. 27

Suomalainen Asianajotoimisto
A. RIMPPI, tak. kand., Helsinki, Unioninkatu 8. P. 6657. Auki 10—1 ja 7
Matkustetaan maaseudulle. 28

Kaarlo Castrénin :: Asianajotoimisto ::
E.-Espl.k. 6. Av. 10-4. Tel. 4264, 8165 ja 3383
Omistajat: ent. prokuraattori J. Grotenfelt, varatuomari Harry Olsson. — Matkustetaan maaseudulle. 16

J. V. Snellmanin 110-vuotispäivänä tänään
Kansalaisjuhla
Vanhalla Ylioppilastalolla klo puoli 8:sta illalla. 9721

Huveja

Suomen Kansallisteatteri
Perjant. toukok. 12 p. klo 1/2 8 alenn. hinnoin
Elinan surma. 9647

Kuolleita

✝
Syvästi kalvaten ilmoitamme, että rakas puolisoni ja lastemme hellä isä, maanviljelijä
Juho Ylöstalo
kuoli pitkällisen ja ankaran taudin murtamana t. k. 8 p:nä 54:llä ikävuodellaan kodissaan Lahden Anttilassa. Kahoten häntä muistelevat 3 tytärtä, 2 väyä, 1 sisar, 2 lapsenlasta ynnä sukulaiset ja tuttavat.
Emilia ja Greetta Ylöstalo.
Lempi ja Feilka Marola.
Hanna ja Siivo Nokkala.

Nyt täältä mua Jeesukseni
Jo noutamaan on tullut,
Ja onkin odotettuna
Jo kauvan alkaa ollut.
Se vaivani jo päättävi,
Jott' ei tää maailma voinut.
Sill' olen mä jo kyllälti
Siin' aikan vaikeroinnut.

(Lahti) 9692

Ilmoitetaan, että hellästi rakastamani puoliso,
kemisti
Kaarlo Johannes Harjanne
pitkällisen sydänvian murtamana hiljaa ja rauhallisesti nukkui kuolon uneen toukok. 10 p. 39 vuoden iäkäisenä, jättäen syvään suruun minut, vanhan isän, sukulaiset ja ystävät.
Anna Harjanne, o. s. Englund.

Sakta kom budet
Som vår glädje störde;
Sorgligt var ljudet,
Som vårt hjärta rörde;
Men ifrån Gud det
Oss en hälsning förde:
»Död, men han lefver.»

Hautaus tapahtuu Vanhan hautausmaan kappelissa maanantaina toukok. 15 p. klo 2 i. p.

✝
Rakas hellimämme pikku
Eva
lähti ainiaaksi luotamme keskiviikkona toukok. 10 p:nä eletyiään omaistensa ja ystäväinsä ilona 6 vuotta.
Ingrid, Jalmari, Kalja ja Mirja Lydecken.

Pikku Evamme kätketään haudan lepoon Noormarkussa sunnuntaina toukok. 14 p. klo 2 i. p.

Surulla ilmoitan, että rakas vaimoni
Selma Hendrika
synt. Juvonen) kuoli uskossa Vapahtajaansa t. k. 10 p. klo 7,30 a.-p. 52 v iäkäisenä, sairastettuaan pitemmän aikaa sydäntautia, suruksi ja kaipaukseksi minulle, 3 lapselle, sisarille ja veljelle ynnä muille sukulaisille ja tuttaville.
Joh. evk. 3: 16 v.
Hautaus tapahtuu Malmin hautausmaalla sunnuntaina t. k. 14 p. Surusaatto lähtee vainajan kodista Konstantiininkatu 29, klo 10,45 a.-p., joka täten ainoastaan ilmoitetaan.

Kokouksia

Pohjois-Pohjalaisen Osakunnan
ylimääräinen kokous on v. t. kuraattorin luona Kasarmink. 20 tänään perjantaina klo 2. — Käsiteltävänä pääsyhakemuksia Osakuntaan. 9730

Laulu-Miehet.
Harjoitus tänään täsmälleen kello 8 Ylioppilastalon Musiikkisalissa. Ehdottomasti kaikki saapuville juhlapuvussa. (S. I. 10839) 9716

Kolmisoinnun
peruutetun kevätkokouksen asemasta kokoonnutaan tänään klo 7,15 i. Rouva S. Korkeakosken luona Vironk. 10:ssä. 9731

A.B. Högfors Bruk och Wattola Träsliperi
nimisen yhtiön osakkaat kutsutaan täten ylimääräiseen yhtiökokoukseen joka pidetään torstaina 25 p. toukok. 1916 klo 2 i.-p. Seurahuoneella Helsingissä, käsitelläkseen johtokunnan tekemää ehdotusta koskeva erinäisiä muutoksia yhtiöjärjestyksessä.
Högfors, 6 p. toukok. 1916.
Johtokunta.

Osakeyhtiö Agrosin osakkaat
kutsutaan täten perjantaina kuluvan toukokuun 26 p:nä klo 7 i.-p. yhtiön konttorissa Helsingissä pidettävään ylimääräiseen yhtiökokoukseen päättämään ehdotetusta yhtiön osakepääoman lisäämisestä laskemalla liikkeeseen kolmetuhattavi sisataa uutta 100 markan nimellisarvoista osaketta 250 markan kurssista kappaleelta.
Helsingissä, toukokuun 10 p:nä 1916.
9682 Hallitus.

Kansanvalistusseuran vuosikokous
pidetään Seuran toimistossa Museokatu 18 tiistaina 23 p. toukok. klo 7 i.-p. Säännöjen 12 §:ssä mainitut asiat. 9686

Valvojan Osakeyhtiön
varsinainen yhtiökokous pidetään lauantaina kuluvan toukokuun 27 p:nä Kust. O.Y. Otavan huoneustossa, Undenmaank. 10, klo 7 i.-p. ja käsitellään silloin yhtiöjärjestyksen 10 §:ssä mainitut asiat. H:ki, 10. V. 1916.
Johtokunta.

Yhdistys „De gamlas vänner"
kokoontuu vuosikokoukseen »Vanhain kotiin» torstaina kuluvan kuun 18 p:nä klo puoli 7 i.-p.
Vuosikokouksessa tullaan käsittelemään yhdistyksen sääntöjen 4 §:ssä mainittuja asioita.
Helsingissä, toukok. 10 p:nä 1916.
(I.4581) 9727 Johtokunta.

O.-Y. AJAN
varsinainen yhtiökokous pidetään lauantaina t. k. 27 p:nä klo 5,30 i.-p. Ajan konttorissa, Mikonk. 3, Helsingissä.
Käsitellään osakeyhtiölain 26 §:ssä mainitut asiat.
9722 Johtokunta.

S. V. R. rata- ja rakennustyöl. y. m. hautausapurengas N:o 1.
Ensi kanto jäsenen N:o 399 Fredrik Eklundin kuolem. lauantaina t. k. 13 p:nä kello 4—6 i.-p. Annankatu 33.
(S. I 10858) 9720

Sekalaisia ilmoituksia

TILATKAA UUSI **SUOMETAR.**

G. F. Stockmann O.Y.
Vasta saapunut valiokokoelma
Oikeita Mattoja
kaikenlaisia, -kokoisia ja -hintaisia **on nykyään näytteillä mattohallissamme.** 9762

Hels. S., Hbl. (tuots.) 1 s. 2 p. 60 mm. 13/5, 15/5, 20/5, 7/6
133,500 leimattua runkoa
Koivuja
tarjotaan ostettavaksi **Urajärven kartanon maalta,** Asikkalan pitäjän Urajärven kyläss. Vetomatka 0—6 kilometriä. Tarjoukset, suletuna, pyydetään lähettämään ennen tu evan kesäkuun 15 päivää neiti Lilly von Heidemanille, Lahti, Urajärvi. Lähempiä tietoja antaa maanviljelijä Aug. Aminoff Urajärvellä ja allekirjoittanut Heinolassa.
Heinolassa, 8 p:nä toukok. 1916. **S. W. Cornér,** Varatuomari.
9679

G. F. Stockmann O.Y.
Kesäksi
Kaikenlaisia Akkunaverhokankuita
erittäin suuri valikoima.
Huom.! Akkunaverhotanko-uutuuksia. 9561

sillä
CEYLON TEE
on voimakkuutensa sekä hienon ja raikkaan makunsa kautta
Maailmassa enin käytetty tee-laji.
Saatavana kaikista hyvin varustetuista seka- ja siirtomaatavaraliikkeistä kautta maan.
Tuontiliike CEYLON Importaffär
Konttori ja tukkuvarasto: **Helsinki. Puh. 9866.**
Ostaessanne tarkastakaa, että kääryeissä on tämä tavaramerkki
9708

Paras keino koita vastaan kodissa
ovat japanilais-amerikalaiset
Turkinsäilytys-pussit
setripuusta, n. 70×150 cm suuruiset, joihin mahtuu 2 à 3 turkit.
HUOM.! Ilmantiivit ja miellyttävän tuoksuiset.
Herman Renfors
Helsinki, Mikonkatu 4. 9766

Huomatkaa!
Engbergin Kylpylaitos
Ammekylpyjä 10 ap.—10 ip.
Suomalaista saunaa ja Roomalaisia kylpyjä 2 ip.—10 ip
(Hbl. 0732

Billnäsin konttorikalustot
ovat jokaisen konttorin koristuksena.
38 Näyttely ja myymälä:
TH. WULFF
Helsinki, Pohjois-Esplanadikatu 43.

Lääkäri.
Allekirjoittanut lopettaa vastaanottonsa kesäkuukausiksi lauantaina t. k. 13 p:nä.
9590 Johannes Veikkola.

Osuusliike ELANNON r. l. ostajille!
Elannon arv. ostajille jaetaan voitto-osuutta v:lta 1915 osuuskunnan kevätkokouksen päätöksen mukaan 3 % ostosten määrästä, laskettuna täysiltä markoilta. Ei-jäsenten ostoille laskettua voitto-osuutta ei makseta rahassa, vaan se luetaan heidän hyväkseen suoritettuna pääsy- ja osuusmaksuna, jos he ennen toukokuun 1 p:ää 1917 liittyvät jäseniksi osuuskuntaan. Paitsi voitto-osuutta maksetaan osuuksien omistajille osuuskorkoa 6 % ennen tammikuun 1 p:ää 1915 suoritetuille osuusmaksuille.
Voitto-osuuksia ja osuuskorkoja jaetaan maanantaista kuluvan toukokuun 8 päivästä alkaen kahden viikon aikana hallintoneuvoston kokoushuoneessa Hallituskatu 15, klo 10—2 i.-p. ja 4—7 i.-p. sekä sen jälkeen t.k. 22 p:stä alkaen liikkeen konttorissa It.-Viertotie 12 klo 9—12 a.-p. ja 1—4 i.-p.
Tungoksen välttämiseksi on voitto-osuuden ja osuuskorkojen jako järjestetty tapahtuvaksi siten, että niitä eri simälsenä viikkona suoritetaan ainoastaan jäsenille seuraavassa järjestyksessä:
Maanantaina jäsenille N:ot 1—1,500, tiistaina jäsenille n:ot 1,500—3,000, keskiviikkona jäsenille n:ot 3,000—4,500, torstaina jäsenille n:ot 4,500—6,000, perjantaina jäsenille n:ot 6,000—7,500 ja lauvantaina jäsenille n:ot 7,500—9,000.
Seuraavalla viikolla, alkaen maanantaista t. k. 15 p:stä tapahtuu suoritu. ilman mitään aikajärjestystä kaikille niille jäsenille, jotka eivät siihen mennessä ole saatavaan perineet, samoinkuin myös ei-jäsenille.
Voitto-osuus ja osuuskorko suoritetaan osuuskirjaa näytettäessä jäsenelle itselleen, taikka valtakirjan nojalla hänen valtuuttamalleen henkilölle. Samalla on palautettava voitto-osuusmerkeistä ostajalle alkaanaan annettu kuitti.
Helsingissä, toukok. 6 p. 1916.
Osuusliike Elannon r. l. Hall.tus.
9354

Näyttely Tyttöjen ammattikoulussa
Oppilaiden valmistamat työt, piirustukset y.m. ovat näyttellä perjantaina 12 pnä ja lauantaina 13 pnä toukok. klo 11 a.-p.—6 i.-p koulun huoneustossa Itä-Heikinkatu 13, 3 kerr.
Huom.! Myytävänä töitä ompeluosastolta. Kahvitarjoilua.
Vava Grönholm, v. t. johtajatar.
9252

Forssan suomal. Yhteiskoulu
8 luokkainen, Yliopistoon johtava. Sisäänpääsytutkinto 26 p. toukokuuta klo 4 i.-p. 9696

Myytävänä
KAHV'A saapunut pienehkö määrä.
OSK. HUTTUNEN
Puhelin N:o 861.

Jauhosäkkejä
72 ja 50 kg:n myytävänä 8,000 kpl.
Säkkikauppa,
H:ki, Vladimirink. 14, puh. 5498.

ROKKENIITTI
Ainoamainen peilavaöljyn korvaamaton, täysin vastustuskyvinen ja varmasti luotettava. Eroo aista **tulensuojelusvärinä.**
ROKKENIITTI-väri tulee 50—70 % halvemmaksi kuin öljyväri.
ROKKENIITTI on saanut korkeimmat arvolauseet ulkomaisissa näyttelyissä.
Pyytäkää heti ohjekirjanen, josta käy ilmi **Rokkeniitin etuisuudet ja sen monipuolinen käyttökelpoisuus.**
Ohjekirjanen lähetetään postivapaasti ja ilmaiseksi.
Ab. Åströmin Tekn. Tehdas Oy. Turku. 9476

Aniliinivärejä
varastosta
Material Osakeyhtiö.
Helsinki. Puh. 5313.
(S.I.10629) 9598

KLOORIKALKKIA
RIKKINATRIUMIA
SOODAA CALC.
varastosta
Osakeyhtiö
MERCANTILE
Helsinki. Puh. 6420.
9684

Prima Kärrynrasvaa
astioissa ja koteloissa
Ab. Åströmin Teknillinen Tehdas Oy., Turku.

Halutaan palvelukseen

Joensuun Kirjap. O.-y:n Isännöitsijän ja Kirjanpitäjän
yhdistetty toimi julistetaan haettavaksi toukokuun 22 päivään mennessä. Toimesta, johon on ryhdyttävä ensi kesäkuun 1 pnä, maksetaan 200 markan kuukausipalkka. Velvollisuuksiin kuuluu liikkeessä työskenteleminen konttorin aukioloajan. Hakemuspaperit ovat osotettavat hra A. M. Koivulalle.
Joensuussa, 4 p. toukokuuta 1916.
(Karjalatar) 9550 Hallitus.

Apollon Operetti
Tänään klo 8
Pariisilaisilmaa.
3-näyt. hyvin lauska operetti kauniina baletteineen.
Laulajatar **Sapoiskaja** ja tanssijatar **Dorant** esiintyvät.
Lippuja tilataan klo 10-1ta. Puh. 7306.
Lippuja myydään klo 5:stä. Puh. 7304
9687

Oppilas-Konsertti
hyväntekeväisyystarkoitusta varten
Vanhassa Ylioppilastalossa
tiistaina 23 pnä toukok. klo 7 ip.
Lähemmin vastedes.
9729 Selma Kajanus.

Taideteollisuusyhdistyksen Kevätnäyttely
Ateneumissa.
Joka päivä klo 11—4. Pääsymaksu 60 penniä.
(S. I. 10866) 9728

Steinmanin Taidejaloukko
Arkadianka 7 Klo 10—8
Suomen suurin taidekauppa.
Pysyvä näytte y.
Nuorta ja vanhaa taidetta.

König
Vanha hyvä ravintola!!!
HUOM.! Peilisalissa joka ilta soittoa!!
(L.I.5836529

Päivälista.

Lääkäreitä:
Alho, Aleksk. 15, last.t. 12-1, 5-6, t.7772. Bardy, P. Espl.k. 15, 12-1, 5-6, kirurg. korva-, nenä-, kurkut., tel. 4553 & 8875. Bengelsdorff, Annank. 20, 11-12, 5-6, naist. Björkenheim, Erott. 1, 1-2 naist. T 4826. af Björkestén, Yrj.k. 16. ½3-½4, herm. Tri Boije, Bulevk. 22, ½3-½4, ei keskiv. Hj. v. Bonsdorff, Boulk. 11 3-4, ei kesk. Bonsdorff, Uudenm.k. 7, 12-1. P. 3207 l.ast. Väinö Bärlund, P.-Espl.k. 25, iho- ja veneer. taut. 8-10, 6-7, nais. 10-11. P. 7416. Axel Cedercreutz, Yrjönk. 9, ihot. 9-10, 5-6. Nais. ja laps. tiist. ja perj. 11-13. Creutz, Bul.k. 9, naist jasynn. 1-2, 6-7. 5143. Collan, Yrjönkatu 11, 2—4. Ihotautia. Ehrström, P.-Espl. 37, sisät. (vatsa-, sydän-, keuhko-, sok.-taut.) 2-½4. P 4194. A. Elmgren, E.-Espl.k. 12 (korva-, nenä-, kurkkut.), klo 12-1 ja 5-6. Elin Elmgren, Aleks.k. 44, 12-2, 5-7, t. 1698. R. Elmgren, Uudenm.k. 11, rintat., 5-6. Eskelin, Pietarink. 24, ½3-4; ei keskiv. Fabritius, Yrjönk. 10, hermo-, sokeri-, sisätauteja. ½3—4. Puhelin 9681. Faltin, P. Makasiinik. 6. Matkoilla. v. Fieandt, Vilhonk. 5, korva-, nenä- ja kurkkut. 4—6 (paitsi lauv.). P. 3797. T:ri Forselles, Bulevardink. 1, 2-3, 5-6. Puh. 1633. Korva-, nenä- ja kurkkut. Frisk, Erottaja 4, vatsa-, suoli- ja sokeritauteja, klo 11—12 ja 5—6. Gorbatoff, Yrjönk. 8, 1-3. P. 7044. Sis. t. Geitlin, Aleks. k. 46, hermot., sis. (syd.-reum.) ½3-½4, ei maan., torst.). P. 7633. Granholm, Teht.k. 1, last.salr. ½1-½2. 1404. Grenman, silmät. P.-Espl.k. 15, matk. Grönholm, Erottajak. 9, silmät., 9—11. Grönroos, Kasarminkatu 44, ihotauteja, 9—10 ja 5—7, puhelin 116 68. Gylling, Bulev.k. 22, 9-10, ½5-½6, tiist., perjant. ainoast. ½5-½6. Puh. 1403. Hagelstam, Antinkatu 15, sis., hermo- ja sydänt. 2—½4. Hahl, Bulev. k. 14, ½2-3 i.-p. Puh. 1342. Hammar, Mik.k. 3, nenä-, kauls.-ääni 11-1. Hirvisalo, sisät. Vlad.k. 11, 12-1, 5-7, t. 5595. Hisinger, Liisank. 27, ½2-½3. P. 2360. Hollmén, Museok. 7 A, klo 5-6 i., p. 7852. Holmström, Vladimirink. 7, 9—½11; 5—6; naiset ½12—1. Puhelin 2615. Hornborg, Aleksanterink. 46, ½2—½3. J. Ignatius, sisät. 2-3, 5-6, p. 1928, Yrj.k. 4. A. Johnsson, Kasarmink. 38, klo 2—½4. Sisätauteja (rintat.). Puh. 7652 ja 503. Jokinen, P.-Esp. 37, 12-1, 5-6. Ihc- ja venär. Jägerroos, E.-Espl.k. 2, naist. synn. ½4. Koskimies, Korkeavuorenkatu 45, vatsataut. 6—7, ei tiistaina, lauantaina.

Liike-Osotteita.

Agentuuriliikkeitä:
Otto Lumme & Ki P.Espl.25,t.1250 11660

Agraaritoimistoja
Suomen Agraaritoimisto, E.-Espl.k. 16, tel. 86 33, klo 10—4.

Arkkitehtejä
Axel Mörne, Albertink. 24. Puh. 1363.

Hautaustoimistoja:
Uusi Hautaustoimisto, Lapinl.k.15. 6520.

Herrainvaatetusliikkeitä:
Lorens Malmström, P.-Espl.k. 33, P.642
Vaatetusliike Pohjola O.-y., Aleks.k. 17.

Huonekalukauppoja:
I. Kilpinen Kaivok. 8. Puh. 4543.
C. L. Larsson Aleksanterinkatu 10. Puhelin 28 11.
O.-y. John Paischeff A.-b. Mikonk. 7. Puh. 15 59.

Ilmoitustoimistoja:
UUDEN SUOMETTAREN konttori
välittää ilmoituksia kaikkiin lehtiin ja aikakauskirjoihin. Yksi käsikirjoitus ja yksi lasku eri lehtien omilla hinnoilla.

Insinööritoimistoja:
Insinöörit, Zitting & C:o, E.-Makas.k. 2.

Jalkineliikkeitä:
Hagnäsin Jalkineliike, Erottaja 19. Puh. 792. Hanral, Siltasaarenk. 12. P. 29 45.
Hugo Valve, Kenkätehd. Hämeenk. 2 B.

Kahvikauppoja ja -paahtimoja:
J. A. Weijola, Mikonk. 8. P. 4022, 7860.
Oy. Pohjoism. Kahvikompp. (Tukutt.) Kruunuvuorenk. 3. P. 4058 ja 5825.

Kalanpyydyksiä ja laivatarpeita:
Hjelt & Lindgren, Länsiranta 16. P. 784.

Kananmunakauppoja:
I. Arkadieff, P.-Esplan.k. 11-13. P. 1713

Kangaskauppoja:
V. Aaltonen, II linja 13, puh. 8929.
Aitta Kluuvikatu 4. Puh. 5466. Sauuskauppa r. l.
Kangasliike »Eljen», Annank.10. T.8642.
A.-B. M. Lindroos, Aleks.k. 11. P. 612.

Kehysliikkeitä:
Joutsen & Nikolajeff, Museok. 3. P. 6529.

Kemikalieliikkeitä:
Astra Kemikalieliike, Arkadiank. 8.

Kielenkääntäjiä:
POLYGLOTT.
12 kieli. Val. tehn.kielenk.Boul.9, p. 1578
Uusien Kielten Opisto
Valant. kielenk. Puh. 34 10. Aleks.k. 11.

Kirjallisia toimistoja:
Kirjallinen Toimisto, Fredrikink. 39 B. (Bulev. kulmassa). Puh. 73 71.

Kirjakauppoja:
Hakaniemen Kirjakauppa O.-Y.
Siltasaarenk. 8—10. Puh. 5434.

Kirjansitomoja:
M. KESTI Kirjansitomo Korkea vuorenkatu 32. Puh. 72 32
TARMO KIRJANSITOMO Kaivok. 11. P. 6845
Kirjansitomo Tukeva (om. K. Sneck), Unionink. 13. Puh. 5801 ja 8215.
K.O.Y. Valistus KIRJANSITOMO-O. Annank. 29. P. 10859

Kirjapainoja:
Suomalaisen
Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon O. y.
Helsinki, Antinkatu n:o 4. Puh. 447. suorittaa kaikkia kirjapainoalalle kuuluvia töitä nopeasti, täsmällisesti, huolellisesti ja kohtuullisiin hinnoilla.
K.F. PUROMIEHEN KIRJAPAINO-Y.
Lapinlahdenkatu 7. Puh. 32 57.
SANA Kirjapaino Kirjansitomo Kotelotehdas Konttorikirjatehdas CITY-PAS.

Kirjapaino-asioimistoja:
Osakeyhtiö Grafica Aktiebolag, Kasarminkatu 23. Puh. 59 12.

Kivennäisvesitehtaita:
Sanitas, Eerikinkatu 22. P. 3191.

Klisheelaitoksia:
KEMIGRAFINEN OSAKEYHTIÖ, Antink. 10. Puh. 5480 ja 11382.
O. Y. Kliché, Aleksanterinkatu 46. Puhelin 1992
O/Y KUVA A/B Yrjönkatu 27. Puhelin 6507.

Konekirjoituskursseja:
Oy Systema. Yhä uusiutuvia konekirj.kursseja. Aleksanterink. 7. Puhel. 1092.

Korsettiliikkeitä:
Kotimainen Iivi- ja korsettiliike, M. Heinä, Yrjönkatu 14. Puh. 9796.

Koulutarpeiden kauppoja:
Koulutarpeiden Keskusliike O. Y. Vladimirink. 3. Puh. 58 62.

Kotiteollisuusliikkeitä:
PIRTTI KOTITEOLLISUUS O.-Y Bulevardink. 2. P. 8728

Kukkakauppoja:
Gustaf Andersson, L.Heikink.14. P.4588.
Hagan Kukkakauppa, E.-Espl. 2. P.5117
V. F. Sagulin, Aleksanterink. 46. P. 977.

Kultasepänliikkeitä:
Kulta- & hopeaseppä-Osuusk. Hakasalmenk. 2. P. 67 28.
Osk. Lindroos, Aleksant.k. 48. Erott. 9.
Aikala, O.y., Mikonkatu 8. Puh. 1 66.

Kultaus- ja kehysliikkeitä:
V. Kårlund Annankatu 20. Puhelin 2356.

Kumitavaraliikkeitä:
Pohj. Gummitavara-liike, Aleksanterinkatu 17 B. P. 83 14.

Kupari- ja peltisepänliikkeitä:
M. F. Hätinen, I.-Heikink. 13. P. 1331.

Kylpylaitoksia:
Kylpylaitos Imatra, Malmink. 24, t. 9866.

Lamppu-, Lasi- ja Posliinikauppoja:
ALBION LAMPPUMAKASIINI. Aleksant.k.11.Puh.1327.

Lanka- ja villatavarakauppoja:
Willandt, Uudenmaankatu 15. P. 5530.

Lasi- ja taloustarvekauppoja:
G. F. Stockmann O.-Y., Unionin- ja Aleksanterink. kulm. Taloustarveos. p. 6450. Lasi- ja Posliinios. p. 514. Kangas- ja Lankaosasto 866.

Lasinleikkausliikkeitä:
A. Hj. Leppälän Lasihiomo ja lasinjalostusliike, Mikonk. 8. Puh. 50 33.
Lasihiomo Väinölä, Bulev.k. 30. P. 7608.
Joutsen & Nikolajeff, Museok. 3. P. 6529.

Leikkelelliikkeitä:
Helsingin Leikkelelliike, Mikonk. 2. P.491.

Leipuri- ja Kondiittoriliikkeitä:
E. Heinänen 3:s linja 18. Puhelin 9940 ja 2096.
Ekberg, Bulevardink. 9. Puh. 272.
N. Leino, P.-Makasiink. 4. P. 212.
Helsingin Höyryleipomo, Ludvigink. 5. P. 1732. Sivumyym. Unionink. 23. P. 1839.

Lihakauppoja:
Alex. Grönlund, Kauppiask. 5. P. 43 52.

Lyhyttavaraliikkeitä:
Heippola, Siltasaarenk. 6. P. 7428.

Maalarinliikkeitä:
V. Silvonen, Simonk. 8. Puh. 88 37.

Maanmittareita:
Artur Allin Maanmittaustoimisto.
Helsinki, Erottajak. 5, 5 kerr. P. 37 38.
Rauramo, E., Korkeav.k. 6 A, p. 9714.
K. A. Sariola, Katajanokank. 7 B, P.7511.
Tukkila, v.-maam., Vladim.-k. 11 A. 4580.

Maanviljelyskalusto- ja tarp.-kauppoja
Osakeyhtiö Agros Mikonk. 7. Puhelin 5754, 3778 ja 2417

Maatalous- ja Metsätoimistoja:
Helsingin Metsätoimisto, Ernst Wrede, Neitsytpolku 7, 10—4. Puh. 10 08.
Itä-Suomen Metsätoimisto O. VIIPURI. Puhelin 375.
R. W. HOFFSTRÖMIN Metsätoimisto, Mikonkatu n:o 7. — Puhelin 90 05.
Keski-Suomen Metsätoimisto Tampereella. U. J. Grönholm. Puh. 1561.
Maatal. ja Metsätoim. Aleks.k. 48, p.5151
E. R. Alcenius, E. Cajander, Brutus Lesche
W. G. Thomén Metsätoimisto, Annank. 2. P. 3743.

Muotiliikkeitä:
A. Lönngrén, Korkeavuorenk. 22. P. 8350

Musiikkikauppoja:
A/B. R. E. Westerlund O/Y. P. Espk. 37.

Nahkakauppiaita:
Knut E. Holtz O.y. (tukuttain), I. Heikink. 13. Puh. 24 80.

Naisten pukimoliikkeitä:
O. Y. O. Stenberg, P.-Espl.k. 27. P. 1727.

Ompeluliikkeitä:
Selma Tamminen, Tehtaank. 3. P. 85 21.

Paikanvälitystoimistoja:
Kansakoulujen maan. 11—1/2 1 kesk. lauv. 11-1. Annan.k.9 Tel. 3183

Pakkalaatikkotehtaita:
Oy.Pakkalaatikkotehd.Annank.18,p.8701.

Paperikauppoja:
I. Baatman, Aleksanterink. 11. P. 8983.
Lång & Leppäaho O.y. Aleksk. 44. P.143.
Th. Wulff, P.-Esplk. 43, puh. 2450.
K.G. Öhman Bulevardink. 12 Puhelin 1330.

Patenttitoimistoja:
Helsingin Patenttitoimisto, Bulevardinkatu 19, klo 11—1, 2—3.
Suomen Patenttikonttori O.-y.
Bulevardinkatu 6, puh. 52 41.
Hakee ja myy patentteja.

Pianoliikkeitä:
Hellas o.-y. Pianotehdas, Aleksanterinkatu 50. Puh. 661.
Mikkola & Wegelius, Aleks.k.15. P.6205.

Pikatoimistoja:
Mikonk. 8 Puh. 77 11. **FIX** Aleks.k. 19 Puh. 77 13
MARS N. M. K. Y:n pikatoim. ja työlaitos (varatt. pojille. P. 2359. Vuorik. 17.

Puusepänliikkeitä:
Helsingin Uusi Puusepänliike (E. A. Berghem), Sepänk. 9. P. 61 00 ja 68 06.
L. Mollanen, huonek. tehd., I.-Roop.k. 10. Puh. 30 90.

Puutavaraliikkeitä:
Antti Jukka, Pietarink. 15. Puh. 9753.
Eemeli Palotie, varasto Huopalahdessa. Puh. 24 47. H:gin sentraali.

Puutavarakauppiaita:
Sörn. Halko- ja Puutavara.o.-y. Fredriksbergink. 13. Puh. 270.

Rakennusainekauppoja:
Helsingin Rakennusainekauppa O.-y. Heikinkatu n:o 3. Puh. 256.

Rautakauppiaita:
Emil Lesch, Aleksanterink. 17. P. 1401.
Uusi Rautakauppa O. Y. I. Heikinkatu 18. Puh. 1591.
O. Y. K. H. Renlund, Rautakaup. P.1534.

Rautasänkyliikkeitä:
Helsingin Uusi Rautasänkytehdas, Polsa & Merivaara, Hallitusk. 15. P. 1630.
Rautasänky- ja Konek. Antink. 4. P.8921
Suomen Rautasänky O.-Y., Helsinki, IV:s linja 6. Puh. 9896.

Rohdosliikkeitä:
Enbergin Rohdosk., Hakasimk. 4. P.3456.
Ab. Medeor Rohdosliike Oy. Mikonk. 11. Rautat. torin luona. P. 5483.
Rohdosliike Varia, Aleks.k. 50. P. 11397.

Romuliikkeitä:
Hels. Romuliike, Siltasaarenk. 7. P. 6 75.

Räätälin- ja vaatetusliikkeitä:
Linus Aalto, Korkeav.-k. 41. P. 4359.
K. M. Kaskinen, Kork.v.k. 28. P. 1151.
OY. KALLIO AB. Uusi Ylioppilastalo. Puh. 67 31.
K. G. Lehto, Fredrikink. 40. P. 1914.
K.H. Pohjanpää Yrjönk.23. puh. 41 17.
Räätälint.tek. liike, Hämeenk. 2. P. 3707.
L. Väisänen, Museokatu 5. Puh. 5779.

Sanomalehtiä:
Uusi Suometar, tehokas ilmoituslehti.
Suomalainen, suurin lehti Jyväskylässä.

Siirtomaatavarakauppoja:
V. W. Dahlgrén, Vladim.-k. 34. P. 5275.
J. H. Dahlgrén, Tukku- ja vähittäisliike, Annankatu 26. Puh. 757.
E. Hansson, Vuorim.-k. 35. Puh. 33 33.
A. E. Isaksson, I.-Robertink. 1. P. 6647; Museokatu 8. Puh. 291.
V. Lehmuskoski, Yrjönk. 31. Puh. 274.
Aleksander Manelius, Vilhonk.4. P.1392.
Arthur Nyman, Eerikink. 17. Puh. 2 48.
Oskar Parkkinen. Siltasaarenkatu 16. Puhelin 38 49 ja 41 14.
Jalmari Vainio, Neitsytpolku 10. P.3597.
Talous-Osakekauppa Mikonk. 3 Puh. 2123.

Silmä- ja suurennuslasikauppoja:
Oskar Eriksson & C:o O.-y. Mikonk. 7. Puh. 365.

Sähköliikkeitä:
Koru, valaistusl., Kluuvik. 1. P. 5348
Ojalan Sähköliike O.y. Mik.k. 9. P. 5285.
Siemens & Halske, Mikonk.11.p.2626 3724

Taidetakomoja ja messinkivalimoja:
O. M. Nurmi, Liisank. 11. Puh. 33 81.

Taloissa tarvittavien metallitöiden valmistus- ja korjausliike:
O. S. Pesonen, Kristinank. 8. Puhel. 19 70, 115 63.

Tapetti- ja mattoliikkeitä:
A. Haanoja, Neitsytpolku 3. Puh. 534.
J. Korte, Aleksanterink. 7. Puh. 2971.
Vald. Salvén, Unionink. 28. Puh. 924.

Teekauppoja:
A. K. Savin Kauppahuone, Antink. 4 Puh. 204 ja 7120.

Tukkuliikkeitä:
Helsingin Tukkukauppayhtiö
Vuorikatu 8. Puh. 3514.
Tehtaitten Tukkukauppa
Siltasaarenk. 6, t. 6754. (Lyhyttavaraa)
I. Pohto (nahkaa, vuotia, ekstrakt.), Kluuvik. 4. Puh. 86 35 ja 22 55.

Urheilu- ja polkupyöräkauppoja:
Oy. Husqvarna, Aleksanterink. 54 Puhelin 1847.
Stockmann, Urheiluosasto, Union.k. 23.
Puhelimet: Joht. 1781. Myymälä 5467. Konttori varasto 2052.
K. Rautasen Polkupyörätehdas ja Urheilukauppa, Mikonk. 11. Telef. 3658.

Valokuvaamoja:
Valokuvaamo Strandberg, Aleksanterinkatu 17. Puh. 2309.
A. B. Valokuva-atelieri Apollo O. Y. Aleksanterinkatu 13. Puhelin 8 38.

Verkakauppoja:
S. Sällä & K:i, Aleks.k. 9. Tel. 45 89.

Vesijohtoliikkeitä:
A.-B. Rob. Huber O.-Y. Mikonk. 13—15. Puhel. 271.
O. S. Pesonen, Kristinank. 8. Puhel. 19 70, 115 63.
A. B. Vesijohtoliike O. Y., Nuoranpunojank. 4 A. P. 3318, 5663 ja 6840.

Voiliikkeitä:
O.y. Hansa A.b., Unionink. 26. P. 6451.
F. Heino, I.-Viertotie 2. Puh. 31 36.
Valio r.l. E.-Esplanaatik. 3. Puh. 77 33.

Väri- ja vernissakauppoja:
Suomen Väri- ja Vernissatehtaan Osakeyhtiö, Etelä-Esplan.-k. 8. Puh. 55.

Kuhlefelt, Bulev.7, 11-12,6-7, silm.,nenät.
Kyrklund, Yrjönkatu 4 matkoilla.
Lavonius, Aurorank.5, kirurg. 6-7, p.3441.
Leidenius, Kas.k.38, 9-10,5-6, t.7652,naist. Limnell, kesäosoite: Loviisa.
F. V. Litonius, sydän-, keuhko- ja vatsataut., klo 11—1, 5—6. Aleksanterinkatu 50, puhelin 5248.
J. Lojander, Erottaja 19, ven. ja iho-tauteja, 9—11, 5—7.
U. Lojander, Uudenmaank. 7, vener.- ja ihotaut. 9—11 ja 5—7. Naiset 11—12.
Londen, Ritarik. 7. 11—12.
Länsimäki, Prof. Engströmin assist. Lydecken, El vastaanottoa.
Löfqvist, P.-Makas.k. 7, 12-2,naist. synn.
Lövegren, last.-t. 10-11 5-6. Kesk., lauv., sunnuut. 10-11. P. 3364. Erottajak. 7.
Murto, Kirkkok. 5, 10-11, 6-7, p. 9741.
O. Neovius, silm. P.-Espl. 37, 10-11, 6-7.
Nyberg, last., Töölönk. 8, ½3-4. P. 5378.
Ollonqvist, kirurgi, 1—2, Ritarik. 9 B.
Pirilä, Annank. 24, iho-, ven.-t. 9—10, 5—7; naiset tiistaina ja torstaina 12-1.
Qvarnström, sisät., P.-Espl.33, 3-4,p.6484
Renvall, Korkeav.-k. 45, vatsa-, suoli-, reum. ja sokerit. ½2-3, ½6-½7, keskiv. ja lauvant. ainoast. ½2—3. Puh. 4668.
ReijoWaara, Antink. 15. ½-11-11. P. 4892
Ruotsalainen, lastentaut. ja sisätaut., Bulev.k. 13, 11—12; 5—6. Puh. 55 21.
Ryömä, sisät., 9-10, 2-3, 6-7, Heikink. 9. P. 1169. Yksityinen fysik. hoitolaitos.
Rönnholm, naist. Kasarmink. 34. 1—3.
Räbergh, Lits.k.17,9-11,½6-7,el torst. t.p.
E. Sandelin, Erott.11, 2-½4,ei kesk.lauv.
Schroderus, M., Synnyt.-lait. ass. lääk. Kasarm.k. 44, 1-½3,t. 9038 naist.ja synn.
Sievers, sisät., ½3—4. Yrjönkatu 5.
Silfvast, silmälääkäri, Bulevardink. 12, 10-11, 6-7, keskiv., lauant. ain. 10-11.
Sipilä, Annank. 25, 9-10, 4-6,puh. 2241.
Sivén, P.-Espl.15, 2-3, sisät.,hermot.8875
Sjöblom, Yrj.k.16,sisät.,sydänt.5-6,p.6484.
Sjöström,Yrj.k.10,korv.nen.kurk.3-4.8107
Stockmann, ihot., Erottaja 9, arkip. 9—11. Naiset keskiv. ja lauvant. 12—1.
Streng, Yrjönk. 13, rintat. P. 7525, 6-7.
Suolahti, Uudenmaankatu 9. 2—4 (ei lauv.) P. 1701. Korva-, nenä- ja kurkkut.
Taskinen, Annank. 29, 12-1, 6-7, p. 5026.
Tennberg, I.-Roop.k. 3, keuk., matkoilla.
Tuberkulos. vastust. yhdist. asiamies.
Tukiainen, ven., ihot., 9-11, 5-7, Erott. 3.
Tollet, Unioninkatu 22, 1-2, 5-6, kurkku-, nenä- ja korvataut.
Vaenerberg, Heik.k. 1, last. sisät. 10-11.
Wallin, Kirkkok. 14, 5—6. Puh. 33 31.
Vartiovaara, Aleksanterink. 40, vatsatauteja 10—11; 6—7; puh. 6982.
Wasenius, Erott. 19, 9—11, 2—3, t. 487.
Tri Vegelius,Kas.k.34,naist.,12-½2,p.3732
Veikkola, sisät., Nikolaink. 17, 12—1, 6—7, t. 2545, yksit. fysik. hoitolaitos.
Wettersrand, Erottajank. 3, Klo 2—½4. Kirurg. Sair. Pietarink. 24.
L. Wetterstrand, I.-Viert.5, 9-10,4-6,8301.
E. A. v. Willebrand, sisät., erik. verit., sokerit., vatsat. Aleks. k. 50, ½3—½4.

Silmäsairaala.
Silfvastin silmäpoliklinikka ja sairaala vähävar. Porthaninrinne 1. 3—4.

Hammaslääkäreitä:
Aspelund, Axel. Aleks.k.46, 10-11 a. 2-3 l.
Avellan, Hj., Yrj.k. 10, 2-3, ei lauvant.
Bengs, E. Espl.k. 2, 1-2, 5-6, puh. 1147.
Bergström, I.-Heikink.1, 10-12, 3-5 t.2180
Bonsdorff, Bulev.-k. 12, 11—12.
Enckell, Erott. 4, Apt. talo 12-1. P. 2414
Groundstroem, Aleks.k. 11, 11-12.P.2413
Hammaslin, Fredrikink. 14, 2—3, 7—8.
Hällfors, Bulevardink. 4.12-2,5-6. P. 3523
Idman, Siltasaarenk. 6, 10—12, ei lauv.
Evi Inberg, Kasarminkatu 38, 11—1, ½6—½7, ei kesk. & lauv. l.-p. T. 6837
Helmi Kargus, Lönnrot.p. 5; 12-1, 5—6.
Eva Karvonen, ei vastaanottoa
Kerttula, Kluuvik. 6, 11-12, 5-6. P. 7562.
Kerstin Konsin, Yrjönk. 12, 12—1 4—5.
Konsin, T., Yrjönkatu 12, 10—11, 5—6, Puhelin 16 11.
Katri Lille, Aleksk.40, 10-12. 5-6, p.11605.
Alvar Lind 10-1½. Yrjönkatu 8.
Lundholm, Kasarmink. 44, 11—2, 5—6.
Lyytikäinen, 11—1, ½6—½7. Yrjönkatu 10. Puhelin 5885.
Mellenius, Esplanaadink. 12, 2—3.
Nandelstadh, P.-Espl.33,10-11,3.4.P.4459.
Mikael Perach,P.Espl.31,11-2.4-6,p.10046.
Puolanne, Mar.k. 16, maan.kesk.perj.12-1.
A. Salingre, Ant.k. 3. 11-12. Ei lauv. P.7 78
Sandelin, Kaivok. 12, 12-1, 5-6. P. 8005
Seppälä, Vladim.k. 12, 12—2. P. 108 27.
Silvenius, G., Vlad.k.11,10-12,½6-7,p.7976
R. Stenberg, Erott. 11, 11—1. P. 3213.
Stigell, Saima, 12-1, 6-7. Fabianink. 23.
Stockus, Bulev.k.9, 11-1, ½6-½7, p. 5403
Thorman, Korkeavuorenk. 27, 11-1, ½6-½7, ei keskiviikk. ja torst. P. 25 06.
Wasenius, Bulevardink. 14, 9—10, 1—2. Puh. 1182 ja 4587; ei lauantaina.
Yks. Hammask. Unioninkatu 41, 8—9, ½2—½3, 7—8.
Kyröpää, P.-Espl. 5, 10—12. P. 112.

Sairaalojta ja kylpylaitoksia:
ENSI Sairaala ja Synnytyslaitos, Speranskintie 3. P.4029&8869
RÖNTGENLABORATORIO.
Kammion sairaala, Töölö. Tri Sivén, miest, os. 9—10. P. 760. Tri Geitlin, Topeliuksenk. 9, ½11—½12. P. 4133. (Naist. os.)
Lääkk. Koneel. Parantola. Aleks.k. 46, pr. A (P. 4200) pr. B (P. 7833)
Mehiläinen Huvilak. 20 Sairashuone puh. 7768. Synnytysosasto puh. 7226.
Taskinen, Fysikaal. Hoito & Röntgenlaitos, Annank. 29 Hermo, reum. ja sisät. sähkö, kylp. val. kuumenn. y. m. hoito.
Tallbackan sairas- ja lepokoti. Töölö. Tri S. af Björkesten. Tri Einar Runeberg.
HOITO- ja - - - BAD GRANKULLA KYLPYLAITOS
Puhelin Grankullan sentraali.
Tri Einar Runeberg, vast-otto 10—12.
KUUSELAN Parantola Kouvuulla. O. Heikinheimo Puh. Naislääkäri: Tri Ericson-Boije, Kasarminkatu 27, klo ½10—½11 ja 5—6.
Lepolan LEPOKOTI os. Järvenpää Ruh.
MATTILAN LEPOKOTI, OITTI.
Tyynelän koti Oitissa. Puh. Augusta Lagerbohm.

Keräystoimikunta vähävaraisten keuhkotautisten hyväksi.
Toimisto Bulevardinkatu 13, joka arkipäivä klo 12—4. Puh. 99 70.

Hierojia ja voimistelijoita:
Ukko Falck, Konstantiinink. 5. P. 9515.
Fagerholm, P.-Raut.k.19C,t.3872,11-2,5-7.
MimmiFrey,Kasarm.k. 20,p.D.P.7632,12-2
Mauri Hartea, P.-Esplan.k. 35. P. 2426.
Fiina Partio, Tehtaank. 20. Puh. 1397.
Liida Uusivuori, Konstantinink. 9 D.

Eläinlääkäreitä:
H:gin Eläins. (Hackman 9-12 ja 1-3 (Siltasaar.14. P. 1455
Höijer, Kasarm.-k. 26, 10—12. P. 1022
Yliopiston eläinsairaala, Ritarikatu 6, 9—11, puhelin 9624 ja 7369.
Eläinsuojelustoimisto, Fredrikink. 20. Puh. 3609. Konttorilaika klo 10—3.
Luontaisen terveyshoidon neuvoja: J. J. Uoti, I.Viert.Kulmalank.6,10-12,6-7ark.

Pankkeja:
Kansallis-Pankki Aleks.k. 42. Avoinna klo 10—½4.
Suom. Säästöpankki, I.Teatterik. 3. Av. 10—12 a.-p. ja 6—7, lauant. 3—4 l.-p.

Asianajajia Helsingissä:
Asianajotoimistoja
joiden omistajat kuuluvat Helsingin Asianajajayhdistykseen:
Antell & Söderhjelm, E.-Espl. 16 (Hypot.-yhd. talo), 10—4. P. 7731.
Becker & Vesamaa, omist. varatuom. Kaarlo Vesamaa. P.-Espl. 15, ½10—4. Puh. 6155 ja 1944.
Harry Bergroth, Annank. 22 A, ½10—11, 3—4; puh. 115 86.
Castrén & Snellman, omist. A. M. Lassenius ja Kaarlo Fröjdman. Aleks.k. 42, 10—½4. P. 735, 7172 ja 2279.
Jonas Castrénin Asianajotoimisto, omist. Lauri Castrén, Erottaja 4. 10—4. Puh. 1285 ja 1235.
Kaarlo Castrénin Asianajotoimisto E.Espl.k. 16. 10-4, p. 4264, 8185, 3383
Helsingin Lakiasiaintoimisto, om. Arvid Sourander, Aleksanterink. 36. 9—12, 1—½4. Puhelin 39 93.
K. V. Holma, Heikki Borenius ja Arvi Jännes, Aleks.-k. 44. ½10—12; 1—4. P. 8576, 9822 ja 5061.
Hj. Långström, Fabianink. 39. Tav. 9—3. 6—7. Puh. 41 34.
Pellinen & Niemelä (ent. Koski & Suomalainen), Mikonkatu 6. 10—4 Puh. 2335 ja 7144.
Heikki Ritavuori, Fabianink. 31, 10—12, 1—4. Puhelin 34 70.
Serlachius & Ryti, P.-Esplanaadik. 33, 10—½4. Puh. 67 65 ja 71 10.
Snellman, Hannes, P. Esplanaadik 37, 10—3. Puh. 6112.
Arthur Söderholmin Lakiasiaintoimisto, E.-Esplanadik. 16, 10—4, puh. toim. 1495 ja 2939, joht. 2143.
Veikko Vartiovaaran asianajotoimisto, Aleksanterink. 15, 10—4. Puh. 47 16 ja 65 79.

Advokat A. B. Asianajo Osakeyhtiö, Sofiank. 2, 10—3. Puh. 65 74.
Aksel Alanderin Asianajotoimisto O. Y. Mikonk. 7, 9-12 ja 1-4. P. 1872 ja 4214.
Jaakko Eerikäinen Varat. Siltasa.k 5 P. 9094, 10—4.
Herman Bergquist Mikonk. 19 9-1 4-7 Puh. 5065.
Erikoisala rikosas., kauppa & maariitoja
G.Fredenberg vrt. I.-Roprtk. 3,10-4 t.9656
Voldemar Haikala r. tuom. Kasarmink. 22. ½10—1, 6—7 P. 34 52.
Väinö Hakkilan (ent. Väinö Tannerin Asianajotoimisto, Itä-Heikink. 9 (Uusi Ylioppilastalo). 10-2, 5-7. Puh. 6852, 1048.
Osslan Hellman ja Yrjö Strang, varatuom. P.-Rantat.k. 19 A ja Arkadiak. 21 B. Klo 9-10; 5-6. P. 108 48 ja 108 01.

Suomalainen Kiinteistö- ja Lakiasiain toimisto, Erottajakatu 15—17.
Hainari & Paajanen 10—1 5—7. Puhelin 37 66.

Helsingin kaupungin vähävaraisten Oikeusaputoim., Katariinank. 2, 3 kerr., klo ½10—11 e. pp., tilst. ja perj. klo 7—8 j. p. p. Telef. 77 39.

Niklas Järnefelt
Maanmittaus ja lakias. toim
Lakiasiain vakin. avust. lukit. kand.
C. H. OTTO, Länsi-Heikink. 16. Puh. 3760 Järnefelt. Puh. 3756 Otto.

Otto Kaukovaaran
ASIANAJOTOIMISTO.
Erikois. rikos- & yhtiöas. Yksit. etsiviä. Mikonk. 11. ½10-2, 5-7. Puhelin 27 23.
EinariLaaksovirta Eläintarhantie 1 P.9287 Av. ½10—½1 ja 4—6.

Asianajo- ja Perimistoimisto
oy. Luottotieto
HELSINKI. MIKONKATU 6 PUH. 9990

B. J. Lindelöf, 9-12, 2-4. Yrj.k.11, t. 4146.
Möller, Enwald & Järnefelt, Asianajo- ja Tiilitoimisto. E. Espl.k. 2. Suom. talo, 10-½4. Puh. 9505.
L.K. Orraeus Aleks.k. 52, 10-1, 4-6. Puhelin 42 68.
Timo Springert, Uudenmaank. 7, 10—3 ja 6—7. Puh. 9303.
Konsta Surakka, Mikonk. 23, Aatrantalo, 10—2, 6—7. Puh. 110 56.
Eugen Tesche Aleks. k. 40 10-4. P. 2157
Varatuom. UOTILA ja PAKKALA, E.-Esplanaatik. 10. Puh. 70 74, 10—3.
Otto Akesson, E.-Espl.k. 16, 10-4, p. 8633

Asianajajia Hämeenlinnassa:
Hämeenlinnan Asianajotoimisto, omist. varatuomari Niilo Aarnisalo.
Kankaanpää, Hanne, Varatuomari.

Asianajajia Joensuussa:
Itä-Suom. Lakiasiaintoimisto. Joensuu.
Joensuun Lakiasiaintoimisto.

Asianajajia Jyväskylässä:
SALONEN & TENNBERG. Puh. 305.
Arturi Wakkolan Asianajotoimisto.

Asianajajia Kemissä:
Varatuomari ANTTI KARIKOSKI.

Asianajajia Kokkolassa:
Uno Björklund, Varatuomari, Kokkola.

Asianajajia Kotkassa:
Kotkan Asianajotoimisto. Omist. varatuomari Ake Kyander.

Asianajajia Kouvolassa:
Kouvolan Asianajotoimisto, omist. varat. Martti A. Eklund.

Asianajajia Kuopiossa:
Juhani Hietasalo. Varatuom. Kuopio.
V. E. KIVINEN. Varatuomari.

Asianajajia Lahdessa:
Kerppola & Tauleri, Puhelin 2 66.
Oskari Lehtonen lakitieteen kand Lahti. Puh. 270
Varat. Mikko Louhivaara. Puh. 465.

Asianajajia Lappeenrannassa:
Lappeenrannan Asianajotoimisto.

Asianajajia Mikkelissä:
Nyberg & Attilan asianajotoimisto.
L. Puupponen, lakit. kand.
Raevaara & Muttilainen.

Asianajajia Oulussa:
S. Haapalan Asioim. Oulussa, per. 1886

Asianajajia Porissa:
K. J. Inberg, varatuomari, Pori.

Asianajajia Pietarissa:
A. Hackzell, Baseinaja 2. Puh. 181—49.
Erikoisala: Oikeusasiat Venäjällä.

Asianajajia Pieksämäellä:
»Pieksämäen Asianajo- ja Välit.-toim.»
Pieksämäen Lakiasiaintoimisto. Omist. Hov. ausk. Martti Muttilainen.

Asianajajia Porvoossa:
A. TULIKOURA, Varatuomari. P. 49.
K. M. af URSIN, varatuomarit puh. 305.

Asianajajia Raumalla:
E. J. Eskola, varatuom. Rauma, P. 170.

Asianajajia Sortavalassa:
ANTON KOTOSEN LAKIASIAINTOIMISTO, Sortavala. Tel. 38.

Asianajajia Savonlinnassa:
Salonen & Rainio Lakiasiaintoimisto Savonlinnassa.
Savonlinnan Lakiasiaintoimisto. Rajasalo & Nevalainen.

Asianajajia Salossa:
Tuomaala. H., Varatuomari.

Asianajajia Tampereella:
Varatuomarit **Ahlman & Pulkkinen** Lakiasiaintoimisto Tampereella.
Eriksson & Grönblad Tampere. Puh. 659.
Varatuomarit Koskinen & Leiniö.

K.O. Laitinen ja Hannu Peltonen.
KAAPO MURROS, puh. 7 58.
Planting & Puha, Asianajotoim. P. 1165.
Procopé & Soivio

Asianajajia Turussa:
Jaakkola & Piintilä Turku. P.882. Av. klo 9—4.
KIVIMäKI & TULENHEIMO.
Puh. 484 ja 945. Av. klo 9—4.
J. A. NIKKILÄ Lakit. kand. varatuomari Turku. Puh. 270
Nestor Simola, varatuomari. P. 1752.
A. G. Timgren, varatuomari. Turku. Puh. 869.

Asianajajia Vaasassa:
Toivo Anjalan Asianajotoimisto Vaasa. Puh. 6 94.
Hasselblatt & Boxström Vaasa
VAINÖ HEINIÖ, varatuomari, Vaasa.
J. Sahlström, hovioik. not. Vaasa.
ONNI VALLINMAA, Asianajotoimisto.

Asianajajia Viipurissa:
JOH. BROFELDT, varatuomari.
Einar Hänninen, varatuom., Viipuri.
V. Joutseniahti, Vaasank. 21, P. 793.
Metsämies & Lumme. P. 760
Neovius & Lyytikäinen, Viipuri. P. 391.
Martti Pitkänen, varatuom. Tel. 1560.
Vilho Sarkanen Lakit. kand. Viipuri, puh. 1556
Otto Tanner Lakiasiaintoimisto Viipurissa
Voipion Asianajotoimisto
Viipuri, Pietarink. 12. Puh. 1554.

Liiketoimistoja:
JUUSELA & LEVÄNEN
Helsinki, Mikonk. 23. P. 5972, 7260. Suorittaa kaikkia kirjanpito- ja liiketehtäviä. Välittää kauppoja. Järjestää arpajaisia, laatii arpajaisanoruksia ja neuvoo kaikissa arpajaisia koskevissa asioissa.

Tiilitoimistoja:
Juho Someri P. Rautatienk. 15, Suomen tiilitoimiston omist. P. 7832. Klo 11-12 ja 4-6.

Matkailutoimistoja:
Matkailutoimisto P.-Espl. 21. Puh. 5908. Arkip. 10—4.

Matkustajakoteja:
Anglais, L. Heikink. 18. Puh. 83 98.
Matkustajak. »Lempi», Vuorik. 4,p. 4851.
Matk.k. Rauhala, Annank. 32. Puh. 9933.

Pappeja:
Eteläinen suomal. seurakunta:
Hildén, Uudenmaank. 27, puh. 13 89.
Kuusisto, Uudenkirkonrinne 2.
Leiviskä, Kapteenink. 1 C, puh. 41 78.
Pohjoinen suomal. seurakunta:
Kalla, Porvoo.
Päivänsalo, Fredrikink. 39, puh. 239.
Erander, Lönnrotinpuistikko 5, p. 9192.
Sörnäisten suomal. seurakunta:
Engström, Siltasaarenk. 5, puh. 15 65.
Hurmerinta, Siltasaar.k. 10 p. A. p. 4896.
Byman, Alppikatu 19, puh. 50 91.
Wallén, Kulmalank. 3, puh. 78 07.
Pastorinkanslia Annankatu 14 ja Kallion kirkossa (

Snellmanin 110-vuotispäivänä.

(S. H.)

(S.H.) Kansallisena juhlapäivänä vietämme tämän Juhana Vilhelm Snellmanin 110-vuotispäivää. Mutta hänen elämäntyönsä lopullinen toteuttaminen on edelleenkin etäisen tulevaisuuden varassa: suurista ulkonaisista saavutuksista huolimatta ei suomalainen yhteiskunta eikä suomalainen sivistys ole, sanan täydessä merkityksessä, kansallishengen elähyttämä.

Tunnetusti seuraavat taajat joukot yleismaailmallisten ihanteitten lippua. Ja myöntää täytyy, että kiusaus siihen on suuri.

Työlästä on näet pienen, syrjäisen kansan, sellaisen kuin meidän, uskoa omintakeisen sivistyksen välttämättömyyteen väkeväin, vierasten sivistysvirtausten ristiaallokossa. Europan kulturikeskuksista tulevat valmiina uusimmat sivistyssaavutukset — olivatpa ne sitten keksintöjä, taideluomia tai elämänkäsityksiä — tehoten viimeisen totuuden voimalla ja vaatien omaksumista. Edistyksen nimessä ne on otettava vastaan; on myöskin käsitettävissä, että ne liiankin auliisti, tutkimatta, valikoimatta siirretään syrjäiseen maaperäämme, että oman, vaivoin versovan sivistyksemme tulokset niiden rinnalla tuntuvat mitättömiltä. Niinpä on yleismaailmallisuuden tavottelu meillä aina ollut korkeassa kurssissa; enemmän tai vähemmän tietoisesti on pyritty maamme tekemään suurten, muukalaisten sivistysten siirtomaata.

Harvat tulevat ajatelleeksi, että näin hankitussa sivistyksesä, sen ulkonaisesta loisteliaisuudesta huolimatta, on jotakin puolinaista.

Siellä kaukana, alkuperäisillä syntymäsijoillaan on muukalaisilla sivistyssaavutuksilla sittenkin toinen, verrattomasti suurempi totuudenarvo kuin täällä. Ne ovat syntyneet välittömästi sikäläisten olojen vaikutuksesta; aivot, joissa ne luotiin, olivat ikäänkuin kyllästytetyt tietoisuudella siitä, mitä kehitys juuri sillä hetkellä kaipasi, mitä kansa juuri niissä oloissa tarvitsi vapautuakseen vaikeuksista. Siksi suurten sivistyskansain saavutukset kiinteästi liittyvät entiseen sivistyspääomaan, siksi ne niin välittöminä puhkeavat esiin elävästä elämästä ja niin uskollisesti kuvastavat sitä. Kansa, jolla on tällainen, todella kansallinen sivistys, on voimakas kansa, ja sen sivistystyön saavutukset, olivatpa ne merkitykseltään miten yleismaailmalliset tahansa, ovat sentään merkityt kansallisen alkuperänsä väärentämättömällä leimalla.

Juuri väärentämättömyyden leima lainasivistyksellä puuttuu. Kun lainatun sivistyksen saavutukset eivät ole tuloksena kotoisen elämän tarpeista, olisi ainakin näitä silmälläpitäen nuo samaiset saavutukset kotimaiseen maaperään siirrettävä. Jos tämäkin laiminlyödään, on sivistyksen ja kansallisen elämän kehitys kokonaan sattuman varassa. Lisäksi näet loisteliaan ulkolaisen sivistyksen — usein sinänsä kylläkin tärkeä — omaksuminen panee unohtamaanne sivistystehtävät, joiden ratkaisemista oma elämä edistyäkseen ehdottomasti vaatii. Ihmisten askarruttaminen toisarvoisilla, tai etäisillä sivistyskysymyksillä, joiden merkitystä he eivät täysin saata tajuta, samalla kun heidän elämänsä ja olemuksensa turhaan kaipaa sivistyksen tukea ja selvitystä, on epäviisasta ja johtaa kaiken sivistyksen halpana pitämiseen. Määrätyissä oloissa, määrätyllä ajankohdalla tarvitsemme niihin soveltuvaa, täsmälleen tarkoituksemukaista sivistyssisältöä, eikä mitä tahansa muuta, mielivaltaisesti annettua. Vasta tällaisena, omiin oloihin sovelletuna, saattaa sivistys olla yksilölle itse koottua, sielullista elämystä, osa hänen olemuksestaan.

Tunnetusti ei sivistyksemme enimmältä osaltaan ole tällaista. Sydämessään ulkolaisuutta ihailevain, usein päälle päätteeksi omalla alkuperäisellä tasollaan juurettomiksi käyneiden suuri joukko on omaksunut sen kuin vaatteen, kuin ulkolaisen ylellisyystavaran, joka kuuluu muotiin, mutta jonka todellista laatua ei käsitetä. Eipä kumma, että tällaisille lainatavarasta eläjille sivistyksen hienoimmat, merkitsevimmät tulokset ovat vieraat, että he eivät pysty tekemään eroa omintakeisen ja mukaillun, elinvoimaisen ja häviämään tuomitun välillä. Ennen kaikkea jää omintakeinen, uusia, itsenäisiä arvoja luova sivistystyö heidän keskuudessaan tarpeellista arvonantoa vailla, sillävälin kuin rahan mahti ja ulkonaiset virka-asemat hurkaisevat silmiä. Tässä, jos missään, on vaanimassa sivistyselämämme täydellinen mataloitumisen vaara. Ja on ilmeistä, että se samalla uhkaa koko kansallisen olemassaolomme perusteita.

Siis, kuten Snellmanin aikoina, on ulkolaisuuden ylenmääräistä ihailua vastaan taas asetettava tinkimättä kansallisen sivistyksen ihanne. Kansallinen sivistys on samalla nostava suomalaisuuden arvoonsa; eikä vain suomalaisen kielemme ja kotimaisen kuosimme; suomalaiselle sielulle on se tekevä oikeutta. Ei väärällä ihailulla, vaan etsimällä siitä oleellisinta, elinvoimaisinta, sitä mitä siinä on enimmin omaa ja samalla tulevan yleisinhimillisen sivistyksen ainesta; tukemalla, selittämällä ja kirkastamalla sitä. Tämän sivistyksen edustajat ovat opettavat kansaamme ymmärtämään itsensä sekä tulevaisuutta, jota varten se on luotu.

Sille jälkipolvelle, joka toista sataa vuotta Snellmanin kuoleman jälkeen on kypsymässä omintakeiseen elämään, on suurmiehen elämäntyön loppuunsuorittaminen tässä mielessä edelleenkin suuriarvoisin tehtävä.

— **Mustialan maamiesopistosta** saivat päästötodistuksen t. k. 9 p:nä seuraavat oppilaat: V. V. O. Allas, Pälkäne; V. N. Heittola, Virrat; V. O. Hemilä, Urjala; Hj. Th. Holmberg, Snappertuna; F. Hölttä, Mäntyharju; M. J. Islander, Hollola; V. A. Järvenpää, Sysmä; O. Jäämaa, Mouhijärvi; V. A. Jääskeläinen, Hankasalmi; A. Koivisto, Iitti; T. I. Lundell, Janakkala; K. Lukkari, Sotkamo; A. Lusua, Säräisniemi; K. F. O. F. Mannström, Kirkkonummi; K. J. Martikainen, Tohmajärvi; V. L. Mattila, Humppila; A. J. Nousiainen, Pielavesi; S. R. Peissu, Hauho; K. J. Saviniemi, Kalvola; T. I. Seppälä, Kiukainen; V. Seppälä, Janakkala; T. V. Siilanpää, Honkilahti; F. V. Sjöblad, Porin msk.; Y. J. Suomela, Tampere; V. H. Tohljärvi, Lammi; V. R. K. Turkanheimo, Saarijärvi; A. V. Virtanen, Koski H. l.; O. Vuorimies, Kalvola, ja A. Vuorinen, Porvoo.

Uutisia Helsingistä.

Voinvienti.

Valio anoo lupaa voin lähettämiseen Englantiin.

(S.T.T.) Voinvientiosuusliike Valio on t. k. 8 p:nä maanviljelyshallituksen kautta senaatilta anonut, että voinvienti Englantiin uudelleen sallittaisiin siten, että voinvientiliikkeet saisivat oman valintansa mukaan joko Venäjälle tai Englantiin lähettää sen voimäärän, joka kulloinkin sallitaan maasta viedä.

Anomusta perustellaan huomauttamalla kuinka Pietariin on saapunut niin suuria voimääriä, m. m. Siperiasta, että kulutus ei hintojen laskemisesta huolimatta kykene niitä kaikkia käyttämään, vaan on osa pantava varastoon. Varastoonpano on kuitenkin vaikeata tilan ahtauden takia jäähdytyslaitoksissa, jota paitsi siitä suurenpuoleisen riskin y. m. vuoksi seuraa, että meijereille tilitettäviä hintoja täytyy alentaa.

Läpikulku-lisenssejä Ruotsin kautta voidaan niinikään tätä nykyä ilman vaikeutta saada, koska Englannin hallitus on tehnyt asiasta sopimuksen Ruotsin hallituksen kanssa, pitääkseen yllä vanhoja kauppasuhteita liittolaismaan kanssa.

Voinvienti Venäjälle.

(S.T.T.) Senaatti on t. k. 9 p:nä tapahtuneessa esittelyssä, muuttamalla viime helmik. 23 p:nä antamaansa päätöstä, joka koski sitä, että oli saatava maasta viedä 60 % siitä voimäärästä, mikä tilausten nojalla on maassa myyty, määrännyt, että vointarkastuslaitoksen tulee noudattaa marrask. 16 p:nä 1915 annettua senaatin päätöstä, joka koski keisarikuntaan tapahtuvan voinviennin ehtoja ja järjestystä ja jonka mukaan luvansaanti viedä maasta voita edellyttää, että maan oma vointarve on täysin tyydytetty.

Oppilasmäärän rajoittaminen teknillisessä korkeakoulussa.

Senaatti hyväksynyt opettajaneuvoston esityksen.

(S.T.T.) Taannoin lähetti teknillisen korkeakoulun opettajaneuvosto senaattiin esityksen, että korkeakouluun vuosittain otettavain opiskelijain lukumäärä rajoitettaisiin toistaiseksi 125:ksi.

T. k. 9 p:nä tapahtuneessa esittelyssä on senaatti tähän teknillisen korkeakoulun opettajaneuvoston esitykseen suostunut ehdolla, että uusia oppilaita otettaessa kiinnitetään huomiota etupäässä työharjaannukseen sekä sen jälkeen yleisiin esitietoihin erittäinkin matemaattisissa aineissa sekä, mitä arkkitehtuuriylioppilaisiin tulee, piirustustaitoon.

Rahankeräysten toimeenpano.

Kenraalikuvernöörin tiedonanto.

Eilispäivän virallisissa lehdissä on julaistu seuraava kenraalikuvernöörin tiedonanto siitä, millä tavalla lupa rahankeräysten toimittamiseen maassa on hankittava:

Koska on tehty yrityksiä toimittaa rahankeräyksiä ilman asianomaista lupaa, teen minä täten yleisesti tiettäväksi, että anomukset keräysten tekemisestä almukirjoilla tai kollehdilla ratkaisee Keisarillisen Suomen Senaatin Talousosasto yksissä neuvoin Kenraalikuvernöörin kanssa (Arm. asetus syysk. 13 p:ltä 1892, Suomen Suuriruht. As. Kok. n:o 30, 98 §, 30 mom.), kun taas kaikissa muissa tapauksissa luvan rahankeräyksiin, paitsi jos keräys tarkoittaa rahallisen avustuksen antamista jollekin yksityiselle henkilölle, antaa Kenraalikuvernööri omalla valtuudellaan (Arm. Jul. kesäk. 4 p:ltä 1849).

Tässä yhteydessä huomautan minä varoitukseksi, että joka sotatilan maassa vallitessa ilman asianomaista lupaa toimittaa keräyksiä, langetetaan kesäkuun 25 (heinäkuun 8) p:nä 1915 annetun pakollisen määräyksen n:o 38 nojalla hallinnollista tietä korkeintaan 3 kuukauden vankeusrangaistukseen tai enintään 8,000 markan sakkoon.

Suomenmaan Kenraalikuvernööri,
Kenraaliluutnantti Seyn.

Helsingissä, huhtikuun 22 (toukokuun 5) p:nä 1916.

Veripaltun myynti.

(S.T.T.) Tehdystä hakemuksesta on senaatti määrännyt, että veripalttua ja muita verivalmisteita saadaan myydä myöskin keskiviikkoisin ja perjantaisin, joina päivinä lihanmyynti on kielletty.

Sitävastoin on senaatti hylännyt hakemuksen luvan myöntämisestä mainittuina viikonpäivinä myydä syltyä.

— **Ammattikoulut.** Metallitöiden ohjaajaksi Porvoon valmistavaan ammattikouluun valitsi koulun johtokunta eilen kuudesta hakijasta työnjohtaja J. L. Pehrssonin Helsingistä.

— **Sähkölaitosten tarkastus.** (S.T.T.) Teollisuushallitus on määrännyt insinööri G. F. Janssonin Tampereelta Heinolan kihlakunnan sähkövalo- ja voimalaitosten tarkastusmieheksi.

— **Auskultantiksi** Turun hovioikeuteen on otettu lakit. yliopp. B. Granfelt.

Postiuutisia.

(S.T.T.)

Postikaavakkeet ja paperin kallistuminen.

Viime helmik. 25 p:nä päivätyssä kirjelmässä on postihallitus esittänyt senaatille, että postilaitos nykyisiin korkeihin paperihintoihin nähden oikeutettaisiin kantamaan sekä kotimaista että keisarikuntaa varten laaditusta pakettiosoitekortti- ja postiosotuskaavakkeista Suomen rahalajissa 3 penniä ja Venäjän rahalajissa 1 kop. kappaleelta kuin myös että postietuantilähetyskaavakkeista sekä Suomea että Venäjää varten, jotka kaavakkeet ovat kaksiosaisia, saataisiin kantaa Suomen rahalajissa 5 penniä ja Venäjän rahalajissa 2 kop. kappaleelta. Mainitussa kirjelmässä ilmoitti postihallitus sen ohessa, että keisarikunnassa on maksu tällaisista kaavakkeista korotettu ½ kopeekasta 1 kopeekkaan ja 1 kop. 2 kopeekkaan.

Senaatti on päättänyt senaatista lähetettävässä kirjelmässä pyytää kenraalikuvernööriä tiedustelemaan keisarikunnan posti- ja lennätinylihallitukselta, olisiko mainitulla ylihallituksella jotain muistutettavaa senaatin asiassa aikomaa alam. alistusta vastaan.

Vapaakirjeoikeudet.

Senaatissa on käsitelty Oulunkylän huvilayhdyskunnan valtuuston anomus vapaakirjeoikeuden myöntämisestä mainitulle valtuustolle sekä sanotun huvilayhdyskunnan hallintolautakunnalle.

Siihen katsoen, että Oulunkylän huvilayhdyskunnan tapaisia yhdyskuntia jo on olemassa muillakin seuduilla ja että sellaisia vähitellen syntyy yhä useammissa osissa maata, on postihallitus alistanut, että tällaisia yhdyskuntia varten julkaistaisiin yleinen säädös asiassa.

T. k. 9 p. tapahtuneessa esittelyssä on senaatti päättänyt myöntää maaseudun taajaväkisten yhdyskuntain yhdyskuntavaltuustoille ja sellaisten yhdyskuntain hallintolautakuntain puheenjohtajille vapaakirjeoikeuden virka-asioita koskevassa kirjeenvaihdossa, ja tulee tämä senaatin päätös julkaistavaksi Suomen Suuriruhtinaanmaan asetuskokoelmassa.

Senaatissa on käsitelty maanviljelyshallituksen kirjelmä viime maalisk. 21 p:ltä sekä sen ohella Suomen maatalousseurojen edustajiston valtuuskunnan anomus, että maamme maanviljelysseuroille myönnettäisiin vapaakirjeoikeus kaikkien mainittujen seurojen toimistoista lähetettäviin postilähetyksiin nähden. Maanviljelyshallitus esitti puolestaan senaatille, että maanviljelysseuroille, joita tätä nykyä on 22, myönnettäisiin vapaakirjeoikeus ainoastaan mikäli koskee näiden seurojen kirjeenvaihtoa asianomaisten virastojen, kunnallisviranomaisten, muiden valtioapua nauttivien seurojen, yhdistysten ja liittojen sekä maanviljelys- ja talousseurojen alaisten paikallisseurojen ja yhdistysten kanssa.

Antamassaan lausunnossa on postihallitus, huolimatta siitä, että maanviljelysseurojen toimintaa on pidettävä maamme taloudelliselle elämälle erittäin hyödyllisenä, katsonut että postitoimistojen olisi vaikeata tietää, mitä valtioapua nauttivia seuroja, yhdistyksiä ja liittoja sekä maanviljelys- ja talousseurojen alaisia paikallisseuroja ja yhdistyksiä kulloinkin on olemassa, minkä vuoksi postihallitus on jättänyt senaatin harkittavaksi mikä huomio näin ollen anomukselle oli pantava.

T. k. 9 p:nä tapahtuneessa esittelyssä on senaatti anomuksen hylännyt.

Opintomatkailijain viransijaisuudet.

Viransijaisen palkkaamiseksi Porvoon postikonttorin ekspeditöörille Saima Maria Milénille 6 kk. sinä aikana, jona hän oleskelee venäjänkieltä oppimassa keisarikunnassa, on senaatti myöntänyt 600 mk., postihallituksen kanslistille Johan Emil Vienolalle 10 kk:ksi samasta syystä 3,000 mk., Uudenkaupungin postikonttorin ekspeditöörinapulaiselle Eine Maria Palmrosille 6 kuukaudeksi niinikään samasta syystä 800 mk., Käkisalmen postikonttorin kirjurille Väinö Vilhelm Kukkoselle 9 kuukaudeksi samoin sinä aikana, jona hän oleskelee kieliopintomatkalla keisarikunnassa, 900 mk., Helsingin postikonttorin ekspeditöörinapulaisille Cecilia Aleksandra Korpelaille ja Helmi Sofia Lampénille 9 kuukaudeksi 100 mk. kussa kummallekin yhä edelleen samasta syystä, eli yhteensä 1,800 mk., Munsalan postitoimituksen hoitajalle Hilja Maria Korhoselle 6 kuukaudeksi samasta syystä 600 mk., Toijalan postitoimituksen hoitajalle Ida Sofia Tuomiselle 6 kuukaudeksi niinikään samasta syystä 600 mk. sekä samaten viransijaisen palkkaamiseksi Savonlinnan postikonttorin postijoonille J. Pilvölle 6 kuukaudeksi sinä aikana, jona hän oleskelee kieliopintomatkalla keisarikunnassa, 600 mk. eli siis kaiken kaikkiaan 8,700 mk.

Senaatti on asettanut postihallituksen käytettäväksi 500 mk. viransijaisen palkkaamiseksi 5 kuukauden ajaksi entiselle postiharjoittelijalle Viipurin postikonttorissa, siittemmin viime huhtik. 19 p:nä postivaunupiirin ekspeditöörinapulaiseksi nimitetylle Thure F. Herckmanille sinä aikana, minä tämä oleskelee keisarikunnassa venäjänkieltä oppimassa.

— **Käytännölliset opettajakokeet** suoritti t. k. 10—11 p. suomalaisessa normaalilyseossa fil. maist. M. M. Hola laulunopettajanvirkoja varten.

Rautatieasioita.

(S. T. T.)

Puutavaran hankinta. Senaatti on myöntynyt rautatiehallituksen esitykseen, että puutavarain hankkimista varten valtionrautateiden puolesta toimitettavia metsänhakkauksia varten tarvittavien erinäisten kalustoesineiden hankintakustannukset saataisiin, siihen nähden, ettei rautatiehallitus tahdo niillä rasittaa menosääntöön otettua tarkoitukseensa tarvittavaa määrärahaa kaluston hankkimiseksi, merkitä tiliile »Valtionrautateiden metsänhakkaukset».

Senaatti on myöntynyt rautatiehallituksen esitykseen, että rautatiehallitus oikeutettaisiin hankkimiensa, kaukana rautatieasemilta olevien metsien valmistamisessa haloiksi ja muiksi valtionrautateille tarpeellisiksi metsäntuotteiksi käyttämään kasöörejä joko asemakassojen hoitajia tahi muita toimeen sopivia lähimmällä asemalla palvelevia virkamiehiä, joille kirjanpidosta johtuvasta työstä suoritettaisiin korkeintaan 50 mkn palkkio kuukaudelta ja korvaus matkoilta voimassaolevan matkustussäännön mukaan, sekä että tästä aiheutuvat menot saataisiin merkitä metsänhakkauksien tiliin, joten erityistä määrärahaa tarkoitusta varten ei olisi tarpeen.

Senaatti on suostunut rautatiehallituksen anomukseen saada valtionrautateiden tarpeeksi tänä keväänä kuorimattomina uittaa viime talvena hakattuja noin 7 000 kuutiometriä halaistuja koivu- ja sekahaloja sekä noin 1,000 tukkipuuta Jäppilän pitäjässä Mikkelin läänissä sijaitsevasta Syvänjärvestä Syvänsen eli Suihkolan jokea myöten Pieksämäen—Savonlinnan radan maaveden pysäkin ja Huutokosken aseman läheisille rantamille nostettaviksi ja rautatievaunuihin lastattaviksi, mikä uitto tulisi kestämään 2 viikkoa ja uittomatka olemaan noin 10—15 kilometriä. Uittoa on kuitenkin joudutettava mikäli mahdollista.

Yhdysliikennetiilit. Senaatti on oikeuttanut rautatiehallituksen asettamaan Pietarin Suomen asemalle yhden ensimäisen kirjurin tarkastamaan, että yhdysliikennetiilit ovat oikein tehdyt ja että tulevat ja menevät tavaraaslakirjat laaditaan määräysten mukaisesti sekä vastaamaan, että kasöörien rahalunovutukset ovat yhtäpitävät ulosantoaslakirjain kanssa, sekä määrännyt että kirjurin palkkaamiseksi on tämän vuoden menosääntöön rautateitä varten otettava 3,008 mk., ja oikeuttanut rautatiehallituksen suorittamaan hänelle palkkausta hallussaan olevista varoista, kunnes menosääntö vahvistetaan ynnä ensi vuodesta alkaen ottamaan menosääntöehdotuksiin kyseessäolevan toimen palkkausta varten 4,512 mkn erän.

Pietarin liikenneosaston työvoima. Rautatiehallituksen esitettyä senaatille että nykyisillä palkoilla ei riittävästi saada kunnollista työväkeä ylimääräisiksi työmiehiksi Pietarin liikenneosastoon on senaatti päättänyt että rautateitten tämän vuoden menosääntöön on otettava 77,197 ruplaa 50 kopeekkaa vastaava erä sekä oikeuttanut rautatiehallituksen sen tekemän ehdotuksen mukaisesti maksamaan Venäjän rahassa päiväpalkat ylimääräisille työmiehille liikenneosastossa Pietarissa. Rautatiehallituksen esityksen mukaan olisi mainituille työmiehille maksettava vähintäin 1 rpl. 80 kop., 1 rpl. 90 kop., 2 rpl., 3 rpl. 10 kop. ja 2 rpl. 20 kop. päivässä palvelusajan pituuden mukaan.

Sairausapua. Senaatti on rautatiehallituksen esityksestä myöntynyt Helsingin aseman palkkioharjoittelijan I. Kokkolan anomukseen ja myöntänyt hänelle palkkiota ⅔ eli 105 mk. 50 p. siltä ajalta, jonka hän sairauden takia on ollut pakoitettu olemaan sairaalassa, eli helmik. 22 ja maalisk. 29 päivän välisellä ajalta.

Virkavapaudet. Senaatti on suostunut rautatiehallituksen v. t. ratatirehtöörin S. H. K. Stierin anomukseen, että hänelle kivuloisuuden takia myönnettäisiin virkavapautta toukok. 1 pstä elok. 1 p:ään ja määrännyt valtionrautateiden v. t. piiripäällikön G. V. Janssonin mainittuna aikana virkaa hoitamaan.

Senaatti on vakuuttanut Tobyn aseman asemapäälliköile A. M. Lundströmille, joka on pyytänyt eroa virastaan ja jatkettua virkavapautta huhtik. 11 pstä kunnes hänen virkaeroanomukseensa on myönnytty, 1,350 mk vuotuisen elinkautiseläkkeen kuluvan vuoden kesäk. 1 pstä lukien sekä myöntänyt hänelle virkavapautta mainituksi ajaksi ehdolla, että hän tältä ajalta luopuu asetuksenmukaisesta palkkauksensa osasta kruunun hyväksi.

Senaatti on myöntänyt rataisinsöörі K. A. Schultzille täydet palkkaedut tämän virkavapauden aikana, kuluvan toukokuun ja ensi kesäkuun aikana.

Liikennetarkastajat. Kun valtionrautateiden kuudennen liikennejakson v. t. liikennetarkastaja J. A. Ingman tulevan kesäk. 1 p:stä lukien tulee siirtymään vakinaiseen toimeensa Turun aseman asemapäällikköнä, on senaatti päättänyt jättää rautatiehallituksen toimeksi siirtää kyseessäolevaan liikennetarkastajan virkan liikennetarkastaja K. J. Öllerin.

Junain säännöllisen kulun valvominan. Senaatti on oikeuttanut rautatiehallituksen toukok. 1 pstä lukien toistaiseksi asettamaan Helsingin ja Tampereen asemille erityisiä virkalliljoita, n. s. junaohjaajia, johtamaan ja valvomaan junain säännöllistä kulkua. Tarkoitusta varten asetetaan kummallekin asemalle kolme ensimäistä kirjuria ja on heidän palkkaamisekseen myönnetty 15,360 mk., mikä summa on otettava tämän vuoden menosääntöön rautateitä varten.

Varastokonttori. Senaatti on asettanut rautatiehallituksen käytettäväksi 3,000 mkn määrärahan englannin- ja venäjänkielisen kirjeenvaihtajan palkkaamiseksi valtionrautateiden varastokonttoriin.

Palkankorotuksia. Senaatti on myöntänyt Turun ja Helsingin asemien vaununsivuojattarille nykyään vallitsevien kalliiden elantokustannuksien tähden 50 pennin palkankorotuksen päivää kohti kuluvan toukok. 1 päivästä lukien.

Tariffit. Senaatti on vahvistanut rautatiehallituksen ehdotuksen niiden tariffien tiedossa saattamisesta, jotka Pietarin aseman tulun yhdysliikenteeseen, on noudatettava Pietarin Suomen aseman ja venäläisten rautatieasemain välisessä liikenteessä.

Hylättyjä vapaalippuanomuksia. Senaatti on hylännyt Suomen santarmihallituksen päällikön, kenraalimajuri A. M. Jereminin anomuksen että santarmihallituksen käytettäväksi v. 1915 myönnettäisiin 15 haltijalle asetettavaa vapaalippua Suomen valtionrautateillä tai, ellei siihen olisi voitu suostua, 20 vapaalippua, jotka olisivat olleet asetetut eri virkojen haltijoille, heidän nimiään kuitenkaan mainitsematta. Viaporin linnoituksen santarmikomennuskunnan päällikön anomuksen saada 4 haltijalle asetettua vapaalippua Suomen valtionrautateillä v. 1916, Suomen rajan santarmivalvonnan päällikön, eversti Tjufjajewin anomuksen, että sanotun santarmivalvonnan käytettäväksi myönnettäisiin seuraavat haltijalle asetetut vapaaliput Suomen valtionrautateillä vuodeksi 1916, nim.: 7 pilettiä kaikilla radoilla, 13 pilettiä Pietarin—Valkeasaaren rataosalla ja 18 pilettiä rataosa Pietari—Viipuri, sekä Suomen sähkölennätinpiirin päällikön anomuksen, että Helsingin ja 6 muun sähkölennätinkonttorin mekaanikoille ja valvojille myönnettäisiin kaikkiaan 12 nimelle asetettua vapaalippua matkoja varten eri osilla Helsingin—Pietarin rataa.

Palkkaus- ja korvausasioita. Senaatti on hylännyt toisen luokan koneinsinööriksi rautatiehallituksen konekonttoriin viime maalisk. 27 p:nä nimitetyn koneinsinööri A. Gulinin anomuksen saada edelleenkin nauttia sitä 50 mkn kuukautista lisäpalkkiota, jota hän hoitaessaan virkatehtävänä sanotun koneinsinöörinvirkaa on nauttinut.

Senaatti on hylännyt Helsingin konepajan v. t. toisen luokan koneinsinöörin A. S. Avelan anomuksen saada edelleen, kuluvan vuoden alusta lukien, nauttia sitä erinäisille sääntöpalkkaisille virkamiehille myönnettyä 50 mkn suuruista kuukautista kaillinajan palkkionlisäystä, jota hän on saanut viime vuoden loppuun saakka nauttia.

Senaatissa on käsitelty Joroisten pitäjän Ruskoniemen kylästä kotoisin olevan torpparin Salomon Heiskasen anomus, että valtionrautatiet korvalsivat hänelle sen vahingon, joka hänelle on koituunut sen kautta, että hänen tyttärensä Alma Kolehmainen loukkaantui Antrean asemalla elok. 22 p. 1915 sattuneessa junaonnettomuudessa, mutta koska hakija ei ollut näyttänyt että hän on Alma Kolehmaisen isä tahi hän muuten olisi hänen laillinen edusmiehensä, ei senaatti ole ottanut mainittua anomusta tutkiaksensa.

Senaatti on myöntynyt toisen luokan liikennetarkastajan rautatiehallituksen tariffitoimistossa J. V. Nyholmin anomukseen, että hän myöskin viime maalisk. 27 p:nä tapahtuneen nimittämisensä jälkeen toisen luokan liikennetarkastajaksi saisi nauttia sitä kuukautista 50 mkn suuruista kaillinajan palkanlisäystä, jota hän heinäk. 1 p:stä 1915 lähtien on toisen luokan v. t. liikennetarkastajana nauttinut.

Senaatin ratkaisemia anomus- ja valitusasioita.

Kamaritoimituskunnan esittelyssä:

Kruununtilan asukkaan Juho Viljami Akolan valitus.;

Ent. torpparin Mikko Taivalantin sam;

Johtaja Nikolai Tammelinin ja kirjanpitäjä Arne Oskar Mannströmin yhteinen sam.

Maanviljelystoimituskunnan esittelyssä:

Anomusasioita:

Helsingin Maanviljelyslyseo.

Lohjan kunta.

Valkeasaaren tullikamarin virkailijat.

De förenade Ylefabrikernas Aktiebolag.

Kulkulaitostoimituskunnan esittelyssä:

Anomusasioita:

Herra K. H. Tiihonen.

Jarrumies Heimo Rantavuori.

Fredrika Wetterhoffin Työkoulu Hämeenlinnassa.

Forssa Aktiebolag.

Määräys:

Asemapäällikkö J. J. Daméniille.

Asemapäällikkö A. E. Beuermanille.

Ylityönjohtaja J. Lehtisalolle.

Kauppa- ja teollisuustoimituskunnan esittelyssä:

Suomen Voimistelunopettajatar yhdistys.

Raittiusveljeskunta yhdistys.

Viipurin Kotiteollisuuskauppa.

O. Y. Mercantile.

Rauman Nahkatehdas O. Y.

O. Y. Munkholmen.

Export A. B. Lundin & Svensson i Vesterås (kolme hakemusta).

Toiminimi »Tavastehus Vaddfabrik A. B.»

Ruotsin Pääkonsuli J. Liljehöökin hakemukset Ruotsissa olevien »Stockholms Bogserings A. B:n» ja »Sandvikens Järnverks A. B:n» puolesta.

O. Y. Terva A. B.

Kauppias Leon Juustinen.

Maskin- och Brobyggnads A. B.

Juho Isokenttä.

O. Y. Attila.

A. B. Abo Båtvarf O. Y.

A. B. Sandvikens Skeppsdocka och Mekaniska Verkstad.

Kauppatoiminimi P. C. Rettig & C:o Turussa.

Suomen Apteekkariyhdistys.

A. B. Tavastehus Bokbinderifabrik.

O. Y. Attila.

Hyppösen Kenkätehdas O. Y.

— **Yliopisto.** T. k. 20 p:nä tarkastetaan lääket. lisens. A. Tavaststjernan lääket. ja kirurgiantohtorin arvoa varten julkaisema fysiologinen tutkimus »Sammakon verenkierrosta».

Helsingissä, 1916. 8:o. (2), 102 s.

Julkisen kasvatusopintutkinnon suoritti t. k. 9 p:nä fil. kand. O. Suomela.

Filosofiankandidaattitutkinnon suorittivat t. k. 10 p:nä fys. mat. osastossa yliopp. K. P. Nederström ja B. N. Öhman.

SALAMANDRA Sota-, palo- ja merivakuutuksia. Erottajak. 13. Puh. 2789.

Seurakuntain asioita.

Armovuodet. Senaatti on myöntänyt 2 ylimääräistä armovuotta Pyhäjoen (O. l.) seurakunnan kappalaisen J. O. Castrénin leskelle Sylvia Alina Castrénille sekä heidän alaikäisille lapsilleen mainitun seurakunnan kappalaisenvirassa.

Senaatti on hylännyt Liperin seurakunnan kirkkoherran, jumaluusopin kandid. Salomon Mannisen lesken Rosa Aleksandra Mannisen omasta ja alaikäisten lastensa puolesta tekemän sekä rovasti Mannisen turvattoman tyttären Minna Vieno Mannisen anomuksen saada kaksi ylimääräistä armovuotta sanotun seurakunnan kirkkoherranvirassa.

Kirkot. Senaatti on hylännyt Temmeksen seurakunnan anomuksen saada vahvistus seurakunnan kirkon korjausta varten laadituille piirustuksille. Senaatti on erinäisillä ehdoilla vahvistanut Paraisten seurakunnan kirkon korjausta varten laadituit piirustukset.

Virkatalot. Senaatti on vahvistanut Pyhäjärven seurakunnan kirkonkokouksen päätöksen, joka koskee 2,06 tynnyrinalan suuruisen maapalstan luovuttamista seurakunnan yhteismaasta pitäjänapulaisen virkataloksi.

Vastikejyvät. Senaatti on määrännyt, että Pomarkun kirkkoherralle suoritettavat vastikejyvät, 1 tynnyri 2 kappaa rukiita ja sama määrä ohria, on tavanmukaisessa järjestyksessä peruutettava Suomen evankelisluterilaisten seurakuntain vastikerahastolle.

Seurakuntain jakautumiset. Senaatti on hylännyt Keityän, Kangaslammen, Honkilahden ja Tuupovaaran vastamuodostettujen seurakuntain anomukset saada osuutta entisten emäseurakuntainsa kirkollisesta omaisuudesta.

Senaatin hylkäävä päätös johtuu siitä, että omaisuuden jako näissä tapauksissa joko on katsottu tehdyksi yhteydessä seurakuntain perustamista koskevien päätösten kanssa tai myöhemmin senaatin näissä asioissa tekemien päätösten perusteella.

Palkkausjärjestelmät. Senaatti on vahvistanut erinäisiä muutoksia Kaarinan seurakunnan papiston palkkausjärjestelmään 30 p:ltä toukok. 1893. — Mainittuna päivänä oli senaatti määrännyt, että manttaalilta suoritettava voimaksu oli toistaiseksi suoritettava lehmäluvun mukaan. Tämä maksu on nyt muutettu määrätyksi rahamaksuksi, joka tekee 23 mk. kultakin manttaalilta sekä suhteellisesti vastaavan rahamäärän kultakin manttaalinosalta.

Helsingin maitokysymys.

Uudenmaan läänin kuvernöörin esitys kauppa- ja teollisuustoimituskunnalle.

(S.T.T.) Koska kesän tullen on odotettavissa maidon puutetta Helsingissä ja eikä tällä hetkellä paikallinen rajahintojen korottaminen ole suotavaa, vaikkakin se mahdollisesti käy välttämättömäksi jonkun ajan kuluttua, on Uudenmaan läänin kuvernööri tehnyt senaatin kauppa- ja teollisuustoimituskunnalle esityksen, että maidon hinnat lähemmässä tulevaisuudessa järjestettäisiin ja asianomaisille kuvernöörille annettaisiin oikeus ainakin ajottain kieltää maidon ja juuston sekä muiden maitotuotteiden vienti muualle niistä seuduista, joilla pääasiallisimpana myyntipaikkana on Helsinki. Helsingin maitoalueeseen kuuluisi tällaisessa tarkoituksessa Mäntsälän, Askolan, Pukkilan ja Porvoon pitäjät sekä niistä länteen oleva osa Uudenmaan lääniä, itäinen osa Turun ja Porin lääniä aina Salon asemalle saakka sekä Hämeen läänі aina Toijalan asemalle saakka.

— **Metsänhoitolaitos.** Iisalmen hoitoalueen metsänhoitajanvirkaa ovat hakeneet metsänhoitajat A. S. Arimo, V. Borg, A. Ph. Eklund, A. Granit, J. O. Grönmark, K. A. Ikonen, Hj. Kaarna, A. Lange, J. A. Rechardt ja A. Tervo sekä metsäkonduktööri O. A. Purhonen.

— **Maanmittauslaitos.** Komisionimaanmittari K. L. Rehn on saanut pyytämänsä eron ylimääräisen virkamiehen toimestaan Kuopion läänin maanmittauskonttorissa lukien 1 päivästä ensi kesäkuuta, ja on komisionimaanmittari P. Turunen määrätty hoitamaan sanottua tointa toistaiseksi.

— **Valtionrautatiet.** (S.T.T.) Perkjärven aseman asemapäälliköнvirkaa ovat hakeneet asemapäälliköt M. Th. Boström, B. R. Aminoff ja I. Sahni, ensi kirjurit K. A. Lovén ja O. O. Kosonen sekä eräs henkilö, joka ei halua tulla mainituksi.

— **Kuivaustyöt.** Senaatti on vahvistanut maanviljelyshallituksen valvonnan alaisten kuivatustöitten työehdotuksen kuluvaa vuotta varten. Työehdotus päättyy 300,000 markkaan.

— **Tuomiokuntain hoito.** Helsingin tuomiokunnan tuomari A. Stigzel

S. H. Oy:n osakepääoma.

(S.H.) Eilen pidettiin Seurahuoneella S. H. Oy:n ylimäär. yhtiökokous, jossa käsiteltiin varsinaisessa yhtiökokouksessa tehdyt ehdotukset yhtiöjärjestyksen muuttamisesta. Muutoksista hyväksyttiin muut paitsi 2 §:ää koskeva, joka tarkoitti osakepääoman korottamista 12 milj. mk:aan. Muutoksen puolesta annettiin 3,051 ääntä ja sitä vastaan 1,019. Kun kuitenkin sääntöjen muutokseen vaaditaan $^3/_4$ äänten enemmistö, voitti vähemmistö, joka sekään ei tahtonut vastustaa itse osakepääoman korottamista, vaan sitä määrää, johon osakepääoma oli ehdotettu korotettavaksi, pitäen riittävänä 9 milj. mk. Tällä pohjalla tullee yhtiön johtokunta laatimaan uuden ehdotuksen osakepääoman korottamisesta.

Suomalaisuuden Liitto.

Keskustoimikunnan kokouksessa tänään (klo 5 Vanh. ylioppilastalolla) käsitellään useita huomattavia asioita.

Kun Liitolla on n. s. 100-vuotisrahasto, joka turvaa Liiton toiminnan kaukaisemmassa tulevaisuudessa, tulee kokouksessa harkittavaksi kysymys n. s. 10-vuotisrahaston perustamisesta, jolla rahastolla koetettaisiin turvata Liiton toiminta läheisessä tulevaisuudessa.

Suomalainen Tupakkatehdas Osakeyhtiö on Liitolle lahjoittanut »pohjasummaksi perustettavaan suomalaiseen sivistysrahastoon» 1,000 markkaa. Kuten jo ennen on sanomalehdissä mainittu, on Helsingin Rakennusainekauppa Osakeyhtiö lahjoittanut Liitolle 2,000 mk. Viipurissa huhtik. 5 p. pidetyn kansalaisjuhlan tulot Smk. 700:60 on myös lahjoitettu Liitolle. Samoin on Liitto saanut vastaanottaa huomattavan määrän ehdollisia lahjoituksia, jotka tulevat lopullisiksi, jos ehdot tulevat tänään Snellmanin 110-vuotispäivänä, täytetyiksi. Kaikista näistä syistä tulee keskustoimikunnassa harkittavaksi yleensä sivistysrahastoasia.

Kansallismielisen Nuorisoliiton vuosikokous

pidetään tänä vuonna Lahdessa kesäk. 11—12 päivinä. Vuosikokouksessa tulevat käsiteltäviksi ainakin seuraavat asiat.

Säännöissä määrätyt:

Valitaan kokouksen virkailijat ja vaalitoimikunta;

Esitetään vuosikertomus ja tilit — Määrätään verotusperuste. — Vahvistetaan kulunkiarvio vuodelle 1917;

Määrätään edustusperuste;

Päätetään äänenkannattajan jatkamisesta ja kansalaisopiston toiminnasta;

Seuraavan vuosikokouksen paikka määrätään;

Valitaan puheenjohtaja ja 6 jäsentä keskushallitukseen. Erovuorossa ovat opettaja K. Kallio Kokemäeltä, toimittaja Y. Leivo Lahdesta, opettajatar Elli Lujamo Jyväskylästä, tohtori A. Tulenheimo Helsingistä, maanviljelijä T. Vanhala Kymistä ja rautatienkirjuri A. Vantala Turusta. — Valitaan tilintarkastajat ja pöytäkirjan tarkastajat.

Keskustelukysymyksiä:

1) Mille kannalle on K. N:liiton asetuttava viime aikoina Suomen Nuorison Liiton taholta ilmenneisiin lähenemisyrityksiin nähden? (Alustaa keskushallitus ja ernäiset piiritoimikunnat.)

2) Voisiko K. N:liitto tehdä mitään maamme maattoman väestön nuorison avustamiseksi?

On ehdotettu rahaston perustamista, johon nuoriso tavalla tai toisella keräisi varoja ja josta aikoinaan jaettaisiin apurahoja sellaisille maattoman väestön nuorille, jotka pyrkivät maanviljelyskouluissa valmistumaan maanviljelijöiksi. (Alustajaksi on pyydetty kysymyksen herättäjänä opettajatar E. Vänsilää.)

3) Henkisten ja rumiillisten harrastusten keskinäisestä suhteesta. (Alustaa lehtori Arvo Vartia ja maanviljelijä E. Torkko.)

4) Mahdollisesti tulee myöskin keskustelun alaiseksi itseopiskelu K. N:liiton piirissä ja toimenpiteet niiden hyväksi.

Lausumme kansallismielisten nuorisoliittojen edustajat, kaiken kansallismielisen nuorison ja eritoten vanhemman kansallismielisen väen tervetulleiksi vuosikokoukseemme ja vuosijuhlaamme.

Jyväskylässä, toukokuun 10 p:nä 1916.

K. N:liiton Keskushallitus.

Pyydämme kunnioittaen kaikkia kansallismielisiä sanomalehtiä ottamaan ylläolevan palstoilleen.

— **Lahjoituksia.** Suomalainen Maanviljelyskauppa O.-Y. on vuosikokouksessaan päättänyt lahjoittaa Viipurin läänin Maanviljelysseuralle 2,000 markkaa, Itä-Karjalan Maanviljelysseuralle 1,500 markkaa ja Läntisen Viipurin läänin Maanviljelysseuralle 1,000 mk., jotka rahat käytetään ylimääräisinä palkintoina maanviljelysseurain maatalouskilpailuissa sellaisille pientilallisille, jotka ovat raivanneet uutisviljelystä tilansa laajuuteen nähden huomattavassa määrässä sekä kiinnittäneet erityisempää huomiota viljan- ja varsinkin siemenviljelykseen.

Eläkerahaston henkilökuntaansa varten on Suomalainen Maanviljelyskauppa O.-Y. päättänyt perustaa ja lahjoittanut sen pohjarahaksi viime vuoden vuosivoitosta 10,000 markkaa. — Viip.

Kansalaisjuhla J. V. Snellmanin 110-vuotispäivänä.

Suomalaisuuden Liitto, Helsingin Suomalainen Seura, Suomalaisen Seuran Naisjärjestö, Helsingin Nuorsuomalainen yhdistys, Helsingin Nuorisoseura, Helsingin Kansallismielinen Nuoriso ja Helsingin Suomalainen Työväenliitto toimeenpanevat tänä iltana klo puoli 8 alkaen Vanhan ylioppilastalon salissa kansalaisjuhlan, jonka laajasta ja arvokkaasta ohjelmasta on jo lähemmin tehty selkoa.

Pääsyliput juhlaan ovat olleet jo muutaman päivän loppuunmyydyt.

J. V. Snellmanin kuvapatsas

valmiiksi muovailtu.

(S. H.)

Kokonaiskuva.

(S. H.)

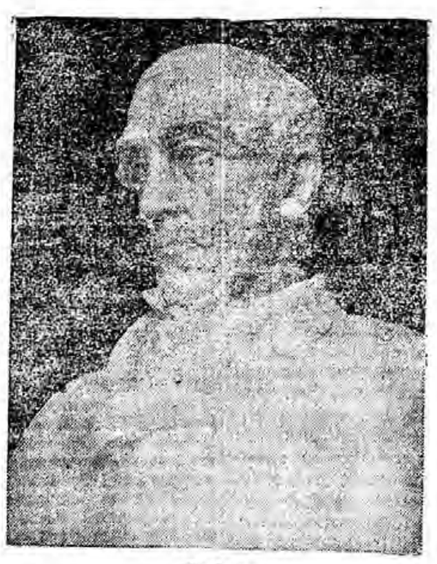

Osakuva.

(S.H.) Viime tammikuulla taiteilija Emil Vikström ilmoitti Snellmanin muistopatsas-toimikunnalle, että kolmatta vuotta kestäneen ponnistuksen jälkeen hänelle uskottu tehtävä oli niin edistynyt, että kuvapatsas oli saveen valmiiksi muovailluna ja tarkastettavana hänen työpajassaan. Toimikunnan valtuuttamien tarkastajien oli siis lähdettävä Sääksmäelle, missä taiteilija asuu Visavuoren huvilassa Uittamon talon maasta lohkaistulla paistalla. Käynti tapahtuikin helmik. 19 p:nä ja olivat tarkastajat, paitsi toimikunnan puheenjohtajaa, professori, vapaaherra E. G. Palmén, professori Yrjö Hirn ja allekirjoittanut. Neljäntenä miehenä olisi pitänyt olla arkkitehti Armas Lindgren, mutta täytyi hänen vilustumisen johdosta luopua matkasta. Kun tultiin perille, tapasimme Visavuorella paitsi isäntää myöskin arkkitehti Eliel Saarisen, joka yhdessä hra Vikströmin kanssa on muistopatsaan suunnitellut ja vastaa sen taiteellisesta kokonaisuudesta.

Tarkastuksen tulos oli, että kuvapatsas yksimielisesti hyväksyttiin. Samat tarkastajat olivat kerran ennenkin käyneet Visavuorella samanlaisessa tarkoituksessa, kun näet taiteilija oli lopullisesti muovaillut patsaan luonnoksen, joka suuruudeltaan oli kolmas osa tulevaa kokoa. Silloinkin oli arvostelu hyväksyvä. Mutta nyt tunnustettiin, että teos lopullisessa koossaan oli ehdottomasti parempi kuin luonnoksesta olisi voinut odottaa. Mitä näköisyyteen tulee, ei niillä kahdella tarkastajalle, jotka olivat tunteneet Snellmanin hänen eläessään, ollut mitään muistutettavaa. Mutta kuvassa huomattiin olevan ei ainoastaan näköisyyttä, vaan myöskin se tyyni, vakava,, arvokas ilme, joka tällaiseen monumenttaliseen taideluomaan kuuluu. Katse oli sisäänpäin kääntynyt, ja syvä, selkeä ajattelu elää mahtavasti kaartuvan päälaen alla. Kasvojen voimakkaat piirteet ja suljettu suu ilmaisevat vakavuuden ohella tahdon lujuutta, hyväntahtoisuutta ja hieman surunvoittoisuutta. Vaikka kuva on 2½ kertaa luonnollista kokoa suurempi, näkee kuitenkin, että Snellman oli jotenkin pienenläntä mies, mikä vaikutelma tietysti johtuu ruumiin osien keskinäisistä mittasuhteista.

Luonnollista on, ettei (tässä nähtävät valokuvien jäljennökset voi vaikuttaa samoin kuin kuvapatsas täydessä koossaan. Valokuva on otettu työpajassa, ja sen vuoksi on pää varjossa. Mitä tarkastajakuntaan tulee, saattoi suurella mielihyvällä vilpittömästi onnitella hra Vikströmiä teoksen johdosta ja ilmoittaa toimikunnalle, että kuvapatsas kaikin puolin oli omansa tyydyttämään korkeitakin vaatimuksia.

Näköisyyteen nähden kannattanee vielä lisätä, että eräs Snellmanin läheinen sukulainen, joka myöhemmin oli käynyt Visavuorella katsomassa kuvapatsasta, oli jhastuneena lausunut, että se hänen mielestään oli paras kuva mitä ylipäätään vainajasta on olemassa.

Mutta kysynee lukija, milloin on kuvapatsas valmistuva paikalleen pystytettäväksi?

Valitettavasti on mahdotonta nykyään antaa varmaa vastausta tähän kysymykseen. Nyt on patsas kipsiin valettuna, mutta edemmäs ei tätä nykyä voida päästä. Kotimaassa ei ole koskaan niin mahtavaa kuvateosta pronssiin valettu, eikä sitä sodan aikaan voida lähettää ulkomaillekaan valettavaksi. Yhteen aikaan aikoi taiteilija, täysin perehtyneenä pronssivalauksen tekniikkaan kun on, itse ryhtyä vaikeaan tehtävään. Hänellä on näet Visavuorella pieni pronssivalimo ja laajentamalla sitä luuli hän voivansa suorittaa työn, semminkin kun hänelle oli luvattu apua kokeneelta taholta. Mutta ennen pitkää kävi hänelle selväksi, ettei hän rahalla eikä millään voisi sodan aikana hankkia kaikkia niitä tarpeita, joita yrityksen onnistuminen vaatii.

Ei ole siis muuta neuvoa kuin odottaa sodan loppua. Vasta sen jälkeen saamme nähdä J. V. Snellmanin kuvapatsaan pystytettynä penkereelle Suomen Pankin edessä, vastapäätä Säätytaloa.

Eliel Aspelin-Haapkylä.

Jyväskylän uusi kirjastorakennus

(S.H.)

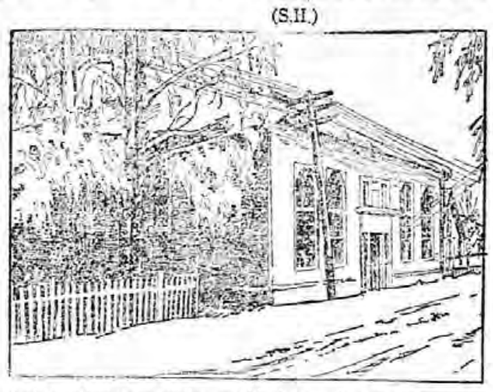

vihittiin, kuten olemme maininneet, tarkoituksensa t. k. 6 päivänä kirjaston avarassa salissa pidetyllä juhlallisuudella. Rakennustyöt saatettiin viime vuoden lopulla päätökseen. Rakennuksen piirustukset on laatinut arkkitehti Viivi Lönn, ja rakennuskustannukset nousevat noin 52,000 markkaan, jonka lisäksi tulee erikoinen vahtimestarin rakennus y. m. Urakoitsijana on ollut rakennusmestari J. K. Johansson. Suhteellisesti halvat rakennuskulut johtuvat siitä, että rakennus ei ole uutisrakennus, vaan valtion Jyväskylän kaupungille lahjoittama entinen viljamakasiini. Rakennukseen on sijoitettu sekä Jyväskylän tieteellinen kirjasto että kaupungin kirjasto. Ja erikoisesti on sen ilmavaa, valoisaa ja aistikasta lukusalia suunniteltaessa ollut tarkoituksena viihtyisän työpaikan hankkiminen Jyväskylän kesävieraille, kesäyliopistolaisille.

— **Kuolleita.** Eilen kuoli Mikkelissä rovastinrouva Amanda Järvinen lähes 86 vuoden ikäisenä. Vainaja oli syntyisin Satakunnasta, jossa hänen isänsä, rovasti Grönholm o'i Kokemäen kirkkoherrana. Vuonna 1858 hän meni naimisiin silloisen maisteri Järvisen kanssa, josta sittemmin tuli tunnettu koulumies ja papiston etevä edustaja monenlaisissa tärkeissä tehtävissä. Neljännesvuosisadan perhe asui Jyväskylässä, jossa Järvinen oli uuden kansakoulunopettajaseminaarin ensimäisiä lehtoreja; myöhemmin hän siirtyi Jyväskylän kirkkoherraksi. Vuonna 1883 tuli muutto Savoon, jossa rovasti Järvinen oli Juvan kirkkoherrana kuolemaansa asti vuonna 1901. Sen jälkeen rovastinrouva Järvinen asettui Mikkelin kaupunkiin asumaan yhdessä tyttäriensä kanssa.

Miehensä uutteraa toimintaa eri aloilla vainaja aikoinansa seurasi läheltä ja siten hän oli mukana niissä monissa kansallisen elämämme riennoissa, joihin Nestor Järvinen otti tehokkaasti osaa. Varsinkin kansanvalistustyö, johon Järvinen sekä opettajatyöllänsä että kirjallisella toiminnallansa tuntuvasti vaikutti, oli lämpimän harrastuksen esineenä. Luonteeltaan tasaisena ja herttaisena vainaja saavutti kaikkialla suurta suosiota. Kaipauksella rovastinrouva Järvistä muistelevat läheinnä sukulais- ja ystäväpiirin ohella myös monet entiset pitäjäläiset, joille hän aikoinansa pappilan emäntänä ollessansa ystävällisyyttä osoitti.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan lapset, niiden joukossa kauppakorkeakoulun rehtori Kyösti Järvinen.

Kuten eilen jo lyhyesti mainitsimme, kuoli Jyväskyläsä tiistai-aamuna kaupungin vanhin asukas, kunnallisneuvosmies Johan Joutsen 89:llä ikävuodellaan.

Pitkiin nikoihin ei mitään niin paljon ole kiitetty kuin

Vellin-Vellä

9481

Hän oli syntynyt Laukaassa Hirvosmäen talossa, kävi Mustialan maanviljelysopiston. Orjain vapautuksen jälkeen toimi hän maanjakojärjestelyssä Venäjällä Tverin kuvernementissa. Aikoinaan omisti J. Puo'ukkamäen talon Sumiaisissa. Hänen monista toimistaan mainittakoon että hän oli lautamiehenä Sumiaisten kappelin puolesta, jahtivoutina, Koskensaaren rautatehtaan isännöitsijänä, Jyväskylän kaupungin palomestarina, laivanmittaajana, satamaviskaalina, hoiti useat kerrat kaupunginviskaalinvirkaa ja toimi monet vuodet kunnallisneuvosmiehenä sekä kaupunkien yleisen paloapuyhdistyksen asiamiehenä. Hän oli myöskin aikoinaan Jyväskylän ainoa rakennuspiirustaja, monet kymmenet talot kaupungissa ovat rakennetut Joh. Joutsenen laatimien piirustusten mukaan. Hänessä meni manan majoille »vanhan kansan» toimelias ja monipuolinen mies. Vainajaa jää lähinnä muistelemaan kaksi poikaa, tytär, lastenlapset ja lastenlastenlapset. — Suomal.

Toissapäivänä kuoli täällä 39 vuoden ijässä elävienkuvien teatterin »Elyseen» omistaja Kaarlo Johannes Harjanne. Vainaja oli syntynyt Hämeenlinnassa, jossa hän myös kävi sikäläistä lyseota. Palveltuaan jonkun aikaa rautatiellä tuli hän Helsingin Teollisuuskouluun ja suoritti kurssin sen kemiallisella osastolla, jonka jälkeen hän työskenteli värikemistinä eräässä verkatehtaassa. Pian luopui hän kuitenkin tältä uralta ja osti Helsingissä Elyseen ravintolan, jota hän hoiti pitemmän aikaa, jonka lisäksi hän viime syksynä perusti samannimisen elävienkuvien teatterin Vladimirinkadun varrelle. Sydänvika keskeytti vainajan toimet.

Harjanne (Harden) oli herttainen, musikaalinen mies, jonka varhaista poismenoa monet ystävät omaisten kera kaipauksella ajattelevat.

Päivän juhlajulkaisu.

Suomalainen Suomi.

(S.H.) J. V. Snellmanin päiväksi on Suomalaisuuden Liitto, joka on ottanut tämän muistopäivän vaalimisen erikoistehtäväkseen, toimittanut albumijulkaisun, jolle on annettu kaunis nimi »Suomalainen Suomi», ja jonka tuottamat tulot tulevat liiton toiminnan hyväksi. Sen arvokas isänmaallis-kansallinen sisältö, josta aikaisemmin jo olemme tehneet selkoa, takaa sille varmaan menekin yhä uusiintuvissa painoksissa. Saadaksemme osaltamme suomalaisen yleisön mielenkiinnon kohdistumaan tähän mitä lämpimimmin suositeltavaan juhlajulkaisuun, lainaamme siitä viime sunnuntain numerossamme olleiden suurnimenmuutloa koskevien katkelmien lisäksi kirjailija Mikko Uotisen veistämän »lastun»:

Suomalainen talonpoika.

(S.H.) Suomalainen talonpoika!

Minä näen sinut silmieni edessä ihanteena. Sinun aateliskirjanasi on täytelältä tähkiä kantavat ruisvainiot, sinun aateliskilpenäsi koivikot kohoavat kotitanhualta, pihlajat pihaveräjällä kasvavat. Sinä olet suomalaisen maineen majesteetti, sinä olet suomalaisen elämän isä ja suomalaisen kehityksen kuningas! Sinulle tahtoisin kanteleestani virren virittää, sinulle lauluni lainehtimaan herättää. Sinua tahtoisin ylistää ja ymmärtää.

Minun ajatukseni arkoina hiipivät hiljaisiin kalmistoihin.

Ne pysähtyvät sammalpeitteisten kumpujen ääreen, ne tahtovat hiljaisina siunauksina hiipiä luokse niiden, jotka nukkuvat alla sammalkumpujen. Ne ovat esi-isiäsi ja esiäitejäsi. Siellä nukkuu suomalainen talonpoika, sinun mahtava sukusi ja henkevä heimosi. Siellä nukkuu nurmikon suuressa rauhassa suomalaisen ajatuksen, työn ja taistelon pyhä polvi. Nukkuu, sammal hautakivenään, nukkuu tuntemattomana, nimettömänä Suomenniemen suurena hyväntekijänä.

»Aution maan antoi herra heille!» Heidän elämäntyönsä sen hedelmöitti. Köyhä oli maa, ruton, sodan, puutteen ja hallan tyyssija, kivikkoinen, karu, kylmä tanner. Sellaiseksi Suomenniemi tunnettiin. Mutta heidän terveissä rinnoissaan elivät urhojen uskot, korkeat ihmisihanteet ja luottamus oman sydämensä lämpöön, oman kätensä kuntoon ja tahtonsa tarmoon. Koski heidän kätensä autioon maahan, vaot viersi, kivet kiskoi ja siemenen sirotti. Kotiorret kohotti, pihlajat pani pihoille, koivukullat kunnahille. Kohosi kotitakasta sauhut, oras nousi vainiolla. Suomenniemi alkoi elämään edistyä. Työtä ja maata suomalainen rakasti, rakasti suomalaista sukuansa. Kumartui hartiat, koveni kourat.

Silloin hallakin havahti, tuli tuhoineen, tuli turmineen. Vei tuo kaamea viikatemies viljat, iski ankarasti iskunsa suomalaisen talonpojan sydämeen. Tulivat kovien koettelemuksien hetket, murheen polttelevat päivät. Ei sortunut suomalainen talonpoika:

»Pane leipään puoleks' petäjäistä,
vaikka kokee, eipä hylkää herra.»

Alkoi uusi työ. Suru sydämessä, murhe mielessä uusi siemen sirotettiin. Usko terve oli rinnassa uudesta päivästä, joka voi kaikki muuttaa. Yksin kestettiin ja yksin kärsittiin. Jos kohtalo on kova, olkoon usko onnellisemmasta ajasta sen kovempi! Työ ei petä, maa veronsa kerran maksaa! Näin taas hiljalleen luotiin elämää ja vainiot saatiin vihertämään. Jo paistoivat taas täytelät tähkät viljapelloilla, niiden hiljainen suhina lempeässä iltatuulessa soi suomalaisen talonpojan korvaan suomalaisen suvun suurena juhlavirtenä.

Silloin sotatorvet toitahtivat, vainovalkeat vilahti, tuskan kannel kajahteli. Sotariveihin kutsuttiin suomalainen talonpoika. Vietiin vieraisiin maihin. Moni sinne nukkui, moni Suomen soihin sotatelmeessä sortui. Kodit hävisi, pellot metsistyi, kotiliedet kylmenivät. Korven kuolettava rauha alkoi siellä ilmetä, missä ennen elämän kannel soi suomalaisen talonpojan voimakkaissa iskuissa. Veriuskot taivasta rumensivat. — Suomenniemellä soi kammottavasti kajahteleva kuoleman kannel.

Mutta suomalainen talonpoika kesti! Kun rauhan päivä paistoi, alkoi taas rauhallinen työ. Elämä uudelleen virkosi, vainiot uudelleen kynettiin, kodit kohotettiin ja kohta taas katseli korkeaotsainen, syväsilmäinen suomalainen talonpoika toivorikkaasti vihertävia viljavainioitaan.

Suomalainen talonpoika! Rauhasieluinen, sitkeä ja uupumaton! Kotikontunsa kuningas, Suomenniemen työn suuriruhtinas! Mutta hän ei saanut olla rauhallisen työn tekijä, kotikummun kaunistaja

Hänen täytyi nousta yhä uudelleen ja uudelleen oman elämänsä puolesta taisteluun. Pohjanmaa muistaa Ähkänsä. Siellä riehui voudin valta. Vei virkamiehistä sen minkä talonpoika aittaan sai. Häpäisi tunnoton huovilauma kodit ja kodin asukkaat. Silloin nousi Pohjanmaan talonpoika, uskoi:

»Ken vaivojansa vaikertaa,
on vaivojensa vanki,
ei oikeutta maassa saa
ken itse sit' ei hanki!

Sellaista oli se polvi, joka nyt alla nurmen nukkuu. Sellaista elämä suomalaisen talonpojan. Elämä kauneista kaunein, jaloista jaloin. Tästä elämästä nousi, versoi ja kasvoi se elämä, joka meidän ympärillämme kukoistaa. Siellä elämän tulet Suomenniemellä syttyivät ja kaunis suomalainen elämä alkoi.

Kummuilla tämän uuden polven soi sydämen kannel, heille herkin kiitos ja kaunein kaiho! Soi rakkautta pyhää, soi kunnioitusta jaloa, soi ymmärrystä heidän työtänsä kohtaan. Kirkasta mielessä heidän kuvansa. Loihdi silmieni eteen heidän korkeat otsansa, tyynet silmänsä ja työn kumartamat vartensa. Ajattele aatos heitä Suomenniemen kehityksen kuninkaina!

Kummuilta näiltä kumpuaa aatos nykyiseen suomalaiseen talonpoikaan. Hänessä, joka nyt auran kurjessa astuu, hänessä, joka nykyisen Suomen isäntänä toimii ja nykyisen ajan Suomennientä hallitsee. Onko hänen sielussaan samat tulet, samat aatteet ja sama kunto? Onko hän isänsä poika, isänsä työn jatkaja ja isänsä perinnön arvokas puoltaja? Onko maa hälle rakas?

Katselen suomalaista talonpoikaa! Talonpoikaa, joka nykypäivinä liikkuu peltojemme perillä . . .

Hänessä ei ole enää niin paljon sisäistä suuruutta, otsan kirkkautta, oman työnsä rakkautta kuin entisajan talonpojassa. Uudet tunteet ovat hänen pirttiinsä tunkeutuneet, uudet virtaukset ovat hänen vertansa vetistäneet. Hän on paljon muuttunut. Tuntuu kuin eläisi väliaikaa, hän tuntuu horjuvan. Maa ei ole hänelle sitä, mitä se oli hänen isälleen. Hän ei ole enää se Saarijärven Paavo, eikä Valkjärven Antti Holttinen. Hän on saanut mieltymystä kaupunkeihin. Hän ei tunne enää itseänsä isännäksi maassa. Hän vetäytyy syrjään, hän hiljaisena katselee kuinka uudet polvet isäntävallan omistavat. Hänessä ei ole enää sitä suurta työn rakkautta ja työn luottamusta, joka on maan hyvinvointia luova voima. Hän kuuntelee ulkoa tulevia virsiä, hänelle ei täysinäisten tähkäpäiden laulu ole samaa mitä se oli ennen. Se ei häntä hellytä, se ei satu syvälle hänen sydämeensä. —

Sellaiselta näyttää suomalainen talonpoika nykyään. Mutta onneksi se vaan näyttää. Katson syvemmälle hänen silmiinsä, syvemmälle hänen sydämeensä pyrin. Siellä huomaan toista, sieltä kauniimpaa käsitän. Pinnalle osuu vaan nykyhetkien sumut, varjot ja kajastukset. Siellä syvällä asuu suuri elämän totuus. Siellä on hänen oma itsensä, koskematon ja terve.

Siellä asuu vielä terve suomalainen talonpoika. Maan mahtaja, maan rakastaja. Siellä vallitsee maahenki, siellä kukkii suomalainen kunto. Siellä virtaa terveen kansallistunnon hopeahohteinen virta, siellä asuu ajatuksia suuria Suomen tulevaisuudesta. Mutta tuo oikea suomalainen talonpoika se kaipaa herättämistä. Se kaipaa kutsuvia säveleitä, jotka sen ylösnousemuksen hetken valmistavat. Se kaipaa sytyttävää salamaa, joka saa siihen herätysten iskut isketyksi.

Miks'eivät ne tule, nuo säveleet? Miks'eivät ne soi pyhiä virsiään. Suomenmaa kaipaa talonpoikiaan! Se itkee tervettä maalaisvoimaa, tarmokasta maanmuokkaajaa, selvän suomalaisen sydämen kantajaa. Siinä on maan mahti ja kunto. Siinä on selkäranka suomalaisen ajatuksen, suomalaisen unelman, suomalaisen työn ja suomalaisen elämän! Miks'eivät kaiju nuo kutsuvat virret, jotta suomalainen talonpoika taas ylösnousisi, onneksi maan suomalaisen?

Soivat ne! Sointuvat ne! Kaikuvat kultaisina, kaikuvat maata onnellistuttavina. Maamiesseurojen, maanviljelysseurojen, osuustoiminnallisten yritysten, maamieskoulujen ynnä monien muiden maataloudellisten harrastusten muodossa kajahtelevat kutsuvat virret. Kulkevat neuvojat talonpojan tupaan, nuori maamieskouluhun kutsutaan, maan antimet näyttelyyn asetetaan. Ken parhaimman ojan kaivaa, ken vaot oikein viertää, ken metsää heilii ja edistää, ne kaikki palkitaan. Tarkoitus tällä kaikella on suomalaisen talonpojan herättäminen, hänen isäntävaltansa perustaminen. Ja syrjäisempiinkin seutuihin pyrkivät nuo säveleet, soivat ja sointuvat. Voimakkaana valovirtana ne yli maan vyöryävät. Niissä laulaa maaemo lapsilleen äidillisiä virsiään. Niihin virsiin liittyy kauneimmat kaihot. Ne sattuvat ja vaikuttavat.

Ymmärtääkö suomalainen talonpoika nämä säveleet? Ymmärtää, oivaltaa, omikseen omistaa! Maamiesarmeija nousee, suomalainen talonpoika uudestisyntyy ja hänen huulilltaan soi toivorikkaana sävel:

»Suomi on saatava Amerikaksi,
vapaaksi, suureksi, viljavaksi.»

Näin näen noususi, näin näen uuden aamusi tulevan.

Suomalainen talonpoika! Ihanteenani sinua ajattelen. Sinä Suomenniemen aateissuku, sinä suuren suomalaisen työn suuriruhtinas. Nouse sinä! Nouse korkeaotsaisena, kirkassilmäisenä vainion kuninkaana Suomenniemen itseoikeutetuksi isännäksi! Nouse suomalaisen suvun suojelijaksi, suomalaista henkeä heilimöittämään, suomalaista elämää edistämään! Nouse tietorikkaana ja työtärakastavana voimana hyvinvoinnin hetkihin isänmaatasi johtamaan!

Kun sinä nouset, ei Suomenniemi sorru! Kun sinä kohoat, ei huku suomalainensuku! Kun sinä työvirtesi virität, syntyy suuret unelmat suomalaisen suvun tulevaisuudesta. Silloin Suomi pellojensa perillä aurojensa voimalla elää kestävänä kansana.

Suomen suomalaissieluinen talonpoika! Vapaa, terve ja voimakas. Siinä on kallio kansamme vastaisuudelle!

Kemikalioita O-Y. Ekströmin Koneliike A-B.
4930 Puhelimet: 2526 & 7880.

Snellman-päiväksi!

J. V. Snellmanin

Valitut teokset

ovat I-V sidottuna puolinahkakansiin yhteensä Smk. 53:—.

Saadaan 5 markan
kuukaus-vähittäismaksuilla.

Jakelu-Kirjakauppa O.-Y.
Helsinki. Fabianinkatu 31 B.
Puhelin 116 06.

Kansakouluasetuksen 50-vuotisjuhla.

Tehtaankadun kansakoululla eilen illalla vietetty kansakouluasetuksen 50-vuotisjuhla oli kaikin puolin erittäin onnistunut. Kuten tunnettu, syntyi juhla Helsingin kummankinkielisten kansakoulujen opettajayhdistysten alkuunpanosta ja otti siihen osaa koko täkäläinen kansakouluväki tarkastajineen ja johtokuntineen; kouluylihallituksen ylitirehtööri ja kansakouluosaston tarkastajat olivat kutsuvieraina saapuvilla, samoin useita aikaisemmin täkäläisten kansakoulujen palveluksessa olleita henkilöitä. Koulun juhlahuoneusto oli tilaisuutta varten aistikkaasti kaunistettu.

Juhlatilaisuus alkoi klo 7 pianonsoitolla — Wagner-kappale neljän laulunopettajan esittämänä —, jonka jälkeen Tehtaankadun koulun johtajatar, neiti Sofia Streng kummankinkielisellä lämpimällä puheella lausui juhlatoimikunnan puolesta juhlavieraat tervetulleiksi. Opettajista muodostettu, suuri sekakuoro lauloi sitten Klemetin »Kevätlaulun» ja Madetojan »Katson virran kalvohon» hra J. Leinon johdolla sekä O. Anderssonin sovittamat »Sommarmasch» ja »Slumrande toner», hra Edv. Hedmanin johdolla.

Ja niin seurasi ohjelmassa ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajan, toht. A. Liliuksen ruotsinkielinen juhlaesitelmä, joka käsitteli voimien kehitystä kasvatus- ja opetustyön kautta. Sisälöltään mielenkiintoista ja miellyttävästi tulkittua esitystä seurattiin suurella tarkkaavaisuudella.

Op. Alpo Noponen lausui juhlarunonsa »Muistopäivänä», joka voitti kuulijain yleisen suosion.

Teeloman jälkeen, jonka ajalla torviseptetti Apostolin soittokunnosta soitteli, piti suomenkielisten kansakoulujen tarkastaja, maisteri M. Pesonen juhlapuheen, kosketellen siinä m. m. sellaisia kohtia kansakoululaitoksessamme ja kansanopetuksessa, jotka vaatisivat korjausta, jottei taannuttaisi, vaan edistyttäisi. Niin olisi puhujan mielestä alkuopetus uudistettava samalla pohjalla kuin ylempi kansakoulu työskentelee, opettajain valmistus tehtävä ajanmukaisemmaksi ja kansakoulun oppiaikaa lisättävä yhdellä vuodella.

Miellyttävän lisän antoi juhlan ohjelmaan laulajatar Alma Kuula, esittäessään säveltäjä Kuulan säestämänä Kotilaisen »Varpunen joulusamuna», Sibeliuksen »Lasse liten», Palmgrenin »Näktergalen» ja Kuulan »Pesäänsä suojeleva lintu» sekä yli ohjelman Kotilaisen »Piivitanssin».

Herra Alex. Slotte lausui ruotsiksi Topeliuksen »Aamulaulun» ja kuoro esitti torvisoiton säestyksellä v. Kothenin »Slutkör ur Finlands namn» ja Kajanuksen »Hymnin Suomelle», edellisen hra Hedmanin, jälkimäisen hra Leinon johdolla.

Lopuksi laulettiin yhdessä »Maamme».

Juhlassa vallitsi isänmaallinen ja sovinnollinen tunnelma, ja jätti se läsnäolijoihin kauniin muiston.

*

Kaikilla kaupungin kansakouluilla oli eilen lupa; mutta oli niissä kuitenkin kussakin saamupäivällä valmistettu oppilaita varten erityisiä juhlatilaisuuksia, joissa lyhyillä puheilla kiinnitettiin lasten huomiota sivistystyömme kehitykseen, lauletiin ja luettiin sopivia runokappaleita. »Kansakoulumme» niminen, pieni julkaisu jaettiin lapsille ilmaiseksi.

Rakennustoiminta Helsingissä.

Uuden Vallilan alue.

Viime helmikuussa vahvisti kaupunginvaltuusto Uuden Vallilan aluetta koskevan rakennusjärjestyksen ja siellä löytyvien asuntotonttien vuokrakontrahdit. Ennenkuin rakennustyö, jota kaupungin lainarahasto yleishyödyllistä rakennustoimintaa varten luotonannolla tukee, voi kuitenkaan alkaa mainitulla alueella, vaaditaan siellä ensin suoritettavaksi laajanlaisia jaoitus- ja tasoitustöitä. Sosialilautakunta onkin rahatoimikamarille ehdottanut, että mainitut työt alotettaisiin jo tänä vuonna ja että kustannusarviot niitä varten laadittaisiin mahdollisimman pian. Jos nimittäin varat mainittuun tarkoitukseen otettaisiin vasta tulevan vuoden menosääntöön, voisi rakennustoiminta, huomauttaa sosialilautakunta, Uuden Vallilan alueella alkaa vasta v. 1918, mikä olisi valitettava viivyke nykyisin vallitsevan asuntopulan ja kaupungin asutuspolitiikan kannalta yleensäkin.

Veroilmoitukset kiinteistölainoista.

(S.H.) Uudenmaan läänинkonttori on t. k:n 10 p. antanut seuraavan kuulutuksen:

Asianomaisille kiinteistönomistajille tiedoksi ilmoitetaan, että kaavakkeita sellaisten kiinnityksellä turvattujen lainojen ilmoittamista varten, jotka ovat 26 p. maalisk. (8 p. huhtik.) 1916 annetun Armollisen asetuksen vaikutuksen alaisia, on saatavana kaupungeissa maistraateista ja maalla asianomaiselta kruununnimismiehelt; ollen sellainen veroilmoitus sanotuille viranomaisille jätettävä ennen 1 päivää ensitulevaa heinäkuuta.

Helsinkiläinen maito.

Kaupungin laboratorion tutkimusten tuloksia.

Kaupungin laboratoriossa tutkittiin viime huhtikuun aikana yhteensä 351 kokomaitonäytettä.

Korkein tavattu rasvamäärä oli $5_{,10}$ % alhaisin $2_{,10}$ % sekä keskimäärä $3_{,89}$ % (edell. vuoden huhtik. $3_{,80}$ %). 32 näytteessä ,eli siis $9_{,1}$ prosentissa kaikista tutkituista näytteistä, oli rasvaa vähemmän kuin sallittu $2_{,90}$ %. Luettelon nälstä ala-arvoisen maidon kauppaajista on laboratorio lähettänyt terveydenhoitolautakunnalle rankaisutoimenpiteitä varten.

Maidossa tavattu likamäärä vaihteli 0 ja 5 mg:n välillä litraa kohti ja oli keskimääräinen likapitoisuus $1_{,5}$ mg. (edell. vuoden huhtik. $2_{,4}$ mg.) Yhdessäkään näytteessä ei likapitoisuus noussut korkeimpaan sallittuun määrään, joka on 8 mg litraa kohti.

Kestävyyteen nähden oli 54 näytettä, $16_{,2}$ % kokonaismäärästä ala-arvoisia, joka on epätavallisen suuri prosenttiluku.

Tavalla tai toisella ala-arvoisia kaikista tutkituista näytteistä oli 22 % (Edell. vuoden huhtik. 15 %).

Kaupungin sairaaloihin viime kuukauden aikana hankittu kokomaito ja kerma on yleensä ollut laadultaan hyvää. Sen sijaan ei Kivelän ja Humaliston sairaaloihin hankitun käsinkuoritun maidon rasvapitoisuus ole ollut tyydyttävä.

— **Rajahinnat.** (S.T.T.) Uudenmaan läänin kuvernööri on vahvistanut uusiksi rajahinnoiksi kahville kilolta 5—8 mk., vermiselleille 1 mk. 50 p. ja kylvöheinille kaupungeissa 15 p. sekä maaseudulla 13 p. kilolta.

— **Suomalaisen Tiedeakatemian** esitelmätilaisuus, johon yleisöllä on vapaa pääsy, on lauantaina t. k:n 13 p. klo 6 i.-p. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran talossa. Esitelmän pitää toht. A. Aarne aineesta »Arvoitusten tutkimuksesta». Muistopuheita pitävät toht. A. O. Heikel valtioarkeologi J. R. Aspelinistä ja toht. H. Ojansuu senaattori Arvi Genetzistä.

— **Harvinainen hautaus** tapahtui toissa päivänä täkäl. vanhalla luth. hautausmaalla. Viime vuoden joulukuussa kuoli täällä lääkintöneuvos K. A. Bergstedt. Kun hänen ruumiinsa sitte oli siunattu hautausmaan kappelissa, toimitettiin se vainajan lausuman tahdon mukaan Tukholmaan poltettavaksi, mistä vainajan puoliso sittemmin toi tähteeksi jäänneen tuhan suljetussa kuparilieriössä takaisin Helsinkiin. Toissapäivänä oli hautausmaalle kokoontunut parikymmentä henkeä vainajan omaisia ja läheisiä, joista vainajan serkku, apteekkari A. Hasselblatt laski uurnan pieneen hautaan. Samalla piti puheen vainajan muistolle tri P. Nordman.

— **Helsingin laivaliikenne.** (S.H.) Eilen alkoi höyryl. Borgå kesävuoronsa, saapumalla tänne. Kapteenina on entinen kapt. A. Henriksson. Myös saapui eilen 15 saaristolaisalusta, tuoden hiekkaa, halkoja ja kaloja.

— **Eläkkeet.** Kaupungin töissä vahingoittuneelle työmies Alexander Siljanderille on rahatoimikamari myöntänyt 64 mk:n 80 p:n suuruisen vuotuisen elinkautiskorvauksen.

— **Talonkauppa.** Kapteeni O. F. Pohjanheimo on myynyt omistamansa talon Puistokadun n:o 4 eversti-luutnantti de Pontille, joka rakenuttaa talon uudelleen yksityiseksi yhteiskouluksi. Koulu tulee kaksiosainen, joista toinen tulee yliopistoon johtavaksi ja toisessa valmistetaan oppilaat käytännöllisiin toimiin. Kaupan välitti varatuomari L. Pohjanheimon asianajotoimisto.

— **Helsingin kaupungin laboratoriossa** toimitettiin viime kuussa yhteensä 650 tutkimusta, joista 545 kaupungin omien laitosten alottecsta ja 105 yksityisten pyynnöstä. Tutkimuksista koski 415 kuorimatonta maitoa, 24 kuorittua tai separoitua maitoa, 66 kermaa, 14 kalvovettä, 24 likaviemärivettä, 40 veden bakteripitoisuutta, 2 janhoja, 3 hedelmiä, 2 limonaadia, 6 kahvia, 3 palovirnan, 6 »kiljua», 2 saippuaa, 20 lumijätettä, 14 tapettien y. m. arsenikkipitoisuutta, 3 virtsaa sekä voita, lihaa, silrappia, kaviaria, punesia ja konjakkia kutakin yksi näyte.

— **Helsingin lihantarkastusasemalla** tarkastettiin eilen 74 kokonaista ja 1 puolikas nautaa, 31 kokonaista ja 4 puolikasta sikoja, 151 vasikkaa, 24 lammasta ja 1 hevonen.

— **Yliajot.** Eilen klo $^1/_2$5 i.-p. ajoi pika-ajuri n:o 76 Heikin- ja Simonkatujen kulmassa erään juoksupojan nurin. Pojalta repeytyi palttoo mutta vammoja hän ei saanut.

Väärennetyt 20-markkaset.

Turussa.

Turun S:t kertovat: Helsingistä tulleen kiertokirjeen johdosta ryhdyttiin Suomen Pankin Turun konttorissa toissa päivänä tutkimaan holvissa olleita 20-markkasia. Pankin pääkonttorista lähetetyn väärän setelin johdolla tutkittiin setelipinkka toisensa jälkeen. Lehden kyselyyn saakka oli vääriä 20 markan seteleitä löytynyt parikymmentä kappaletta. Kaikki ne olivat puhtaita kulumattomia lappusia. Asiaa tiedusteltaessamme kuulimme myöskin, ettei väärä seteleitä tähänastisten tietojen mukaan ole tullut pankkiin aivan viime aikoina, vaan noin kuukauden päivät takaperin, jolloin sidotuista kimpuista niitä on löydetty. Tutkimusta tulee jatkumaan monta päivää, joten on mahdollista, että väärennettyjä seteleitä ilmaantuu kosolta.

Kysyimme Suomen Pankista vielä, kuka tässä tapauksessa, jolloin paljon viäriä seteleitä näyttää olevan liikkeessä, saa kärsiä vahingon, joka setelien mitättömiksi joutumisesta koituu asianomaisille. Kysymykseen vastattiin, ettei siitä asiasta vielä ole olemassa päätöstä.

Väärennykseen syyllisiksi epäillyistä on John Hjalmar Klingsten monet vuodet oleskellut Turussa, missä hän 5—6 vuotta takaperin omisti Humalistonkadun varrella paperikaupan. Tehtyään vararikon hän sittemmin työskenteli etupäässä sanomalehtien, aikakauskirjojen ja muiden julkaisujen ilmoustenkerääjänä, toimien m. m. Abo Underrettelserin ilmotusten hankkijana, kunnes hän tässä toimessa joutui väärinkäytöksistä kiinni. Hän oli nim. väärentämällä ilmotuskuitteja kavaltanut sanotulta lehdeltä useihin satoihin markkoihin nousevan summan. Tämän tehtyään K. poistui kokonaan maasta, oleskellen jonkun aikan ulkomailla. Helsinkiin K. lienee palannut parisen vuotta sitten ja on hänellä siellä ollut asioimistehtäviä.

Mikäli samalle lehdelle on kerrottu lienee Klingsten käynyt Turussa kolmisen viikkoa sitten eli huhtikuun puolivälissä, jolloin hän luultavasti on vaihtanut nyt löydetyt väärät setelit.

Kokouksia.

—(S. T. T.) **Helsingin yleisen Ravintoyhdistyksen** neljänneskokouksessa eilen ilmoitettiin, että yhdistyksen jäsenluku oli lisääntynyt 153:lla ollen nyt 3,447. Puhdas voitto on ollut 33,387 mk. 42 p.

Urheilun alalta.

Kisaveikkojen kevätkisat.

Helsingin Kisaveikot toimeenpanevat t. k. 26—28 p:nä kevätkisat, joiden ensimäisenä huomattavana osana on kolmas viestinjuoksu Helsingin ympäri. Viestinjuoksu tapahtuu perjantaina t. k. 26 p:nä. Kahtena sitä seuraavana päivänä suoritetaan sitten kansalliset rata- ja kenttäurheilukilpailut. Näiden kilpailujen ohjelma on seuraava:

Lauantaina 27 p. klo 6 i. p.: 100 m tulosrajajuoksu (tulosrajana 12,2 sek., jonka alle yleisessä, avoimessa kilpailussa juosseet eivät ole kilpakelpoisia); 150 m juoksu (koe); 300 m juoksu (koe, jos tarpeen); 400 m ensikertalaisjuoksun koe (osanottokelpoisia ovat ne, jotka eivät koskaan ennen ole kilpailleet yleisessä, avoimessa 400 m kilpailussa; viestinjuoksuja ja otteluihin sisältyviä kilpailuja ei oteta lukuun); 800 m juoksu; 2,000 m tulosrajajuoksu (osanottokelpoisia ne, [illegible] avoimessa kilpailussa ole juosseet 1,500 m alle 4 min. 30 sek.); 3 mailin (4,827 m) juoksu; 4×100 m tulosrajaviesti (osanottokelpoisia ne juoksijat, jotka eivät ole juosseet yleisessä, avoimessa kilpailussa 100 m alle 12,2 sek.); Pituushyppy; Painonheitto; Kuulantyönti par. käd.; Kiekonheitto par. käd., tulosrajakilpailu (osanottokelpoisia ne, jotka eivät yleisessä, avoimessa kilpailussa ole heittäneet yli 33 m).

Sunnuntaina 28 p. klo 1 i. p.: 100 m tulosrajajuoksu (loppukilpailu); 150 m juoksu (loppukilpailu); 300 m juoksu (loppukilpailu); 400 m ensikertalaisjuoksu (loppukilpailu); 1,500 m juoksu; 15,000 m juoksu; 4×100 m tulosrajaviesti (loppukilpailu); 4×100 m viesti; Aitajuoksu, 110 m (91,4 cm aidat); Korkeushyppy; Seiväshyppy; Keihäänheitto par. käd.; Kiekonheitto par. käd.; Moukarinheitto; Perunajuoksu, 90 m (Helsingin kansakoulujen 3:s ja 4:s-luokkalaiset); Ikämiesten (35 v. täyttäneiden) 100 m juoksu.

Ilmoittauduttava on viimeistään toukokuun 20 p:n kuluessa opettaja J. U. Autoselle, Antink. 24 B.

— **Suomen Urheilulehti** n:o 32 on ilmestynyt sisältäen: L. A—g: Urheilu ja urheilullisuus. Urheilun eettillinen tehtävä. — Kilpakelpoisuus- ja ilmoituskorttijärjestelmä. — Lauri Pihkala: Vasaman juttu. — Tanskalaisen jalkapallolijamestarin Niels Middelboe'n mietteitä tukimiesten tehtävistä jalkapallopelissä. — Einari Teräskivi: »Kalevan-malja-kilpailujen suhde maaseutujen urheiluseuroihin». — Uutisia. — Kuvia.

— **Helsingin Atleettiklubin** ikämiesosasto kokoontuu tänä iltana klo $^1/_2$ 8.

— **Urheiluseura Kalevan** jalkapalloilijain kokous on tänä iltana klo 8 kahvila Virginiassa, Rauhankatu 15.

— **Jalkapallo-ottelu Porvoossa.** Urheiluseura Kalevan jalkapallojoukkue vierailee ensi sunnuntaina Porvoossa, jossa se kilpailee sikäläisen Akilles-seuran joukkueita vastaan.

Pikku-uutisia.

Toukok. 12 p:nä 1916:

Tänään: Lotta.
Huomenna: Floora.
Aurinko: nousi klo 3,32 ja laskee klo 8,22.

*

— **Henkilötietoja.** 60 vuotta täyttää tänään leipurimestari Karl Erik Lindholm Itkon maatilalla Sääksmäellä.

*

— **Perheuutisia.** Kihlauksensa ovat julkaisseet yliopplias, neiti Eliisa Vallinen Hämeenlinnasta ja vakuutusvirkalilja Harri Brummer täältä.

*

— **Helsingistä matkustaville** lienee hyvä huomauttaa muutoksista passien ja matkakirjojen antamisjärjestykseen täkäläisessä passitoimistossa. On hyvä heti varata mukaansa viime vuoden henkirahakuitti, ettei tulisi turhaan alkaa haaskatuksi. Parasta on myös passin hakijan itsensä mennä henkilökohtaisesti perimään passinsa, sillä nykyään vaadittavat omakätiset kuittaukset eivät tule selviksi asiamiehen kautta.

*

— **Muuttopuuhissa** toivovat Pikatoimisto Mars'in toimellaat pojat käsirattaineen saavansa olla muuttajilla apuna, kunhan heitä puhelimella 2359 palveluksseen kutsutaan. Poikain ansio käytetään N. M. K. Y:n poikatyön hyväksi. Lähemmin ilmoituksessa.

*

— **Tyttöjen ammattikoulussa** Itä-Heikinkatu 13 on tänään ja huomenna klo 11 a.-p.—6 i.-p. näytteillä oppilaiden valmistamat työt, piirustukset y. m. Myytävänä on muutamia lastenpukuja. Yleisölle on tarjolla kahvia, leivoksia, kakkuja ja virvoitusjuomia.

*

— **Komeaa kangastusta** saivat Oululaiset tilistaina ihailla. Kaupungin rantaan ja torille, mutta varsinkin urheilukentälle näkyi mereltä mannermaata sekä joukko luotoja ja saaria, jotka milloin selvemmin, milloin himmeämmin esiintyen näyttivät olevan Varjakan saaren takana ja kangasteleva mannermaa ikäänkuin sen välittömänä jatkeena. Sanoivatpa jotkut katsojat nähneensä Marjaniemen majakankin. Pitkin päivää oli yleisöä urheilukentällä ihailemassa näkyä, joka vielä klo 6 tienoissa illalla esiintyi selvänä. — K:u.

*

— **Ilmat monena.** (S.H.) Keskiviikkona raivosi ukonilma Vampulassa tavallista rajummin iskien Kärväsälän kylässä olevaan Lepistön asuntoon murskaten savupiipun kokonaan sekä rikkoen etelässä olevan kaapin ja lyöden asukkaat tainnoksiin.

Mikäli U. A:lle Uudestakaupungista on ilmoitettu, on siellä kuluneen viikon aikana kuulunut mereltä päin silloin tällöin ukkosen jylinää; keskiviikkona ratkesi se sateeksi.

Jäänlähtö Kemijoessa alkoi maanantai-aamuna. Tervolassa kuljettiin vielä samana päivänä jalan kirkkosuvannon jään yli.

Salamoita nähtiin Kuopiossa myöhään tiistai-iltana itäisellä taivaalla. Ukkosen jyrinää kuului myöhemmin yöllä.

Kovanpuoleinen luminyrsky, kovempi kuin koko viime talvena yksikään pyryilma vallitsi tämän kuun 2—3 päivinä laajalla alalla Perä-Pohjolassa, kuten Rovaniemellä, Kemijärvellä, Kuolajärvellä, Sodankylässä j. n. e. Lunta kerääntyi kinoksiin aaakka monin paikoin.

Täällä Helsingissä pyrytti lunta koko ellisenpäivän.

*

— **Pullokaljavitsaus Rovaniemellä.** Oulun läänin pohjoisen vaalipiirin nuorsuomalaisten piirikokouksessa Kemissä viime sunnuntai-iltana ehdottivat rovaniemeläiset edustajat, että valittavia edustajia erityisesti kehottettaisiin ajamaan kruunun metsätorpparien aseman parantamista sekä pullokaljan myynnin rajoittamista lainsäädännön avulla. Nämä asiat päätettiinkin esittää evästyksenä valittaville edustajille. — P.-P

Vaatimaton kysymys.

(S. H.)

Koska saa yliopistomme kananhoidon professorin?

Sanokaapas se!

»Helsingin Sanomissa» aikaisemmin ja nyt »Hufvudstadsbladetissa» on joku innostueta uhkuva kirjoittaja puhunut vakavia sanoja Suomen kananhoidosta. Hän selittää, että v. 1910 saatiin Yhdysvalloissa siipikarjasta 5,000,000,000,000 (niille, jeilla ei ole aikaa laskea nollia sanon heti että viisi biljonaa) markkaa, samalla kun Suomessa on varaa tuhlata monta miljonaa ulkolaisiin kanatuotteisiin. Puhuttuaan sitten siitä suuresta merkityksestä, mikä Amerikassa kananhoidolle annetaan, mainitsee hän, että eräs sikäläisiä suurimpia kanoj . . . kanantuntijoita on korkeasti oppinut professori. Ja kerrottuaan vielä, että kaikissa Amerikan yliopistoissa löytyy k-hoidon opettaja, kysyy hän lopuksi, koska Suomen yliopistoon saadaan sen aineen professori.

Arvoisat viranomaiset! Koska?

Puolestani voisin lisätä, että maamme historia tuntee kyllä oppineita nimeltä Ganander, mutta professoreja sen nimisiä — niitä ei tosiaankaan ole tainnut olla. Syy, minkätähden virka on jäänyt meillä niin syrjään, lienee se, ettei meillä ole ollut täysin päteviä hakijoita. Ja se on vain huolimattomuutta, sillä kyllähän me suomalaiset kykenemme vaikka mihin, »jos toimeen tartutaan».

Niille nuorille tutkijoille, jotka tästä kirjoituksesta saavat piston sydämeensä ja aikovat valmistautua kanatieteilijöiksi, annan minä vältöskirjan aiheen, kuitenkin siitä ehdolla, ettei useampi kuin yksi kirjoita siitä.

Maaningalla tapahtui tässä kevättalvella, että erään kanahuoneen lamppu nokesi, ja kanat, jotka vielä illalla olivat käyneet täysveristisiä Leghorneista, olivat niin muuttuneet, ettei aamulla oikein tiedetty mitä ne olivat. Toiset väittivät niiden leikkivän mustia Leghorneja, mutta toiset selittivät niiden aivan ehdottomasti olevan Minorkoja. Nyt on niitä pesty muutamia kertoja vedellä, Haviksella ja vanhalla hammasharjalla, kunnes on ruvettu olkein vakavasti epäilemään, ettelvätkö ne vain senttään olekin Plymouth-Rockeja. Niin kirjaviksi ovat ne tulleet.

Nuorten tiedemiesten sopisi kirjoittaa tutkielma Maaningan kanoista, niiden värivaihteluista, ja lanpunnoen vaikutuksesta kanalajeihin. Esipuheitten, omistusten, johdatusten ja taulukkojen avulla pitäisi siitä kyllä saada muutama sata sivua kokoon.

Muuten en minä lainkaan usko, että Suomen tulevaisuus on kananhoidossa, sillä minä tiedän mistä se helpommin löydetään:

Albertinkadulta 24: tä, rappu D. ovi 42.

Siellä se on.

Ja on ollut nähtävästi jo pitemmän aikaa, päättäen Hbladetin ilmoituksesta:

Framtiden

bor kvar Albertsgat. 24 D., dörr 42.
(T.A.8968) 6959

(TULEVAISUUS asuu edelleen Albertink. 24. D. ovi 42.)

Sopii käydä katsomassa, kellä — on aikaa.

Mutta siitä en minä tahdo vastustaa kanaprofessorin asettamista. Sillä minkätähden me antaisimme noiden viiden biljonan olla käyttämättä, kun ne kerran yhden professorinviran perustamisella voitaisiin helposti korjata taskuun.

Pienempiäkin summia sitä on tässä maailmassa haluttu.

Toisinaan.

Agapetus.

J. K. Minusta on erittäin häikäilemätöntä, ettei niin tärkeästä aiasta kuin tulevaisuudesta lainkaan ilmoiteta suomalaisissa lehdissä.

Kunnat ja Kyminlaakson sähköyhtiö.

(S.T.T.) A. Ahlström O. Y. on Uudenmaan läänin kuvernöörille valittanut Ruotsinpyhtään kunnan päätöksestä merkilä 150,000 mkn edestä osakkeita suunnitellussa Kyminlaakson sähköosakeyhtiössä, perustellen valitustaan sillä, ettei mainitunlaiseen osakeyhtiöön kuuluminen ole maalaiskuntien etujen mukaista, jotapaitsi Ruotsinpyhtään kunnalla on jo n. 100,000 mkn velat ja sen siis täytyisi lisäksi tehdä 150,000 mkn velka, mikä velkataakka tulisi olemaan liian raskas veroa maksaville kuntalaisille.

Kansakoulun 50-vuotisjuhlaksi!

Suomen kansakoululaitoksen historia.

Tohtori F. A. Häfström kansakoulun 50-vuotisjuhlaksi kirj. teos, jossa esitetään lyhyesti kumpaan kansanopetuksen aikaisemmat vaiheet, kansakoululaitoksen synty ja kaikinpuolinen kehitys ietä mieleilä olevat tärkeät uudistuspyrinnöt. 240 sivu. Kuvit. 3:75, sid. 5 mk.

Uudessa Suometteressa kansak. tarkastaja A. J. Tarjanne. Kirja on kirjoitettu suurella asiantuntemuksella ja laaja aines on taidolla valikoitu. Esitys on selvää, yleistajuista ja sujuvaa. Toivottavasti kansakouluväki ja kansakoulun ystävät kiirubtavat tutustumaan tähän julkaisuun, jonka arvo ei suinkaan juhlatunnelman mukana murene."

Uno Cygnaeuksen kirjoitukset

Suomen kansakoulun perustamisesta ja järjestämisestä, toimitt. G. Lönnbeck, suom. A. J. Tarjanne. Yleisilla waroilla Em 100-vuotispäivänä julkaistu, kaiwatusopillisen kirjallisuutemme kaunoteosta. 623 sivu. 5 mk., sid. 6:50.

Uno Cygnaeus-seinätaulu.

Kahdella wärillä hienolle taidekartongille painettu. Koko 65×51 sm. 1 mk. (lähetys 25 p.). Hauttitawa joka kouluun ja kotiin!

Kansanwalistusseura, Helsinki.

9685

Maaseutu-uutisia.

Olot köyhäintaloissa.

Orivedellä.

Asketäin kerrottiin sanomalehdissä että Oriveden vaivaistalon hoitajatar on kohdellut hoidokkejaan erittäin sopimattomasti. Asian johdosta on pidetty kuulusteluja ja vaivaishoidon tarkastajakin on käynyt paikalla. Nyttemmin on käynyt ilmi, että johtajatar on käyttäytynyt sopimattomasti hoidokkeja, etupäässä laitoksessa olevia nuorempia naisia kohtaan. Loppututkimusten kestäessä pyysi neiti Uusivuori päästä heti vapaaksi, mihin suostuttiinkin ja otettiin väliaikainen johtajatar.

Mikäli Aamulehdelle Orivedeltä on ilmoitettu on vaivaishoidon tarkastaja huomauttanut, että tällaiset tapaukset, ikävä kyllä, eivät ole vaivaistaloissa ainkään harvinaisia. Tarkastajan mielipiteen mukaan eivät ne tyyten lopukaan, ennenkuin asiat on saatu järjestetyksi niin että vaivaistalossa hoidetaan vain sellaisia henkilöitä, jotka ilman omaa syytään ovat joutuneet kunnan hoidon tarpeeseen. Niitä henkilöitä varten, jotka omasta syystään joutuvat vaivaishoidon huostaan, olisi tarkastajan mielestä perustettava eri laitoksia, joita useat kunnat yhdessä ylläpitäisivät.

Rovaniemellä.

Rovaniemen vaivaistalolla on viime aikoina syntynyt 5 aviotonta lasta, joiden äidit sekä isät ovat vaivaistalon hoidokkeja; yksi äidistä on kaksi kertaa naimaton. Kunta hankki vaivaistaloon äskettäin uuden johtajan ja johtajattaren. Tutkinto pidetään näiden tapahtumain johdosta ja tulevat syylliset asetettaviksi syytteeseen. — P.-P

— **Tuusulan Suomalainen seura.** Esille tulleiden voittamattomien esteiden vuoksi peruuttaa Tuusulan Suomalainen seura tänään talollaan Keravalla vietettäväksi aijotun Snellman-juhlan.

— **Ampuma-aseet Tampereella.** (S.H.) Tampereen poliisikamari kehoittaa esiintulleesta syystä kaupungin asukkaita edesvastuun uhalla ennen t. k. 18 p. keskuspoliisiasemalle ilmoittamaan kaikki heidän hallussa olevat rihlatut pyssyt, niiden mallin ja kaliberin sekä sitä paitsi rihlattujen revolverien hinnan ja mallin. Henkilöiden, jotka ovat saaneet ampuma-aseiden kantoluvan, on ilmoittauduttava saman ajan kuluessa.

— **Raaka teko.** Keskiviikon vastalsena yönä tapahtui Alahärmässä harvinaisen raaka teko Kustaa Vuosimaan omistamalla torpalla. Navetta oli yritetty sytyttää palamaan ja sitä varten koottu sen ympärille heiniä ja kaikellaista rojua sekä erityisesti lehmän alle. Kun navetta oli kosteu, ei se päässyt palamaan, mutta eläimet paloivat niin paholn, että niistä oli kaksi lehmää ja kaksi lammasta lopetettava. Ilkityöntekijä oli vienyt navetasta yhden vasikan mukanaan. Asian johdosta toimitetaan parailaan poliisitutkinto.

— **Uusia nuotteja.** Kansanvalistusseuran kustannuksella on ilmestynyt:

Seminaarin lehtori A. E. Taipaleen toimittamassa »Miesäänisten laulukuntien ohjelmistoa» sarjassa on valmistunut neljäs vihko »Lauluja muilta mailta», sisältäen 30 pohjoismaissa yleisesti suosittua laulua. Vihon hinta 75 p.

Aksel Törnuddin sekakuorosävellyksiä on ilmestynyt »Sekaäänisten laulujen» 54:nnessä vihkossa: Satakunnan laulu, Kehrääjä-äiti, Oma maa ja Kitkat kaikat. Vihkon hinta 50 p.

Kansanvalistusseura, joka jo aikaisemmin yleisten laulujuhlatoimikuntien kannatuksella on julaissut suomeksi Haydnin oratorion »Luomisen» Hämeenlinnan juhliin 1911 ja Händelin oratorion »Messiaksen» viime kesänä vietettäväksi aiottuihin Tampereen laulujuhliin, on vastikään Käkisalmen yleistä laulujuhlaa järjestävän toimikunnan avustuksella julaissut kokonaisuudessaan Joseph Haydnin suuren »Vuodenajat» oratorion suomennoksen. Suomennostyön on suorittanut K. V. Vesala. Kukin kuoroäänivihko (soprano, altto, tenori ja basso) on erikseen saatavissa (à 1 mk.).

Kirjallisuutta ja taidetta.

Kansakouluasetuksen muistopäiväjulkaisut.

Kansakoulun Lehden juhlanumero.

Kansakouluasetuksen 50-vuotismuistoksi on Kansakoulun Lehti julaissut laajan ja arvokkaan juhlanumeron, jossa on kirjoitelmia parinkymmenen kirjoittajan kynästä. Sarjan alkaa kaksiosainen muistokirjoitus »Kansakouluasetuksemme 50-vuotias». Sitä seuraa tarkastaja Rufus Saikun kirjoitus »Kansakoulun tehtävästä korkeamman kansanopetuksen pohjana». Sen jälkeen kosketteleo prof. Mikael Soininen kansakoulunopettajien jatko-opinnoita. Tämän jälkeen on sarja kirjoituksia, joissa kosketellaan eri aineiden opetusta kansakoulussamme. Niinpä Aksel Rainio esittelee kristinuskon opetuksen kehitystä Suomen kansakoulussa, Uno Jansson kansakoulun laskuopin opetusta, Iivari Reinilä puhuu kansakoulujemme luonnontiedon opetuksesta ja nykyisistä toivomuksista, Aukusti Salo kaunokirjoituksen opetuksesta, A. E. Taipale kansakoulun laulunopetuksen vaiheista, Fanny Stenroth kansakoulun voimistelunopetuksen edistämisestä sekä nimimerkki J. L. kotiseutuopetuksesta. Useissa näistä kirjoituksista esitetään mielenkiintoisia ja herättäviä ajatuksia. Tämän sarjan jälkeen seuraavat kirjoitukset: K. G. Tamminen: Pestalozzin kasvatusoppi; O—n: Topeliuksen nuoruuden aika; Edward Peetersin Kasvatusopilliset aatteet v. 1916 III, IV; Vilkku Joukahainen: Maalaisrenesanssi ja kansakoulu; O—n: Maalaiskansakoulun uudistuksesta; J. N. J.: Yhden opettajan hoitama neliosastoinen koulu ennen ja nyt; Jaakko Laurila: Kaksi- ja useampiopettajaisten koulujen työn järjestämisestä; Em. Tamminen: Alkuopetuksen parantaminen; J. R.: Kaksi asetusta, jotka ovat Suomen kansasta tehneet kansan; A. J:nen: Eräitä kuluneen puolen vuosisadan perintöjä.

Juhlajulkaisussa, joka samalla muodostaa aikakauslehden huhti—elokuun numerot, seuraa lopuksi tavanmukainen katsausosasto sekä selonteko Suomen kansallismuseosta.

Kansallisteatterissa

esitetään tänään J. W. Snellmanin 110-vuotissyntymäpäivänä klo $^1/_2$8 illalla alennetuin hinnoin 117:nnen kerran Gustaf von Numersin 5-näytöksinen (7-kuvaelmainen) suosittu historiallinen näytelmä »Elinansurma», Helmi Lindelöf, Hilda Pihlajamäki, Axel Ahlberg ja Adolf Lindfors tärkeimmissä tehtävissä.

Huomenna, rukouspäivän aattona ei teatterilla ole näytäntöä.

Ensi sunnuntaina klo 7 illalla esitetään tavallisin hinnoin 47:nnen kerran William Shakespearen kuuluisa 5-näytöksinen murhenäytelmä »Hamlet», johon P. Tshaikowsky on sävellänyt ihanan näyttämömusiikin. Näytännössä avustaa Helsingin Kaupunginorkesteri Robert Kajanuksen johtamana.

— **B. B. Alancon ja T. Myntin näyttelystä** Strindbergin salissa on myyty kolme hra Myntin taulua.

Näyttely on viimeisen kerran auki sunnuntaina.

— **Kulkulaitosministeri matkalla.** (S.T.T.) »Novoje Vremja» kertoo, että kulkulaitosministeri Trepov lähtee toukok. 16 p:nä pitemmälle rautateiden tarkastusmatkalle.

Suurvaltasota.

Sodan 657:s päivä.

(S. H.) Venäjän rintamilla enimmäkseen ollut vain tykistötaistelua; Olykan länsipuolella ovat saksalais-itävaltalaiset melkoisin voimin yrittäneet hyökkäystä, mutta torjutut. Armeniassa etenevät venäläiset rannikkosuunnalla Platanan kaupungista länteen ja lounaaseen ja ovat Ersingjanin suunnalla torjuneet turkkilaisten uudet etenemisyritykset. — Taistelut Verdunin luona yhä tuloksettomia. — Irlannin varakuningas saanut eron. — Pakollista asevelvollisuutta ei toistaiseksi uloteta Irlantiin. — Itävalta valmistelee Montenegron pysyväistä yhdistämistä alueihinsa. — Bulgaria toimittaa väennostoa Makedoniassa.

Asema.

(S.H.) Venäjän Persiassa oleva lähetystö on sikäläisissä sanomalehdissä julkaissut yksityiskohtaisia tietoja venäläisen sotaväen etenemisestä Bagdadin suunnalla. Venäläiset pitävät nykyään hallussaan koko seutua Kermanshahin ja Turkin rajan välillä ja ovat, Kasri-Shirinin valloitettuaan, enään vain muutaman päivän matkan päässä Bagdadista. Ylipäällikön esikunnan eilisessä tiedonannossa ei tältä suunnalta kuitenkaan ole uusia tietoja; sen sijaan ilmoitetaan Armeniasta, että venäläiset ovat Ersingjanin suunnalla jälleen torjuneet turkkilaisten uuden rynnistysyrityksen ja että venäläiset joukko-osastot ovat rannikkorintamalla tunkeutuneet lounaaseen ja länteen päin Platanan kaupungista, joka on noin kymmenkunnan km. Trapezuntin länsipuolella.

Venäjän Europanpuolisilta rintamilta ei ole erikoista uutta mainittavana. Olykan länsipuolella kuitenkin on vihollinen melkoisin voimin yrittäneet lähestyä venäläisten juoksuhautoja, mutta tullut torjutuksi. Lisäksi on vihollinen Jakobstadtin ja Väinänlinnan alueitten rintamalla, Narotshjärven lounaispuolella ja Baranovitshin suunnalla alkanut paikoitellen tuiman tykkitulen.

*

Ranskan rintamalta saapuneet tiedot koskevat yksinomaan Verdunin seutua, mutta eivät sisällä juuri mitään erikseen mainittavaa. Saksalaiset ovat yhäkin jatkaneet hyökkäyksiänsä 304 m:n kukkulan ympäristöllä, tällä kertaa pääasiallisesti 287 m:n kukkulaa vastaan, joka muodostaa ranskalaisten aseman luoteisen sivustan. Mutta ranskalaisten onnistui torjua nämä kaikki, vieläpä eräällä pienehköllä vastahyökkäyksellä Kuolleen miehen kukkulan vasemmalla rinteellä vallata muutamia osia saksalaisten juoksuhaudoista. Lopputuloksena on, selittää Havasin toimisto, että saksalaisten lukuisat hyökkäykset eivät ole tuottaneet heille mitään taktillista etua.

*

Irlannin kapinan seurauksena on ollut, että nyttemmin myöskin Irlannin varakuningas, lordi Wimborne on saanut eronsa. Mitä muuten pakollisen asevelvollisuuden ulottamiseen Irlantiin tulee, ovat Irlannin natsionalistit kokouksessaan sittenkin asettuneet vastustamaan asevelvollisuuslain soveltamista Irlantiin, ennenkuin homerule siellä on voimaanastunut, ja Asquith kuuluukin ilmoittaneen suostuvansa toistaiseksi vapauttamaan irlantilaiset pakollisesta asevelvollisuudesta. Että Englannin hallitus ei nykyisenä ajankohtana tahtoisi toimeenpanna asevelvollisuuslakia Irlannissa, se oli enemmänkin odotettavaa kuin se, ettei erästä Irlannin natsionalistipuolueen suunnittelemaa uskollisuuden ilmaisua siinä muodossa, että Irlanti tarjoutuisi asevelvollisuuteen alistumaan, ole pidetty tarpeen vaatimana.

*

Itävalta-Unkarin hallituksen ilmoitetaan suunnittelevan Montenegron pysyväistä yhdistämistä Habsburgien valtakuntaan sekä valtiollisessa suhteessa että muutenkin. Niinpä kuuluu parasta kättä olevan rakennuksenalaisena rautatie Cattarosta Neigushiin, jota paitsi parannellaan entisiä ja rakennetaan uusia maanteitä.

Muuten kerrotaan Balkanilta, että Bulgaria toimeenpanee sotaväen kutsunnan Makedonian väestön keskuudessa. Makedonialaisia partiojoukkoja on tähän saakka kyllä ollut runsaastikin bulgarialaisten puolella, mutta säännöllinen sotaväenkutsunta tietenkin, jos se onnistuu, vahvistaisi Bulgarian armeijaa paljoa tuntuvammin.

Venäjän rintamat.

YLIPÄÄLLIKÖN ESIKUNNAN TIEDONANTO.

Pietarista, toukok. 11 p. (P.T.) Korkean ylipäällikön esikunta ilmoittaa:

Läntinen rintama.

Jakobstadtin ja Väinänlinnan alueitten rintamalla, Narotsh-järven lounaispuolella ja Baranovitshin suunnalla avasi vihollinen muutamilla rintamanosilla tuiman tykkitulen.

Olykin länsipuolella torjuimme melkoisten vihollisvoimien yrityksen lähestyä juoksuhautojamme. Strypan keskijuoksun alueella, Podgaitsystä itään, räjähti käärmeen muotoinen vihollisen kiinteä ilmapallo ja putosi sotajoukkojemme selkäpuolelle Gusjatinin luo.

Kaukaasian rintama.

Rannikkorintamalla tunkeutuivat joukko-osastomme Platanan kaupungista länteen ja lounaaseen päin. Taisteluissa Ashkalan alueen länsipuolella ympäröivät turkkilaiset erään nostoväkeen kuuluvan sotilaskomennuskuntamme. Nämä nostokkaat, pitäen kunniakasta kuolemaa häpeällistä antautumista parempana, hyökkäsivät aliupseerinsa johdolla äkkiarvaamatta turkkilaista vartiostoa vastaan ja voittaen sen murtautuivat läpi sekä yhtyivät urhoolliseen osastoonsa.

Turkkilaisten etenemisyritykset Ersingjanin suunnalla torjuimme tulellamme.

VENÄLÄISTEN ETENEMINEN BAGDADIN SUUNNALLA.

Teheranista, toukok. 10 p. (P. T.) Venäjän lähetystö on sanomalehdissä julkaissut yksityiskohtaisia tietoja venäläisten sotajoukkojen voittorikkaasta etenemisestä Bagdadin suunnalla. Venäläiset sotajoukot pitävät nykyään hallussaan koko seutua Kermanshahin ja Turkin rajan välillä ja ovat valloittaneet Kasrishirinin. Tätä rajapaikkaa valloittaessaan valtasivat ne taasen turkkilaista tykistöä, suuren intententtikuormastoa kuljettavan kamelikaravaanin, melkoisen ohravaston, puhelintarpeita ja ampumaroja, joitten joukossa 200,000 patruunaa. Joskin venäläisten sotajoukkojen toimintaa pidetään tarkoin salassa, voivat Teheranin asukkaat kuitenkin Venäjän lähetystön julkaisemassa tiedonannossa mainitun Kasrishirinissä otetun sotasaaliin suuruudesta päättää meidän joukko-osastomme saavuttaman uuden menestyksen laajuuden, osastomme, jonka valta, sen jälkeen kun Persia vähitellen oli saatu puhdistetuksi saksalaisten ja turkkilaisten meitä vastaan nostamista voimista, nykyään ulettuu aina Turkin rajaan asti, muutaman päivän matkan päähän Bagdagista.

Ranskan rintama.

YLEINEN ASEMA.

Parisista, toukok. 10 p. (P.T.) Virallinen iltatiedonanto ilmoittaa:

Verdun.

Maasin vasemmalla rannalla tekivät saksalaiset kiivaan pommituksen jälkeen voimakkaan hyökkäyksen asemiamme vastaan kukkulan 287 seudulla. Hyökkäys torjuttiin täydellä menestyksellä. Käsiimme joutui muutamia vankeja. Joukkojemme pienehkö hyökkäysliike Mort Hommen läntisillä rinteillä antoi meille mahdollisuuden valloittaa muutamia osia saksalaisten juoksuhaudasta, jolloin me otimme 62 vankia ja 2 kuularniskua.

Muulla rintamalla

päivä kului verrattain rauhallisesti.

VERDUNIN TAISTELUT.

Parisista, toukok. 10 p. (P.T.) Havasin toimisto ilmoittaa: Päivällä t. k. 10 p. teki vihollinen jälleen hyökkäyksen 304 m. kukkulaa vastaan, suunnaten huomattavia joukkoja 287 m. kukkulaa vastaan, joka muodostaa asemamme luoteisen sivustan. Ei millään heidän hyökkäyksellään ollut tulosta. Sitävastoin teimme me vastahyökkäyksen Mort Hommen vasemmilla rinteillä ja työnsimme saksalaiset takaisin muutamilta heidän valtaamiltaan ampumakaivantoalueilta. Lopputulos on, että vihollisen lukuisat hyökkäykset eivät ole tuottaneet sille mitään taktillista etua, vaan alituisesti aiheuttaneet sille vain mieshukkaa.

BELGIAN ARMEIJA.

Havresta, toukok. 10 p. (P.T.) Belgian virallinen tiedonanto ilmoittaa, että tykistötaistelua on ollut Ramscapellen, Dixmuidenin ja Steenstraeten alueilla.

Balkanin sota.

MONTENEGRO.

(S.T.T.) Turnu Severinasta, toukok. 10 p. (N. Vr.) Itävalta-Unkarin hallitus laatii suunnitelmaa Montenegron yhdistämiseksi Itävalta-Unkariin ei ainoastaan valtiollisessa suhteessa, vaan muutenkin, m. m. rakentamalla teitä. Paraillaan on rakennuksenalaisena rautatie Cattarosta Neigushiin. Niinikään rakennetaan Grahovosta Nikshtshikiin johtavaa maantietä, jonka rakentamisesta on tehty sopimus jo v. 1911.

PASHITSHIN MATKA.

Moskovasta, toukok. 11 p. (P. T.) Aamulla saapui tänne Nikolajevskista tulevalla pikajunalla Serbian pääministeri Pashitsh ulkoministeri Ivanovitshin ja tämän sihteerin Jankovitshin seuraamana.

MAKEDONIAN VÄESTÖ.

Annemassesta, toukok. 10 p. (P.T.) Unkarilaiset sanomalehdet kertovat, että Bulgaria kutsuu Makedonian asukkaat lippujen alle. Muhamettilaista väestöä koskevassa kysymyksessä ollaan neuvotteluissa Turkin kanssa.

Irlannin kapina.

IRANNIN VARAKUNINGAS.

Lontoosta, toukok. 10 p. (P. T.) Lordi Crew ilmoitti alahuoneessa, että Irlannin varakuningas, lordi Wimborne on saanut eron.

Hajatietoja.

VENÄJÄN EDUSKUNNAN JÄSENET ENGLANNISSA.

Lontoosta, toukok. 10 p. (P.T.) Alahuoneen puheenjohtajan luona on ollut Venäjän lainsäädännöllisten laitosten jäsenten vastaanotto, jonka jälkeen valtakunnanneuvoston ja duuman jäsenet katseltuaan alahuonetta kutsuttiin aamiaisille alahuoneen ruokalaan. Aamiaisilla toimi puheenjohtajana alahuoneen puheenjohtaja Lowther. Kuninkaan ja Hänen Majesteettinsa Keisarin majojen jälkeen tervehti Lowther Venäjän lainsäädännöllisten laitosten jäseniä veljinä Venäjän parlamentista ja vakuutti heille, että Englannin kansa on täydellisesti yhtynyt pyrkimyksessään voittoon ja tulee pysymään yksimielisenä sodan loppuun asti.

Lowtherille vastasi Protopopov kiittäen vastaanotosta ja huomauttaen, että venäläiset ovat tottuneet kunnioittamaan Englantia viisaan ja maltillisen parlamenttarisen hallituksen kotimaana sekä alleviivaten Venäjällä vallitsevaa täydellistä yksimielisyyttä. Protopopov kumosi jyrkästi kaikki huhut erimielisyydestä Venäjän politisissa piireissä huomauttaen, että Venäjän kaikkien kansanluokkien edut ovat yhtä kalliit Venäjän hallitsijalle. Protopopov päätti puheensa seuraavin sanoin: »Tuntien keskinäistä luottamusta ja kunnioitusta on meidän maittemme toimittava yhdessä historiallisten ihanteittemme toteuttamiseksi ja kansallisten päämääriemme saavuttamiseksi. Keskinäinen luottamuksemme ja yhteistyömme tulevat olemaan varmempina takeina Europan tulevan rauhan säilymisestä, kuin joku diplomaattien laatima sopimus.» (Myrskyisiä kättentaputuksia.).

Aamiaisen jälkeen olivat Venäjän lainsäädännöllisten laitosten jäsenet läsnä alahuoneen istunnon alkaessa, jonka jälkeen he kakselivat ylähuonetta. Tämän jälkeen oli virallinen vastaanotto ylähuoneen kirjastossa. Lordikansleri piti tervehdyspuheen huomauttaen, että lordit syvällä myötätunnolla seuraavat niitten kansallisten laitosten kehitystä, jotka Hänen Majesteettinsa Keisari on lahjoittanut valtikkansa alaisena olevalle kansalle. Lopuksi lordikansleri lausui: »Yhteiset ponnistuksemme tulevat yhdistämään kansojemme nimet ei ainoastaan asiakirjoissa, vaan myöskin sydämessä. Molemmat kansat yhtyvät keskinäisessä ymmärryksessä ja hyvässä sovussa.»

Lordikanslerille vastasi Gurko, joka huomautti, että molemmat parlamentit näyttelevät suurta osaa molempien kansojen välisen keskinäisen myötätunnon vahvistamisessa, joka kasvaa päivä päivältä suureksi siunaukseksi molemmille suurille kansoille.

Vastaanoton jälkeen olivat Venäjän lainsäädännöllisten laitosten jäsenet läsnä ylähuoneen istunnossa.

ASEVELVOLLISUUDEN ULOTTAMINEN IRLANTIIN.

(S.T.T.) Parisista, toukok. 10 p. (Rj.) Sen johdosta, että Irlannin natsionalistit ovat vastustaneet pakollisen asevelvollisuuden ulottamista Irlantiin ennen homerulen voimaanastumista on Asquith ilmoittanut suostuvansa vapauttamaan irlantilaiset pakollisesta asevelvollisuudesta.

»SUSSEXIN» UPOTUS.

Tukholmasta, toukok. 10 p. (P.T.) Wolffin toimisto ilmoittaa, että uusimpien tutkimusten mukaan ei Saksan hallituksen väite siitä, että saksalainen sukellusvene ei olisi upottanut höyryl. »Sussexia», ole saanut vahvistusta.

Tukholmasta, toukok. 10 p. (P.T.) Wolffin toimisto ilmoittaa: Saksan hallitus on ilmoittanut Yhdysvaltain hallitukselle, että kaikki tosiasiat, jotka tulevat ilmi höyryl. »Sussexia» koskevassa tutkimuksessa, otetaan huomioon huolimatta siitä, ovatko ne epäedullisia sukellusveneen päällikölle.

(ST.T.) Lontoosta, toukok. 10 p. (N. Vr.) »Manchester Post» on saanut Unkarista tietoja, joiden mukaan Budapestissa, Pressburgissa ja Odenburgissa sekä monessa muussa Unkarin kaupungissa on sattunut levottomuuksia sotajoukkojen keskuudessa.

Teheranista, toukok. 10 p. (P. T.) Ministeristön antaman käskykirjeen mukaan kuuluu siihen sekakomisioniin, joka on asetettu valvomaan raha-asioita, ylirahastonhoitaja pupeenjohtajana sekä yksi venäläinen, yksi englantilainen ja kaksi persialaista valtuutettua. Komisionin tehtävärä tulee olemaan Venäjän ja Englannin myöntämäin lainain käyttämisen valvominen.

Tukholmasta, toukok. 10 p. (P. T.) Wolffin toimisto ilmoittaa: Valtiopäivien työjärjestysvaliokunnan kokouksessa ilmoitti puheenjohtaja, että Berliinissä oli vappuna suuri mielenosoitus rauhan hyväksi. Mielenosoittajat huusivat: Alas sota, alas hallitus. Liebknecht jakoi lentolehtisiä, joissa keholtettiin kokoontumaan vappua viettämään kokoukseen Potsdamer-torille. Liebknecht oli myöntänyt tämän, mutta väitti, ettei hänen mielestään siinä ole mitään valtiopetosta ja ettei hän häirinnyt järjestystä. Poliisimiehet olivat ilmoittaneet, että Liebknecht pidätettäessä teki vastarintaa. Valiokunnan puheenjohtajan mielestä oli Liebknecht esiintymiseltään avustanut Saksan vihollisia, jonka vuoksi valtiopäivien ei olisi suotava hänelle suojelustaan. Valiokunta hylkäsi ehdotuksen Liebknechtin vapauttamisesta arestista. Ehdotuksen puolesta äänestivät sosialidemokraatit ja puolalaisen ryhmän jäsenet.

Myöhäisimmät tiedot.

KREIKKALAISTEN JA BULGARIALAISTEN NEUVOTTELUT.

(S.T.T.) Atenasta, toukok. 10 p. (B.V.) Kreikkalaisten ja bulgarialaisten välillä alkaneet neuvottelut rajan avaamisesta sujuvat menestyksellisesti. Liittolaisten kiivaan vastahyökkäyksen jälkeen olivat saksalaiset pakoitetut toisen kerran jättämään suurin tappioin Majadakin kaupungin.

SERBIALAISTEN SIIRTO KORFUSTA.

(S.T.T.) Bukarestista, toukok. 10 p. (B.V.) Saloniklin on saapunut eversti Vasitshin komennossa 20,000 serbialaista sotamiestä.

RAUHANHUHUT.

(STT.) Tukholmasta, toukok 10 p. Vetsh. Vremjan kirjeenvaihtaja on saanut mitä luotettavimmista lähteistä tietää, että ruhtinas Bülow kutsuttiin Saksan pääministeriksi pohtimaan kysymystä rauhanneuvottelujen alkamisesta seuraavilla perusteilla: Belgian ja Ranskan pohjoisosien täydellinen palauttaminen, Kuurinmaan valtaus ja Puolan valtiollinen uudestaan muodostaminen, jonka Saksa ja Itävalta tulevat ilman minkään muun maan myötävaikutusta suorittamaan. Ruhtinas Bülow matkustaa Amerikaan ja tulee hän pyytämään presidentti Wilsonia alottamaan valmistavat neuvottelut.

ENGLANTILAISET RANSKASSA.

Lontoosta, toukok. 11 p. (P.T.) Ranskassa olevan Englannin armeijan päämaja ilmoittaa: Fricourtin, Souchezin, Hulluchin ja Cuenchyn lähistöllä on tapahtunut miinataisteluja. Asema rintamalla on pysynyt ennallaan. Maricourtin, Souchezin, Pjontinin ja St. Eloin lähistöllä oli tykistölaukausten vaihtoa. Tykistömme pommitti vihollisen asemia Boiscuellesin lähistöllä Messinesin eteläpuolella.

ITALIAN ARMEIJA.

Roomasta, toukok. 10 p. (P.T.) Italian armeijan päämaja ilmoittaa: Rintamalla oli tavallista tykistölaukausten vaihtoa. Carsolla räjäytimme taasen miinoja, jotka aikaansaivat vaurioita vihollisen linjoilla. Muualla rintamalla ei tapahtunut mitään tähdellistä

Venäjältä.

Ent. sotaministeri Suhomlinovin vangitseminen.

(S. H.) Kotitarkastuksessa Suhomlinovin luona, — kertoo »Russk. Slovo», — löydettiin vanhoja värsuja, viitta, kirjavia vöitä y. m. Sen. Bogorodskin kysymykseen, mitä varten Suhomlinov säilytti asunnossaan tällaisia esineitä, vastasi tämä, että ne ovat vain huvin vuoksi; hän joskus pukeutui talonpoikaisiin tamineisiin.

Rva Suhomlinovin huoneesta löydettyjen käyntikorttien joukossa oli myös Saksan entisen lähettilään von Lucluksen kortti. Kuulustelussa ilmoitti rva Suhomlinov, että hän oli ennen sotaa tuttu tämän lähettilään kanssa, joka nykyään on Saksan lähettiläänä Tukholmassa. Samoin oli hän ollut tuttavuudessa Itävallan lähettilään, kreivi Thurn de Valsassinan kanssa.

Heti kun Suhomlinov oli eronnut sotaministerinvirasta ja siirtynyt yksityisasuntoon, asetettiin hänet salaisen valvonnan alaiseksi. Tällöin kiintyi viranomaisten huomio hänen telefonipuheluihinsa, joissa Suhomlinov muutamissa tapauksissa käytti ennakolta sovittuja salasanoja.

Kerrotaan, että tutkintokomitea alkoo vaatia tarkastettavakseen Butovitsh-pariskunnan avioerojutun, koska Suhomlinov tässä jutussa käytti hyväkseen korkeata asemaansa rikollisella tavalla.

*

Tutkittavien aineksien joukossa herättää suurta huomiota Itävallan alamaisen Altschullerin toiminta, jonka huvilaan lähellä Wieniä Suhomlinov aina pysähtyi ulkomaanmatkoillaan. Altschullerin papereista käy ilmi, että hän käytti Suhomlinovista nimitystä »tuhannen ruplan mies», joka usein tavataan hänen sähkösanomissaan.

Kenr. Petrovin ylin komitea kiinnitti alkoinaan huomiota siihen, miksi sodan puhjettua Altschullerin sallittiin asua Pietarissa, vieläpä olla tekemisissä hankintain kanssa. etupäässä ratsuväkeä varten. Sisäministeriö ilmoitti, että Altschullerista on mennyt takaukseen Suhomlinov. Viisi kuukautta sen jälkeen onnistui Altschullerin paeta Romanian kautta Itävaltaan suoritettuaan Kishinevissa vielä tärkeitä tehtäviä.

Petrovin komitea on vaatinut Pultavan aatelismarsalkalta, kamarihra Herzenvitzilta rva Butovitshin (nykyisen rva Suhomlinovin) avioerojutun, päästäkseen selville, mitä ajoitta Altschullerin läheinen tuttavuus Suhomlinovin kanssa oli peräisin. Tämän tiedon perusteella joutuvat tähän juttuun osallisiksi myös rvat Daragan ja Tsherevitskaja, Suhomlinovin läheiset sukulaiset, jotka ovat olleen Altschullerin avustajia ja ovat vaikuttaneet Suhomlinoviin.

On käynyt selville, että helmikuussa 1915, jolloin Mjasojedovin vakollu ei enää ollut salaisuutena, tämä oli kirjevaihdossa henkilöiden kanssa, jotka olivat Suhomlinovia lähellä. — »Utro R.»

*

Suhomlinovin vangitsemisen yhteydessä ovat muutamat yleisvenäläisen aatelisneuvoston johtomiehet katsoneet tarpeelliseksi, että tämä neuvosto julkisesti ilmoittaisi pyyhkineen Suhomlinovin pois aatelin kirjoista. Neuvoston enemmistö piti kuitenkin tällaista esiintymistä ennenaikaisena viitaten siihen, että alotteen tulee tässä asiassa lähteä siitä aatelisseurasta, jonka jäsenenä Suhomlinov on, s. o. Kiovan aatelisseurasta. — Rjetsh.

Hallitus ja sotateollisuuskomiteat.

(S.H.) »Russkoje Slovo» kirjoittaa: Luotettavasta lähteestä ilmoitetaan että nykyään on hallituspiireissä harkittavana kaikessa laajuudessaan kysymys siitä miten hallituksen on suhtauduttava sotateollisuuskomiteoihin.

Kuten olemme kuulleet on neuvottelujen tapahduttua pääministeri Stürmerin ja sotaministeri Shuvajevin kesken päätetty antaa sotaministerin apulaiselle senaattori Garinille laajat valtuudet edustaa hallituksen kantaa niihin yhteiskunnallisiin järjestöihin nähden, jotka työskentelevät valtakunnan puolustusta varten, ja erittäin suhteessa sotateollisuuskomiteoihin.

Senaattori Garinille tulee annettavaksi oikeus siinä tapauksessa, milloin hän sen tarpeelliseksi katsoo, ryhtyä kaikkiin toimenpiteihin saadakseen vaikutuksensa voimaan yhteiskunnallisissa järjestöissä, joiden suhteen hänen valtansa ulottuu eri komiteain lakkauttamiseenkin, jos ne hänen mielestään eivät täytä valtakunnan puolustuksen vaatimuksia.

Yksityiskohtaisemmin tulee asia tutkittavaksi, kuten mainitaan, keskiVenäjän kuvernöörien neuvottelussa pääministeri Stürmerin johtaessa puhetta.

Tähän neuvotteluun tulee ottamaan osaa 15 kuvernööriä, jotka antavat lausuntonsa siitä miten heidän lääneissään ovat toimineet yhteiskunnalliset järjestöt, myöskin näiden joukossa sotateollisuuskomiteat sekä kaupunkien ja semstvoliitot.

Senaattori Garinin valtakirja, huhujen mukaan, ulottuu myös sotateollisuuden keskuskomitean toiminnan valvomiseen.

Maanpuolustuskomiteat ja kansanpiirit.

(S.H.) »Denj» kertoo, että teollisuus- ja edusmiespiireissä alkaa yhä suuremmassa määrässä ilmetä tyytymättömyyttä maanpuolustuskomiteain toimintaan. Komiteat suorittavat tehtävänsä liian virastomaisesti, niin ettei niiden toimintaa ole saatu yhdenmukaiseksi; jos yksi niistä tekee jonkun päätöksen, ei toiset katso tämän päätöksen velvoittavan itseään.

Vielä suurempi tyytymättömyys vallitsee edusmiespiireissä. Lainsäädännöllisten laitosten edustajat luulivat komiteoissa saavansa pitää silmällä hallituksen edustajain toimintaa, mutta itse asiassa onkin käynyt melkein päinvastaisesti. Tästä johtui m.m. se, että progressistiryhmän edustajat eroavat komiteoista.

Hallitus ja kadettipuolue.

(S.H.) »Russk. Vedomosti» kertoo, että näinä päivinä senaatin täysistunnossa on käsitelty Tambovin kuvernementin aatelismarsalkan, ruhtinas Tshelokajevin ent. sisäministeriä N. A. Maklakovia vastaan tekemää valitusta, jossa hän syyttää N. A. Maklakovia siitä, ettei tämä ollut vahvistanut Morshanin aatelismarsalkan, kreivi Benckendorffin vaalia. Asian kulku on seuraava:

V. 1912 sai Morshanin kihlakunnan aatelismarsalkan vaaleissa kreivi Benckendorff 16 ja ruhtinas Dolgorukov 14 ääntä. Tästä huolimatta vahvisti Tambovin kuvernööri Muratov, saatuaan sähköteitse luvan ent. sisäministeriltä N. A. Maklakovilta, ruhtinas Dolgorukovin vaalin sekä ilmoitti Tambovin kuvernementin aatelismarsalkalle kreivi Benckendorffin vaalin tulleen hyljätyksi sen vuoksi, että tämä kuuluu perustuslaillis-kansanvaltaiseen puolueeseen, joskaan ei sen vakinaisena jäsenenä, niin kuitenkin henkilönä, joka ehdottomasti kannattaa mainitun puolueen politiikkaa. Tambovin kuvernementin aateliskokous antoi aatelismarsalkkansa tehtäväksi valittaa sisäministerin menettelystä senaattiin. Ent. sisäministeri jätti tämän valituksen johdosta senaatille selittävän kirjelmän, jossa hän kuvaillen Muratovin toimintaa, lausuu julki mielipiteen, että kuvernöörin, joka on vastuunalainen korkeimman hallituksen edessä hänelle uskotusta kuvernementista, on huolehdittava siitä, että kuvernementin kaikki virkailijat ovat luotettavia sekä lausuu samalla olevansa sitä mieltä, että sisäministerillä on oikeus olla vahvistamatta aatelin toimittamia virkailijain vaaleja.

Käsiteltyään juttua hyväksyi senaatti sisäministerin esittämät mielipiteet ja päätti jättää valituksen huomioonottamatta.

Tambovin aatelismarsalkka, ruhtinas Tshelokajev ei kuitenkaan tyytynyt senaatin päätökseen, vaan teki siitä alamaisen valituksen ja kaikkein korkeimmasta käskystä määrätä oikeusministeri jutun uudelleen käsiteltäväksi senaatissa. Valitusta toistamiseen käsiteltäessä syntyi senaatissa erimielisyyttä. Senaattorien enemmistö, 30 senaatin jäsentä, puolsi valituksen jättämistä huomioonottamatta, kun taasen muut 17 senaattoria katsoivat valituksen oikeutetuksi. Tämän vuoksi on juttu jätetty oikeusministeriön neuvoskunnan ratkaistavaksi.

Rodsjankon kirjelmä Stürmerille.

(S.H.) »Russk. Slovo» kertoo, että joku aika sitten valtakunnanduuman puheenjohtaja on lähettänyt ministerineuvoston puheenjohtajalle kirjelmän, jossa hän pyytää tätä selittämään, mikä laitos on viiden ministerin komitea, ketkä ministerit kuuluvat siihen, kuka on sen puheenjohtajana, minkä lakikohdan nojalla se on perustettu, ja mitä tuloksia on ollut sen toiminnasta.

Samalla Rodsjanko lisää kirjelmässään, ettei hän duuman puheenjohtajana ole saanut minkäänlaista tietoa tämän komitean olemassaolosta, ja siksi hän katsoo olevansa oikeutettu tiedustelemaan asiaa pääministeriltä. Vastausta ei tähän asti ole vielä saapunut Stürmeriltä.

UUSI PIETARIN KAUPUNGINPÄÄ.

Pietarista, toukok. 10 p. (P.T.) Pietarin kaupunginpääksi on 75 äänellä 45 vastaan valittu Leljanov.

Työväen edustajain vaalit sotateollisuuskomiteoihin.

(S.H.) Näinä päivinä on keskussotateollisuuskomitean toimistoon saapunut ilmoitus työväen edustajain valinnasta sotateollisuuskomiteoihin.

Kaikkiaan on 239 alueellista tai paikallista sotateollisuuskomiteaa, joista 70:ssä on toimitettu vaalit.

Työväki on valinnut omia edustajiaan 36 komiteaan: keskuskomiteaan, Pietarin piirikomiteaan, 8 aluekomiteaan ja 26 paikalliskomiteaan. Kaikkiaan on näihin työväen puolesta valittu edustajia 125 henkeä.

Keskeneräisinä ovat vielä vaalit 6 komiteassa. Toimittamatta jäivät vaalit 28 komiteassa, niistä 4:ssä syystä että hallitus esti vaalien pidon ja 2:ssa sen vuoksi että työväki asettui vaalien pitoa vastustamaan. — Rusk. Vjedomosti.

— **Välittäjät valtion tilauksissa.** (S.H.) »Russk. Slovo» kertoo, että näinä päivinä annetaan kaikille virastoille määräys luopua käyttämästä valtion tilauksissa välittäjien apua.

— **Uusi lehti.** (S.H.) Pankkikonsortsio, jonka etupäässä on Pietarin Kansainvälinen pankki, on tehnyt »Birshevyja Vjedomostin» kustantajan kanssa sopimuksen uuden lehden julkaisemisesta. Peruspääoma korotetaan 5 miljonaan ruplaan; kustantaja Propperilla on osakkeita 4 miljonasta, konsortsiolla 1 miljonasta. Lehden kauppaosaston johtoon jää Propper, toimittajaksi kutsutaan M. Gorjelov, avustajat ovat entiset. »Birsh. Vjedomostin» sijaan otetaan toinen nimi. — »Rjetsh».

Pesijätär tarkastajana.

(S. H.) »Denj» kertoo eräästä hullunkurisesta jutusta, joka on tapahtunut Samarkandissa.

kasarmeihin, johin on sijoitettu pakolaisia, saapui naishenkilö ja ilmoitti, että hän aikoo tarkastaa pakolaisille luovutetut huoneet.

— Minä olen tarkastaja ja olen saapunut tänne Pietarista tarkastamaan pakolaisten oloja.

Syntyi hämminki. Pelästyneet sairaanhoitajattaret ja väliskärit ilmoittivat »tarkastajattarelle», että pakolaislääkäri oli juuri ehtinyt lähteä pois, ja ettei johtajatartakaan ole saapuvilla. Tarkastajattaren vaatimuksesta täytyi kuitenkin ryhtyä kasarmien tarkastamiseen. Tavatessaan kaikkialla epäjärjestystä alkoi tarkastajatar antaa määräyksiä.

Hän pakoitti heti pesemään lattiat karbolilla ja muuttamaan alusvaatteet sängyissä sekä sairaitten alusvaatteet. Sillä aikaa palveluskunta hätääntyneenä lähetti noutamaan lääkäriä ja johtajatarta, jotka saavuttuaan paikalle huomasivat, ettei tarkastajatar ollut täysin »selvä».

Kun asiaa tutkittiin tarkemmin, saatiin selville, että tarkastajattarena oli esiintynyt pesijätär Stepanov, joka oli saanut tällaisen päähänpiston ollessaan hiukan iloisemmalla tuulella.

Muut lehdet.

Ehdokkuus Hämeen pohjoisessa vaalipiirissä.

Selostettuaan yksityiskohtaisesti Hämeen pohjoisen vaalipiirin Suomalaisen puolueen paikallisseurain piirikokousta ja eri pitäjistä saapuneiden edustajain suhtautumista tri Vuolle-Apialan ehdokkuuteen, lausuu Aamulehti ylläolevalla otsikolla seuraavaa:

»Kun asia selvitetään loppuun asti on koristelematon totuus seuraava:

Tri Vuolle-Apialan kannattajat tahtoivat yllättäen toimittaa ehdokkaansa Suomalaisen puolueen yleisehdokkaaksi. Tarkoituksensa perille päästäkseen he lähettiyät Tampereen kokoukseen lukuisan edustajajoukon, johonka saivat liittymään, puhuen maalaisten eduista, joukon edustajia muistakin kunnista. Loppujen lopuksi kuitenkin yritys epäonnistui. Ja nyt on heidän turha uskotella, että tri Vuolle-Apialalla olisi kannatusta tämän vaalipiirin Suomalaiseen puolueeseen lukeutuvan väestön keskuudessa. Kyllä se on jotakuinkin olematon ja jos sitä hiukan ehkä on, on se löydettävissä kai hänen kotipitäjästään ja sielläkin vain pääasiassa sukulaisten piiristä, sillä vastenmielisyyttä jopa jyrkkää paheksumistakin on siellä toisissa herättänyt pitäjän edustajien salakähmäinen, outo menettely ehdokkaan hyväksi, jolla ei Jämsässä ole ollut eikä ole sellaista kannatusta kuin hän itse nähtävästi sukulaistensa ja heidän tuttaviensa jutteluihin nojaten luulottelee.

Asema on siis todellisuudessa kerrassaan aivan toinen kuin herra Musikan otaksuma. Ohimennen johdatamme vielä herra Musikkaa totuuden tielle vastaisellakin taholla: hän näkyy kokonaan unohtaneen Pirkkalan, Messukylän, Ylöjärven ja Vesilahden pitäjät, joiden edustajat hänen manitsemiensa lisäksi selvästi vastustivat herra Vuolle-Apialan ehdokkuutta. Vasten parempaa tietoaan puhuu herra Musikka siinäkin, kun hän mainitsee piirihallinnossa olevan puolet kaupunkilaisia. Niin ei ole asian laita, vaan enemmistön siinä muodostavat maalaiset, kuten tunnetaan ja kuten kokouksessakin, jossa, niinkuin sanottu, herra Musikka itse oli läsnä, useammin kuin yhden kerran huomautettiin.»

Jälki-osasto.

Ministerivaltiosihteeriä haastateltu.

Ruotsi ja nykyinen asema. — Suomen elintarvekysymys. — Ruplan kurssi. — Eduskuntamme kokoonkutsuminen. — Naisten pääsy valtionvirkoihin. — Huvilakausi. — Kysymys uusien verojen säätämisestä.

Birsh. Vjedomostin avustaja on haastatellut Suomen ministerivaltiosihteeri Markovia ja on tällöin pitkässä keskustelussa kosketeltu erinäisiä tärkeitä kysymyksiä, jotka kiinnittävät nykyään niin keisarikunnan kuin Suomenkin väestön mieltä, ja ennen kaikkia koskivat viime aikoina levinneitä huhuja.

Ruotsin ascellisesta esiintymisestä

ympärysvaltoja vastaan. Näillä huhuilla — lausui kenr. Markov — ei ole minkäänlaista perustetta. Lähimpänä syynä niiden syntymiseen on ollut nähtävästi ruotsalaisen aktivistisen edusmiehen Steffenin esiintyminen valtiopäivillä Ahvenanmaan saarten linnoittamisen johdosta ja tämän yhteydessä hyväksytty välikysymys hallitukselle. Arvioin siksi korkeaksi Ruotsin hallituksen johtajain ja erityisesti ulkoministeri Wallenbergin viisauden — lausui ministerivaltiosihteeri —, etten voi pitää mahdollisena Ruotsin ascellista esiintymistä ympärysvaltoja vastaan. Ruotsi on jo sata vuotta nauttinut rauhan siunauksia ja tänä aikana on se luonnollisesti ehtinyt saavuttaa taloudellisen, henkisen ja tuotantovoimien täyden kukoistuksen. Sodan alottaminen, asettamalla tällöin yhden kortin varaan kaikki nämä sadan rauhan vuoden aikana saavutetut siunaukset, on mahdollinen vain erittäin vaativien syiden vallitessa, mutta tällaisia ei Ruotsilla lainkaan ole. Sitäpaitsi on Ruotsille huomattavasti edullisempaa Saksan häviö kuin sen voitto, sillä viimemainitussa tapauksessa muuttuisi Ruotsi itsenäisestä valtiosta Saksan vasalliksi. Saksan häviö antaa lisäksi Ruotsin kansalle mahdollisuuden hankkia kokonaisen joukon sangen oleellisia etuja, kehittämällä ja lujittamalla kauppasuhteita Venäjän kanssa. Ei myöskään voi ajatella, että Ruotsilla olisi minkäänlaisia aikeita Suomen suhteen, joka on jo menettänyt sille entisen arvonsa. Valitettavasti täytyy todeta, että saksalainen agitatsioni, joka jännittää kaikki ponnistuksensa saadakseen Ruotsin luopumaan puolueettomuudestaan, on viime aikoina saavuttanut jonkun verran menestystä. Saksan asiamiehet työskentelevät kaikin voimin, säästämättä ruhoja ja käyttäen kaikkia keinoja. Suunnattomilla rahasummilla on Saksan asiamiesten onnistunut ei ainoastaan lahjoa, vaan myöskin ostaa huomattava osa Ruotsin sanomalehdistöstä, joka nykyään harjoittaa kiihkeätä kiihotustyötä Venäjää ja sen liittolaisia vastaan. Kaikesta tästä huolimatta ei Saksan tähän saakka kuitenkaan ole onnistunut saavuttaa ratkaisevaa voittoa Ruotsin yleisessä mielipiteessä. Ruotsin yhteiskunta ja hallitus tuntevat erinomaisesti koko sodan tarkoituksettomuuden ja sen suunnattoman, korvaamattoman vahingon, minkä se voisi valtakunnalle aiheuttaa, ja todellisuudessa olisi Ruotsi, julistaessaan sodan liittoutuneille, liittoutuneitten puolelta toimeenpantavan ankaran saarron johdosta, piiritetyn linnoituksen asemassa ja tuntisi sangen pian välttämättömien elintarpeiden täydellisen puutteen. Tämä seikka, yhdessä Ruotsin parhaiden yhteiskunnallisten kerrosten pyrkimysten kanssa rauhan säilyttämiseksi, antaa aihetta toivoa, että Saksan asiamiesten yritykset Ruotsin saattamiseksi sotaan osoittautuvat turhiksi.

Suomen sisäinen tilanne

on viime aikoina muuttunut siinä suhteessa, että elämä on kallistunut. Pietarin läheisyys ja välttämättömyys toimittaa ruokatavarain ostoja maan rajojen ulkopuolella selittävät nykyään huomattavissa olevien hintojen nousun. Tällöin on kuitenkin huomattavissa omituinen seikka: Venäjältä Suomeen kuletettuja tavaroita myydään Suomessa alempiin hintoihin kuin keisarikunnassa, siitä huolimatta, että suomalaisten täytyy maksaa tavarain kuletuksesta ja hankinnasta. Tämä seikka johtuu siitä, **että** muonitustoimi on Suomessa **järjestetty** ja että puuttuu se suuri keinottelu, mitä kauppiaat harjoittavat keisarikunnassa.

Ruplan kurssi.

on Suomessa viime aikoina jälleen laskenut. Tämä seikka johtuu siitä, että ruplan kurssi on laskenut ulkomaisessa rahassa ja etenkin Ruotsin, jonka mukaan pääasiallisesti Suomenkin rahajärjestelmä mukautuu. Asiain näin ollen olisi nyt erittäin paikallaan jo laaditun suunnitelman toteuttaminen sadan miljonan suuruisen lainan liikkeellelaskemiseksi Suomessa. Vaikkapa tämä toimenpide ei johtaisikaan ruplan kurssin kohoamiseen, se joka tapauksessa ehkäisisi sen arvon enemmän laskemisen sangen pitkäksi ajaksi. Kuitenkaan tätä suunnitelmaa ei ole toistaiseksi toteutettu.

Suomen eduskunnan kokoonkutsumista

koskevassa kysymyksessä pysyy hallitus tarkoin määrätyllä kannalla: eduskunnan kokoonkutsuminen ei sota-ajan olojen vuoksi ole tarkoituksaan vastaava. Tätä kysymystä pohdittiin aikanaan sangen seikkaperäisesti kaikin puolin. Viime aikoina ei ole ilmennyt mitään uusia seikkoja, jotka olisivat muuttaneet yleistä poliittista konjunktuuria, ja sen vuoksi pysyy hallitus tässä kysymyksessä edelleen entisellä kannallaan. Tähän katsoen on otaksuttava, ettei vuoden 1917:kaan eduskuntaa kutsuta koolle.

Muutama päivä sitten jätti senaatti esityksen naisten oikeuksien laajentamisesta valtiovirkoihin pääsyyn nähden. Tämä ehdotus on vain osa niistä toivomuksista, jotka eduskunta lausui 1910 ja joissa osoitettiin välttämättömäksi Suomen hallinnon paikallisten

hallintoelinten uudestaan järjestäminen.

Näiden toivomusten joukkoon kuului m. m. esitys virkamiesten vastuunalaisuuden säätämisestä m. m. eduskunnan edessä. Tätä esitystä Suomen senaatti ei kuitenkaan vielä ole tähän saakka käsitellyt.

Huvilakausi Suomessa

lupaa tänä vuonna kulua täysin säännöllisesti. Minkäänlaiseen pelkoon sodanvaaran vuoksi ei voi olla syytä. Huvila-asukkaat voivat rauhallisesti asettua asumaan Suomen rajojen sisälle. Juutalaisten asumiesen nähden tulevat tänäkin vuonna olemaan voimassa samat säännökset, jotka viime vuonna annettiin.

Erityisen Suomen asiain komitean

töiden alkamisaikaa ei vielä tähän saakka ole selvitetty. Komitean puheenjohtaja Stürmer ei ole tässä suhteessa antanut vielä minkäänlaisia määräyksiä. Yhtenä tärkeimmistä kysymyksistä, jotka aiotaan ottaa käsiteltäviksi Suomen asiain komiteassa, on kahden uuden veron, nimittäin matkustaja- ja tupakkaveron säätäminen. Nämä lakiehdotukset on aikanaan esitetty ministerineuvostossa ja sitä paitsi jätetty seikkaperäisen käsittelyn alaisiksi erityisessä komiteassa. On syytä otaksua, että Suomen asiain komitea alottaa jälleen toimintansa lähimmässä tulevaisuudessa.

Kirjeenvaihtoa.

— (S.H.) **Veistok, op. M. P.** Kaipaamienne tietojen poisjääminen ei ole riippunut lehden toimituksesta.

Lähetettyjä kirjoituksia.

U. Suomettaren toimitukselle.

Oikeus t.k. 3 pnä tässä lehdessä olleeseen toukokuun 1 pnä Tampereella pidettyä Hämeen läänin pohjoisen vaalipiirin Suomalaisen puolueen piirikokousta koskevaan selostukseen.

Koska se selostus, joka oli »Aamulehden» mukaan julaistuna 3 pnä toukokuuta tässäkin lehdessä Hämeen läänin pohjoisen vaalipiirin Suomalaisen puolueen piirikokouksesta 1 pnä toukokuuta, ei vastaa täydelleen kokouksen kulkua, niin pyydän kunnioittaen esittää sen oikaisuna seuraavaa:

Selostuksessa m.m. sanotaan: »Lisäksi muutamat vastustajista, jotka sanovat herra Vuolle-Apialaa jonkun verran tuntevansa, ilmoittivat hämmästyksensä siitä, että herra Vuolle-Apialaa ollenkaan oli voitu ehdottaa Suomalaisen puolueen valtiopäivämiesehdokkaaksi, koska herra Vuolle-Apiala näiden mielestä, sen perusteella mitä hänestä tiesivät, ei ehdokkaaksi ollenkaan sopinut.»

Olisin tässä kohdassa toivonut selostuksessa näkeväni, että minä vakavasti pyysin yksityiskohtaisesti esittämään ja todistamaan ne seikat, jotka heitä hämmästyttivät ja jotka estäisivät minun tuloni Suomalaisen puolueen ehdokkaaksi ja myös sen, että niitä pyynnöstäni huolimatta ei esitetty muita kuin, että olen piirin eteläisissä kunnissa tuntematon. Tasapuolisuuten vuoksi olisi myös ollut toivottava, että selostuksessa olisi esitetty vastaehdokasta vastaan tehdyt huomautukset.

Selostuksen siinä kohdassa, jossa puhutaan yleisehdokkaiden lopullisen hyväksymisen siirtämisestä puoluehallinnolle, sanotaan, »eltei» herra Vuolle-Apiala »voi missään tapauksessa alistua puoluevaltuuskunnan päätökslin itseensä nähden, koska puoluevaltuuskunta ei hänen mielestään kykenisi häntä arvostelemaan, puoluevaltuuskunta kun ei tuntisi tarpeellisessa määrässä niitä faktoja, jotka olisivat välttämättömiä».

Tämä on kerrassaan harhaanjohtava selostus asian käsittelystä! Minä päinvastoin suostuin alistamaan ehdokkuuskelpoisuuteni puoluehallinnon päätökseen, jos puoluehallinto tosiasioihin nojautuen todistaa sekä tekoni että elämäni sellaiseksi, etten niiden perusteella ansaitse sitä luottamusta, mitä tämän maan rehelliselta kansalaiselta vaaditaan. Samalla kuitenkin vakavasti huomautin, että, jos puoluehallinto perustaa päätöksensä samallaisiin seikkoihin, joilla vuosikausia minun kansalaiskunniaani on koetettu halventaa, en missään tapauksessa voi siihen alistua.

Selostuksessa edelleen sanotaan: »Muuten oli herra Vuolle-Apiala sitä mieltä, että hän yhdessä herra Arajärven kanssa listoilla esitettynä esiintymällä puhujana esim. parikin kertaa kussakin vaalipiirin kunnassa, tulisi hankkimaan puolueelle niin paljon lisä-ääniä, että ainakin kolme, ehkä neljä edustajapaikkaa täten saavutettaisiin. Onhan hän yhtä tunnettu ja ansiokas kuin tohtori Tulenheimokin edellisien vaalien aikana.»

Kun tästä tulee siihen käsitykseen, että jollakin tavalla olisin verrannut tohtori Tulenheimoa itseeni, on se erehdyttävä. Kun piirin eteläkuntain useat edustajat lausuivat pelkonsa siitä, että yleisehdokkuuteni, koska minua ei tunneta eteläisissä kunnissa, saisi aikaan äänten vähenemistä Suomalaisessa puolueessa, niin lausuin epäilykseni sen johdosta ja perustin käsitykseni siihen, että viime vaaleissa oli tohtori Tulenheimo piirin pohjoisissa pitäjissä yhtä tuntematon kuin minä nyt piirin eteläisissä pitäjissä. Samalla huomautin, että, jos nyt, ensi kerran koko yksikamarisen eduskuntalaitoksen aikana, ehdokkaita asetettaissa otetaan huomioon pohjoisten kuntain toivomukset, joiden edustus tässäkin kokouksessa sekä lukuun että henkilökohtaiseen edustukseen nähden muodosti valtaavan enemmistön, oli päinvastoin syytä toivoa huomattavaa äänten enenemistä, vallankin jos vaalitoiminta järjestetään tarkoituksaan vastaavaksi.

Edelleen mainitaan selostuksessa: »Näin ollen eivät herra Vuolle-Apialan kannattajat laskeneet vaatimustaan äänestyksen alaiseksi, vaikka he sitä nähtävästi ensin ajattelivat, koska yrittivät kieltää piirihallinnon jäseniltä kokouksessa ääni-, jopa puheoikeudenkin siitä huolimatta, että sellaista koskaan ennen kymmenen vuoden kuluessa ei oltu pantu edes kysymykseenkään.»

Mitä kysymyksen äänestykseen laskemiseen tulee, niin sitä ei suinkaan vastapuoli edes pyytänytkään ja koska minun kannattajani eivät tällaisesta äänestyksestä katsoneet itse asialle mitään etua koituvan, niin eivät he myöskään katsoneet syytä olevan äänestää, vielä vähemmin silloin kun sekä vastustajani että kannattajani tiesivät minua kannattavan 8 kuntaa 4 vastaan sekä äänestäjiin nähden 34 ääntä 25 vastaan ja myös sen, että vaikka saapuvilla olevat piirihallituksen jäsenetkin olisivat yhtyneet vastustajiini olisivat he siitenkin hävinneet. Mitä taas tulee siihen, että kannattajani eivät olisi suoneet, että piirihallinto olisi ottanut osaa äänestykseen, johtui se siitä, että he asettuivat Helsingissä pidetyn puoluekokouksen kannalle, joka sama kanta esitetään tämän lehden 21/4 päivän kirjoituksessa, jossa sanotaan: »että mikään yleisehdokkaan tyrkyttäminen asianomaisille vaalipiireille puolujohdon puolelta ei voi eikä saa tulla kysymykseen».

Selostuksessa jatketaan: »Oikean kuvan kokouksesta edelleen antaaksemme olkoon tässä vielä mainittu, että moniaat kokouksesta poistuneet lausuivat lähtiessään mielipahansa siitä, että heidän edustamansa ajatuskannan takia asiat tällä kertaa olivat johdetut lopputulokseen, jota kohdaltaan eivät olleet halunneet.»

Tämä todellakin pitää paikkansa ja on yhdenmukainen sen puheen kanssa, joka ennen kokouksesta lähtöä kannattajieni puolelta pidettiin, jossa tuotiin esiin vakavasti se, että niiden kymmenen vuoden aikana, jolloin Tampereella on edustajia Suomalaiselle puolueelle asetettu, ei maalaisten mielipidettä ole huomioonotettu, joten siis tamperelaiset todellisesti johtivat asian sellaiseen lopputulokseen, jota minun kannattajani eivät olleet halunneet.

Samalla kun tunnen olevani Tampereen kokouksen selostukseen edellämainitut oikaisut sekä kannattajieni että itseeni nähden velvollinen tekemään, tunnustan mielihyvällä, että selostuksen tekeminen niin vaikeasta ja pitkästä kokouksesta, kuin tämä oli, on vaikea ja saattaa helposti yksi ja toinen seikka selostajalle vastoin tahtoa esiintyä toisena kuin mikä on tarkoitus ollut.

Helsingissä, 6 pnä toukokuuta 1916.

Jalmari Vuolle-Apiala.

Pyydän nöyrimmästi, että ne arv. lehdet, jotka ovat lukijakunnalleen esittäneet edellämainitun selostuksen, ottaisivat tämänkin palstoilleen.

Toimitus pyytää edelläolevan johdosta huomauttaa, että se tutustuttuaan kyseenalaisen piirikokouksen pöytäkirjaan, on havainnut lehdessämme olleen kokousselostuksen olleen kaikessa asiallisessa oikean.

Helsingin arvopaperipörssi.

Päätetyt kaupat.

T. k:n 11 p. myytiin: Yhdyspankin osakkeita 40 kpl. à 232: 50—233: 25, Kansallispankin 60 kpl. à 601: —, Pohjoismaiden Pankin 20 kpl. à 545: —. Uudenmaan Pankin 10 kpl. à 424: —, S. H. Oy:n 12 kpl. à 2500: — ja Agros-yhtiön 30 kpl. à 453: —460. —.

Uuden Suomettaren Toimitukselle.

Elanto ja Helsingin maitotarve.

(S.H.) Arvoisan lehtenne tämän päivän numerossa on julkaistuna uutinen, jossa kerrotaan, että helsinkiläiset maitoliikkeet, m. m. Elanto, ovat pyytäneet läänin kuvernööriä ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että maitotaloustuotteiden vienti Uudenmaan läänistä kokonaan kiellettäisiin. Saman uutisen johdosta on Toimitus myöskin erityisessä kirjoituksessa kajonnut asiaan ja esittänyt mielipiteenään, ettei anotusta toimenpiteestä olisi tarkoitettua hyötyä, eikä se siis voisi turvata Helsingin maitotarvetta.

Kysymyksessä oleva uutinen on vain osittain oikea. Tietääksemme ei yksikään Helsingin suurimmista maitoliikkeistä eikä ainakaan Elanto ole tarkoitettua anomusta kuvernöörille jättänyt eikä näiden puolesta myöskään ole tehty esityksiä, että maitotaloustuotteiden vienti Uudenmaan läänistä kokonaan kiellettäisiin. Sen sijaan on asia kyllä ollut puheena toisessa muodossa.

Kuluvan toukokuun 6 päiväksi oli Uudenmaan läänin kuvernööri kutsunut Helsingin suurempien maitoliikkeiden, m. m. Elannon, edustajia saapumaan luokseen neuvottelemaan toimenpiteistä Helsingin maitotarpeen jatkuvaksi turvaamiseksi. Saatuaan Helsingin kaupungin Muonituskomitean kautta ilmoituksen, että Helsinki ennen pitkää mahdollisesti jää ilman tarvitsemaansa maitoa, halusi kuvernööri kuulla millä keinoilla maitoliikkeiden edustajat arvelevat voitavan torjua uhkaavaa maitopulaa. Tällöin läsnäolevat maitoliikkeiden edustajat yksimielisesti puheenvuoroissaan lausuivat käsityksenään, että nykyinen maitotaloustuotteiden vienti ja juuston varastoon teko ovat pääasiallisimpana syynä siihen, että maitopula on ollut jo Helsinkiä uhkaamassa ja tulee mahdollisesti vieläkin suurempana esiintymään. Ainoana keinona, mikä johtaisi suotuisampiin tuloksiin, esitettiin, että maitoon nähden on sovellutettava samaa periaatetta kuin muihinkin elintarpeisiin, nimittäin, että ensi sijassa on tyydytettävä kotimainen tarve ja vasta sen yli liikenevä osa sallittava viedä maasta. Koska Helsingin maitoalueella on entistä enemmän ruvettu lähettämään maitoa Pietariin ja samaan aikaan samassa tarkoituksessa valmistamaan suuressa määrässä juustoa, ei edustajien mielestä oliut muuta keinoa Helsingin maidonsaannin turvaamiseksi kuin tämän entisestään lisääntyneen viennin järjestäminen Helsingin maitoalueella, s. o. osissa Uudenmaan, Hämeen sekä Turun ja Porin läänii, siten, että vienti ei tule kohoamaan yli sen mitä se on ollut tavallisina aikoina ja niin, ettei juuston teko varastoonpanoa varten käy mahdolliseksi. Joidenkuiden edustajien mielestä oli tätä pyrkimystä rajahintoja sopivasti järjestelemällä tuettava, ja yksimielisiä oltiin siitä, että rajahintain korottaminen ei yksistään johtaisi toivottuun tulokseen.

Kuultuaan käytetyt puheenvuorot ilmoitti kuvernööri saattavansa nämä mielipiteet senaatin tietoon.

Tämmöinen on asian kulku. Maitoliikkeiden esittämä kanta on luultavasti ainoa, joka tehokkaasti voi taata Helsingille jatkuvasti maitoa. Jos arvoisa Toimitus voi antaa viranomaisille paremman neuvon siitä, millä tavalla Helsinkiläiset kuluttajat saavat maitotarpeensa ensi talvena tyydytetyksi, ottanevat nämä sen kiitollisuudella vastaan.

Helsingissä, toukokuun 11 päivänä 1916.

Väinö Tanner,
Osuusliike Elannon r. l. toimitusjohtaja.

Toimitus tahtoo — samalla kun se katsoo olleen syytä lausua käsityksensä yhä uudistuvasta pakkomääräyksiin turvautumisesta — edellisen johdosta ainoastaan huomauttaa, että on aivan liian aikasta nyt jo ryhtyä puheenaoleviin toimiin Helsingin e n s i t a l v i s e n maidon tarpeen tyydyttämiseksi. Syistä, joiden esittäminen tässä veisi liian pitkälle, olisi aivan luonnotonta ja veisi aivan kohtuuttomiin seurauksiin, jos maidon vienti läänistä nyt jo kiellettäisiin.

Ulkolinjapuhelut.

Vastaus merkille E. L.

Tässä lehdessä t. k. 10 p:nä olleen kirjoituksenne johdosta ilmoitamme, että nykyisen tilanteen vallitessa on mahdotonta tarkemmin määrätä milloin tilattua ulkolinjapuhelua voi antaa.

Ihmettelemme suuresti olaksumistanne, että keskusasema muka mielisteleisi ruotsalaista yleisöä enemmän kuin suomalaista.

Tarkempien selityksien saamista varten tahtonee herra E. L. kääntyä Södra Finlands Interurbana Telefon Aktiebolagin konttorin puoleen.

Oikeus- ja poliisiasioita.

— **Vararikkoasioita** Valvonta oli eilen talonomistaja Karl Knut H a n é n i n konkurssissa. Pesäluettelo osoitti varoja 360 mk. varmaa ja 21,100 mk. epävarmaa omaisuutta sekä velkoja 34,663 mk. 30 p. Toiminimi K. H. Renlund, jonka vaatimuksesta Hanén on asetettu konkurssiin, on sitoutunut vastaamaan konkurssikuluista. Saatavia valvottiin yhteensä lkim. 23,000 mk. Uskottu mies, hovioik. ausk. Arvo Haveri valittiin toimitsijamieheksi ja ensi esinhuuto määrättiin lauantaiksi kesäk. 3 p:ksi.

— **Juttu yhtiökokouksen päätöksen purkamisesta.** Yhtiökokouksessaan syysk. 30 p:nä 1915 päätti Jokkis Gods Aktiebolag, että yhtiökokouksen käyteltävänä olevat voittovarat, 466,740: 61, jaettaisiin siten, että etuoikeutetuille osakkeille maksettaisiin 6 % sekä jäännös jätettäisiin yhtiön aseman turvaamiseksi. Humppilan y. m. kuntain käräjäkunnan kihlakunnanoikeuteen yhtiötä vastaan ottamiensa haasteiden nojalla ovat lakit. kand. Gustaf Vesterlund ja tehtaanisännöitsijä Josef Schönholtz vaatineet mainitun yhtiökokouksen päätöksen purkamista sääntöjen vastaisena sekä yhtiön velvoittamista kerrottujen 6 % lisäksi suorittamaan kantajille osinkoa 104 %, oli yhteensä osinkoa 110 %. Sen ohessa ovat kantajat vielä vaatineet oikeutta toimituttaa takkimiesten kanssa yhtiön asemasta uusi tilinpäätös, jossa yhtiön omaisuus laskettaisiin kohtuulliseen arvoon, ja pidättäneet itselleen oikeuden vastedes vaatia osaa myös siitä lisäylijäämästä, minkä uusi tilinpäätös osottaisi. T. k. 7 p:nä antoi Humppilan y. m. kuntain käräjäkunnan kihlakunnanoikeus asiassa päätöksen sekä hylkäsi niissä kantajain kaikki vaatimukset.

— **Kielletty asiamiehenä esiintymästä.** Turun hovioikeus on vahvistanut Turun raastuvanoikeuden viime tammik. 11 p. antaman päätöksen, jolla se kielsi varat. J. O. Erveen esiintymästä oikeuksissa asiamiehenä, koska hänet oli tuomittu kavalluksesta vankeusrangaistukseen.

Kaupan ja teollisuuden alalta.

Venäjän paperikysymys.

Pietarista, toukok. 10 p. (P.T.) Ministerineuvosto on hyväksynyt kauppaministeriön esityksen paperitullin alentamisesta toistaiseksi.

— **Sanomalehtipaperin hinta.** (S. H.) Sen johdosta, että Suomen Paperiyhdistys on nostanut sanomalehtipaperin hintaa, ilmoittaa O. y. O. J. Dahlberg A. b. merkitsevänsä nyt mainitun paperin hinnaksi 54 penniä nettokilolta. Mainittakoon, että tähän asti on sanomalehtipaperin hinta ollut 45 p. kilolta ja alkuaan ennen korotuksia 33 penniä. — Satak. S.

— **Vekselprotestit.** T. k. 3—9 p:n välisellä ajalla protestattiin seuraava määrä vekseleitä:

Helsingissä 4, Turussa 5, Tampereella 5, Viipurissa 2, Joensuussa 1, Kajaanissa 1, Kokkolassa 1, Kouvolassa 1, Kuopiossa 1, Käkisalmella 2, Lieksassa 1, Mikkelissä 1, Rovaniemellä 1, Salossa 3, Savonlinnassa 1, Sortavalassa 2, Tammisaaressa 1 ja Vaasassa 3.

Suurin vekseleistä oli Kr. 4,215: 50 ja pienin 60 mk. Edellinen protestattiin Helsingissä ja jälkimäinen Vaasassa.

— **Arvopaperien pörssihuutokaupassa** Turussa Kauppaseuran huoneustossa keskiviikkona kaupattiin seuraavat osakkeet ja arvopaperit:

Abo Rederi Aktiebolag nimisen yhtiön osakkeita, nimell. arvo 1,000 mk., tarjottiin 3 kappaletta myytäväksi 1,000 mkn alimmasta hinnasta ja myytiin niistä 2 kpl. 1,050 mksta ja yksi 1,053 mksta.

Abo Telefonförening nimisen yhtiön osakkeita nim. arvo 100 mk., tarjottiin 23 kpl. 198 mkn alimmasta hinnasta, saamatta kuitenkaan ostajaa.

A. B. Korpo Kalkbruk O. Y:n osakkeita, nim. arvo 250 mk., tarjottiin 10 kpl. ja myytiin 5 kpl. à 95 mk. ja 5 kpl. à 96 mk.

Turun Sementtivalimo O. Y:n osakkeita, nim. arvo 200 mk., tarjottiin 25 kpl. 147 mkn alimmasta hinnasta, saamatta ostajaa.

Länsi-Suomen Osakepankin osakkeita, nim. arvo 100 mk., tarjottiin myytäväksi 65 kpl. ja myytiin 124 mkn alimmasta ja 125 mkn korkeimmasta hinnasta.

Suomen Yhdyspankin osakkeita, nim. arvo 100 mk., tarjottiin 2 kpl. myytäväksi 225 mkn alimmasta hinnasta ja myytiin toinen 230: 25 ja toinen 230: 50.

A. B. Victor Forselius O. Y:n osakkeita, nim. arvo 500 mk., tarjottiin 2 kpl. 1,280 mkn minimihinnasta, saamatta ostajaa.

A. E. Erickson & C:o A. B:n osakkeita, nim. arvo 500 mk., tarjottiin 3 kpl. 900 mkn minimihinnasta ja myytiin 1 kpl. 910 mksta ja toiset 908 mksta.

Angbåts A. B. Maurits Holmbergin osakkeita, nim. arvo 100 mk., tarjottiin 1 kpl. 50 mkn minimihinnasta ja myytiin 81 mksta.

Turun Osakepankin osakkeita, nim. arvo 200 mk., tarjottiin 57 kpl., niistä 10 kpl. 428 mkn minimihinnasta, saamatta ostajaa. Loput myytiin vaihdellen hinta 415: 50 ja 417: 50.

Kansallis-Osake-Pankin osakkeita, nimell. arvo 200 mk., tarjottiin 5 kpl. 600 mkn minimihinnasta ja myytiin 1 kpl. 604 mksta ja loput 604: 50.

Angbåts A. B. Alandin osakkeita, nim. arvo 500 mk., tarjottiin 2 kpl. ja myytiin 366 mksta kpl. — U. A.

Tavaranoterauksia.

Vilja.

Samara, toukok. 10 p. (P. T.)

Vehnä, venäl.	170—192.

Kurssit.

Suomen Pankki toukok. 11 p:nä.

	Myyntikurssi. M.	p.	Ostokurssi. M.	p.
Pietari a/v	214:	50	214:	—
3 kk.	—	—	206:	—
Lontoo a/v	34:	—	31:	50
3 kk.	—	—	25:	50
Paris a/v	122:	—	113:	—
3 kk.	—	—	100:	—
Amsterdam a/v ...	305:	—	275:	—
3 kk.	—	—	225:	—
Tukholma a/v	215:	—	198:	—
Kristiania a/v	215:	—	198:	—
Köpenhamina a/v ..	215:	—	198:	—

Pankkidiskonto.

Amsterdam	4½ % heinäk.	1	pstä	1915
Brysseli	5 % elok.	20	„	1914
Helsinki	5½ % tammik.	11	„	1914
Kristiania	5½ % touluk.	13	„	1914
Köpenhamina	5 % tammik.	5	„	1915
Lontoo	5 % elok.	9	„	1914
Pariisi	5 % elok.	21	„	1915
Pietari	6 % heinäk.	29	„	1914
Tukholma	5 % toukok.	1	„	1916
Zürich	4½ % touluk.	31	„	1915

Kokouksia

Velkojainkokous.

Suomen Puusoppäin Kauppa- ja Teollisuus Osakeyhtiön konkurssipesän velkojat kutsutaan täten velkojainkokoukseen lauvantaina 27 p. toukokuuta 1916 klo 2 i.-p. Osakeyhtiö Luottotiedon konttoriin Helsingissä, Mikonkatu 6, käsittelemään seuraavia asioita:

1. Selonteko konkurssipesän asemasta; sekä

2. Toimitsijamiesten palkkion määrääminen.

Huomautetaan, että poissaolevat velkojat saavat tyytyä läsnäolevien päätöksiin.

Toimitsijamiehet.

(S. I. 10724) 9644

Kuulutuksia

Kuulutus.

Viaporin sotasatama keholttaa täten halullisia tekemään tarjouksensa halkojen hankkimiseksi mainitulle satamalle. Hankittavana on noin 2,000 metristä syltä halkoja, joista puolet kuusia ja puolet mäntyjä. Ratkaiseva huuto, jota varten halullisten on jätettävä kirjalliset ilmoitukset suljettuina, tapahtuu Katajanokalla 5 (18) p:nä toukokuuta v. 1916 klo 11 a.-p. Viaporin satamahallituksen läsnäollessa.

Niille henkilöille, jotka aikovat ottaa osaa huutotarjontaan, huomautetaan, että:

1) ilmoitukset ovat jätettävät ennen klo 10 a.-p. huutopäivänä ja on niihin liitettävä takaus, suuruudelleen viidesosa hankinnan hinnasta, Keisarikunnan tai Keisarikunnan hallituksen takaamissa arvopapereissa tai käteisenä rahana. Suljetut ilmoitukset ovat jätettävät joko mieskohtaisesti tai lähetettävät postitse osoitteella: »Viaporin satamahallituksessa tapahtuva halkojen hankintaa koskeva huutotilaisuus» ja sillä edellytyksellä, että ne ehtivät perille ennen klo 10 toukokuun 5 (18) p:nä v. 1916;

2) ilmoituksessa ovat mainittavat: a) hankinnasta vaadittu hinta, b) hinta on merkittävä kirjaimilla, c) tarjouksen tekijän kotipaikka, arvo, ristimänimi ja sukunimi, kuukausi, päivä ja vuosi, d) takausobjektit ovat lueteltavat tarkoin, ja e) allekirjoitus.

3) Jollei ilmoitusta ole laadittu yllämainituun tapaan, jätetään se huomioonottamatta.

4) Tarkempia tietoja hankintaehdoista voidaan saada Viaporin satamahallituksesta Katajanokalla arkipäivinä klo 9—½12 ja 1—4 päivällä siellä olevalta virkamiehellä erikoisia toimenpiteitä varten.

Hiedan hankinta.

Täytehiedan tarjouksia 1,200 kuutiometrin määrään vapaasti toimitettuna Ruoholahden rautatien raiteelle tai laiturin ääreen voidaan sisäänjättää Kirkkokonttoriin, Annankatu 14, ennen 15:ttä päivää toukokuuta. Hiedan tulee olla kivetöntä sekä senlaatuista, että siitä voidaan pakata.

9007 **Kirkkokonttori.**

(S. H.)

Kuulutus.

Sattuneesta syystä ilmoitetaan kaupungin pika-ajureille, että tähän asti myönnetty vapaus olla harjoittamatta ammattiaan suunnuntaisin nyt peruutetaan, joten kaikkien pika-ajurien on myöskin sunnuntaisin saavuttava asemilleen yleisöä palvellakseen.

Helsingin Poliisikamarissa 9 p. toukokuuta 1916.

Hj. Valmquist.
(S. I. 10670) 9596 **K. A. Hellman.**

Kuulutus.

Asianomaisille kiinteistönomistajille tiedoksi ilmoitetaan, että kaavakkeita sellaisten kiinnityksellä turvattujen lainojen ilmoittamista varten, jotka ovat 26 p. maalisk. (8 p. huht.k.) 1916 annetun Armollisen asetuksen vaikutuksen alaisia, on saatavana kaupungeissa maistraateista ja maalla asianomaisella kruununnimismieheltä; ollen sellainen veroilmoitus sanotuille viranomaisille jätettävä ennen 1 päivää ensituleva heinäkuuta. Helsingissä, toukokuun 10 päivänä 1916.

Uudenmaan Lääninkonttori.
(I.4597) 9723

Huutokauppoja

Kuolinpesän huutokauppa.

Julkisella vapaaehtoisella huutokaupalla myydään huutokauppakamarissa, Mikonkatu 8 maanantaina 22 p. toukokuuta alk. klo 5 i.-p. Heikki ja Amanda Hirvosen kuolinpesälle kuuluva irtaimisto, kuten huone- ja talouskaluja, sänky-, liina- ja pitovaatteita y. m.

Huutokauppakamari Salama,
9701 K. Osk. Lähde.

Konkurssihuutokauppa

pidetään keskiviikkona kuluv. toukokuun 31 p:nä klo 12:lta päiv. täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu n:o 3, jolloin myydään käteisellä Rva Betty Ungernin konkurssipesän laskuun sekalaista irtaimistoa, käsittävä m. m. huonekaluja, sänkyjä ja liinavaatteita sekä talouskapineita y. m.

Helsinki, toukok. 11 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

9710

Vapaaehtoisella

Huutokaupalla

myydään toukok. 16 p:nä klo 10 a.-p. Vesijärvenk. 5 täydellinen suutarin työhuonensto ja varasto, johon kuuluu täydellinen saapaspäällisten nootlausosasto, sähköllä käypä (sisältäen 3 ompelukonetta ja putsauskoneen).

Sitäpaitsi myydään hyvä uusi vene, 160 paria sotilaslestiä, nahkaa, tuohia, leikkuupöytä, polkupyörä y. m. kalustoa ja asuinrakennus sekä tekeillä oleva isompi rakennus lähellä asemaa. Lähemmin huutokauppatilaisuudessa ja allekirjoittaneilta, os. Lahti.

J. A. Tenhunen. Puhelin 191. Alb. Veltheim. Puhelin 362.

9659

Huonekaluja,

kävely- ja pellavapukuja sekä taloustavaroita y. m. huutokaupataan perjantaina tämän toukokuun 12 p. alkaen klo 5 i.-p.

Helsingin Huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3.

9655

Suuri

Jalkineiden huutokauppa

pidetään

tänään perjantaina alk. klo 11 ap.

Cityn Huutokauppahuoneustossa.
L. Heikink. 12. Puhel. 37 92.

9681

Kuolinpesän huutokauppa.

pidetään maanantaina kuluvan toukokuun 22 p:nä klo 10:ltä a.-p. täkäläisessä huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3, jolloin myydään huonekaluja, vaateparsia, talouskapineita y. m.

Lähemm. huutokauppatilaisuudessa Helsinki, toukokuun 11 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

9709

Julkisella huutokaupalla, joka maanantaina tämän toukokuun 29 p:nä klo 2 päiv. pidetään täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3, myydään asianomaisten pantinomistajain laskuun seuraavat arvopaperit:

2 etuoikeutettua — ja

2 kantaosaketta O.Y. Vi

Irtaimiston huutokauppa.

Julkisella vapaaehtoisella huutokaupalla, joka toimitetaan tilstaina kuluvan toukokuun 23 p:nä klo 11 a.-p. insinööri Carl Hausen-vainajan kuolinpesälle kuuluvassa huvilassa Keravan rautatieaseman luona, myydään sekalaista mainitulle kuolinpesälle kuuluvaa irtaimistoa, kuten huonekaluja, talouskaluja, pito-, liina- ja vuodevaatteita y. m. Helsingissä, toukokuun 10 p:nä 1916.

Pesän selvitysmies.

(I.) 9724

Kirjahuutokauppaa

jatketaan n:osta 161 tänään perjantaina klo 5 i.-p. Klo 6 i.-p. tarjotaan Tietosanakirjaa 154 vihkoa sekä kannet I—IV niteeseen.

Helsingin Huutokauppalaitos O. Y., Kasarminkatu 25.

9680

2 Polkupyörää, Kutomakone,

veneen masto ja tarpeita, viulu, kantele, pumpulimusliinia, vaate- ja taloustavaroita y. m., y. m. huutokaupstaan tänään perjantaina klo 5 i.-p.

9702

Huutokauppakamari Salama, Mikonkatu 8. Puh. 108 40.

Myytävänä

Arvoisat NAISET ja HERRAT!

Kireän ajan johdosta myydään kuosikkaimpia päällystakkeja, pukuja y. m. alle puolen hinnan. Tilauksia vastaanotetaan ja tehdään heti ja halvalla ZALL, it.-Heik nkatu 1. Esplanaadink kulmassa, 3 kerros. Pääovi. Puh. 52 16. Huom.! Käyttäkää hissiä! Huom.!

Kun omistajan kuoleman jälkeen jonkko ostajia on ilmoittautunut, ovat perilliset päättäneet t rjota Orimattilan pitäjän Terrinniemen kylässä, kauniilla paikalla olevan

Hakoisten kartanon

irtaimistoineen julkisella, tilstaina 16 p. toukokuuta klo 12 päivällä itse tilalla pidettävällä vapaaehtoisella huutokaupalla ostettavaksi. Tila sijaitsee 11 km. Orimattilan asemalta ja käsittää m. m. 160 t.-a. 1 luokan peltoa. Rakennukset ovat hyvät. Päärakennus sisältää 8 huonetta. Koskematon metsä.

Kuolinpesä pidättää puolen tunnin mietintöajan tarjousten hyväksymistä taj hylkäämistä varten. Tarkempia tietoja antaa

Maalaispörssi, Helsinki. Puh. 537. (S. I. 10804) 9667

Priima suomalaista, mustaa siemen-

Kauraa

Puhtaus 97,7, itävyys 81 %.

Konekauppa-Osakeyhtiö AATRA.

Helsinki. Mikonk. 23. Puh. 79 74. 9582

Melkein uusi, keskikokoiselle henkilölle sopiva bonjouri-puku. Näht. tänään 12—2. Vilhonkatu 6, pr. A, 4 kerr., ovi 18.

Lokomobiili,

9 hevosvoimainen, käytetty mutta täydessä kunnossa ja

Puimakone

(Kullervo N:o 3). Lokomobiili voidaan ostaa myöskin erikseen. Lähemmin **J. A. Salomaa,** Vladimirink. 32. Puhelin 108 70.

Etelä-Suomessa, rautatieasemalla sijaitseva, hyvässä kunnossa oleva

Sahalaitos

myydään esiintulleesta syystä kaikkine koneineen ja irtaimistoineen 60,000 markasta. Koneistoa käyttää 2-cyl., 50 h.v. kone; koneistoon kuuluu: **raami, 5-kutterinen höylä, syrjäys-, katkaisu- ja halkaisusirkkelit, kimpikone,** y. m. Lautatarhassa löytyy **1,555 juoksumet. kiskoa** y. m.

Lähemplä tietoja antaa

Aksel Alanderin Asianajotoim. Oy. Hki, Mikonk. 7.

9559

Poliisikoiranpenikoita,

erittäin hienorotuisia. Lähemmin puhelimella 2270 tahi kirjeellisesti G. Olin'ilta, Annankatu 32—34.

500 puutaa Pellavaöljyä Rupl. 13:50 puuta.

100 puutaa Kokosöljyä Rupl. 36: — puuta.

2,000 puut. Kalsineerattua soodaa l:a Rupl. 7: — puuta franco Pietari

Commercialbyrå Esparia Boulevardinkatu 3. Puh. 11815. (I.4600)9723

Mullistaja

Kuokkarulla-äkeitä

myytävänä

maan kalustokauppiailla ja Vaasan rautakauppiailla.

Orisbergin Konepaja Oy.

(S.I.10129)9279

Vielä on siementä saatavana!

Useimpien maanviljelys- ja keittiökasvien siemeniä on vielä saatavana. Varsinkin on varastossa sokuriherneitä, silve- ja mehuherneitä, pensas- ja salkopapuja, ruusupapuja porkkanansiementä (Nantes alennettu 40:n markkaan kilo), punajuuren y. m. Samoin kukkainsiementä saapunut. Pyydetään viipymättä tilaamaan.

Turun Siemenkauppa Oy., Turku, Eerikink. 15.

(P.I.19160)9698

SURMA

rekisteröity tavaramerkki

Hyväksi tunnettua hyönteispulveria pahvisissa ruiskukoteloissa. Tukuttain Tekniillinen Tehdas Kaleva, Lahti. (E. S. S.) 9693

Huom.! halvalla

2 käytettyä, mutta hyvässä kunnossa olevaa rautaruukuraansa, noin 75 m. köyttä, Rautalaplotta, rautariukuja, 2 tonnin Patenttiploki, 60 peltikämmaa, osittain uusia, johtoputken keralla. Kaakeleita, 12 uunita, eri numeroa, luettelon mukaan. Köysiä ja rakseja. Kivketjuja. Puuplokeja, Rautaplokeja, noin 50 ovea ja uusia kehyksiä, 1,000 kg. sinkkiä kertaalleen sulatettua harkoissa sekä kalkeliaisia kaakeliuunien luukkuja, saranarautoja, ikkunarautoja y. m.

ALEX HILLI,

Kivenhakkaajankatu 2, porr. E, 12—2.

Pakkakunnalta poismuuton tähden myydään hyvässä kunnossa oleva 4 h.

HUVILA

kaikkien tarpeellisien ulkohuoneiden kanssa edullisesti Suolahden asemalla, näköala suurelle Keiteleelle. Palov. 6,500 mksta, vuokria 400: —. Lähemm. »Myyjä», Suolahti.

Hyllyt ja tiski halvalla. Lähemm. Sakka, Vironkatu 11.

Pienempikokoinen rautasänky ja vaatenaulakko Pietarink. 14, porr. A, huone 3, puh. 110 59.

Siemenkauroja

84 % à 36 p. kilo.
Siemen ohria itäv. 95 % à 45 p. kilo.
Herneitä à 37 p. kilo.
Samoin à 45 p. kilo.

O. Y. Osk. Durchman A. B.

9700

Kauniilla Järven nimekkeellä, laivareitin varrella sijaitseva, hyvin rakennettu

Maatalo

pinta-alaltaan 186 t.-a., josta peltoa noin 26 t.-a., myydään karjan ja muun irtaimen kanssa 22,000: — markasta. Asuinrakennus sisältää salin, ruokasalin, kaksi kamaria ja keittiön. Paitsi halkometsää, on metsässä 2,000 tukkipuuta. Lähemmin

AKSEL ALANDERIN Asianajotoimisto OY Helsinki. Mikonk. 7.

9697

(S.II.)

Kääntövaunuja, raitiotiekiskovaihteita ja kääntöpöytiä

suurempi määrä myytävänä. Vaunut ovat kuulalaakereilla varustetut 1³ suuruisia, osaksi yksi kesä käytetyt. Kiskot ovat 65 mm. — 60 mm. ja 55 mm. vahvuisia. Valmista raudoitettua tietä 190 metriä. Siteet, ruuvit ja naulat seuraa kiskoja. Samalla työpaikalla **kivenmurskaajakone.** Mieluummin kaikki yhdelle ostajalle, välittäjiä en tarvitse. Enimmän tarjoavalla etusija.

J. PIIRONEN.

Koivisto Viip. l.

(Karjala)

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 16 mm.

Munia.

saapuu joka päivä myydään alk. 3 mk:sta tiu korkeampiin hintoihin. Vuorikatu 20 pihan perällä alk. klo 9—12 ja 4—6.

Hbl. (ruots.) Työm. 1 k. 12 mm.

Hyvä Työhevonen

ja mööpelivaunut myydään poismuuton takia halvalla. Lähemmin puhelin 2697, klo 10—12.

Joukko käytettyjä

ikkunankehyksiä

lasineen ja ilman, yksinkertaisia ja kaksipuoleisia ovia, tellinkilankkuja sekä eräs määrä tiiliä, katukäytäväkiviä. Kasarminkatu 48. Talonmies näyttää klo 10—3. 9707

WANDERER MOOTTORIPYÖRÄ

myydään halvalla Ratak. 10, Aaltonen, tavat. jälk. 11.

(S.I.10856) 9719

Bolinderin mall. 10 hv.

Höyrykone

varust. paisuntalaitteilla ja 18 m² kattila armaturineineen hyvässä kunnossa, olleet käynnissä meijerissä 2:si vuotta, myydään kohtuullisella hinnalla. Lähemmin nimim. »Maanviljelijä», Porin postitoimisto.

Noin 500 syltä

metrin pituisia sekahalkoja myydään vapaasti Gerknäsin asemalla. Tarjoukset korkeimmalla hinnalla lähetetään t. l. kontt. merk.

»Hyviä Sekahalkoja, 115».

Halutaan ostaa

Kirjoja, Kirjastoja, **Sanakirjoja,** Lainopillisia, Historiallisia ja **muita Tieteellisiä** tutkimuksia ja Kokoomuskirjoituksia, **kaikkien taiteilijoiden** maalaamia **Tauluja** ostaa korkeimmilla hinnoilla

Lindstedtin Antikv. Kirjakauppa, P. Esplanadink. 31, II kerros.

8594

2½-tuumaisia parhaimpia

Koivulankkuja

ostetaan suuremmissa ja pienemmissä erissä

A.B. N. Bomans Ångsnickeri O.Y. Turku.

(A.U.)9461

Lyijyromua

halutaan ostaa. Tarjouksia ilmoituksineen määrästä ja hinnasta odottaa

A.-B. VULCAN, Turku.

(S. I. 10849) 9381

Ostetaan kauppa, kahvila, ruokala eli muu tuottava laitos vähittäismaksulla tai pieni talo. Vastaus t. l. k. nimim. »250, 119».

Tervaa

suuret joukot kesän ja syksyn aikana toimitettavaksi ostaa ylimaaräisellä käteisellä Alfr. Jakobssonin Jälkeläiset, Storgatan 21, Sthlm. Vastaukset annettavat ruotsin kielellä.

(G. 14031) 9683

Halutaan palvelukseen

Työnjohtajan toimi

Pallamon pappilain metsätöitä varten julistetaan täten kaksivuotisen metsänvartijakoulun käyneen metsänvartijan haettavaksi. Toimi, josta maksetaan palkkaa 100 mk. kuuk. sekä luvataan ilmaiseksi ottaa polttopuikseen pappilain metsästä kaatuneita, kuivaneita ja vikanaisia puita, ja johon on ryhdyttävä heti kutsun saatua, asetetaan 3 kk. molemmanpuolisella irtisanomisella. Hakemukset tarpeellisine todistuksineen ovat kuluvan toukok. loppuun mennessä lähetettävät osoitteella **Pallamo** allekirjoittaneelle virkatalolautak. esimiehelle. Pallamossa, 3. V. 1916.

H. Lankkanen.

(K. Kaj.)

Joukko työmiehiä ja naisia

otetaan työhön

Grönqvistin Tiilitehtaalla Jokelassa.

Palvelija saa paikan Etelä-Makasiininkatu 3, pr. C, ovi 19, jälkeen 3.

Lapsirakas lastenhoitaja saa paikan. Lähemm. puh. 9724.

Nuorempi mieskonttoristi

Täysin hallitseva venäjän kieltä sekä taitava ruotsia tahi suomea ja konekirjoitusta, saa paikan

A.-B. GOTTFR. STRÖMBERG'in konttorissa, Sörnäisten Rantatie 15.

(I. 4583) 9726

Kuokkamiehet ja Ojurit

saavat työtä Tiensuun kartanossa lähellä Jokelan asemaa. (S.I.10840)9714

Köksät, yksinpalv., tarjoojat, tiskaajat, mies- ja naisleipojat, lastentytöt, maalaistytöt, venäjää puh. y. m saavat hyviä paikkoja 20—30 mk. kk. Läh. L.-Roopertink. 7. Liiket. Vuori, p. 7751.

Suomenkielinen, ahkera, nuorehko palvelijatar saa yksinäisenä kesäkuukausiksi paikan maalla pienehkön talouden hoitajattarena.

Lähemmin klo 4—8 i.-p.

Tohtori HARTVALL, Vladimirinkatu 16.

Koulun käynyt

Naiskarjakko

saa nyt heti paikan karjakon apulaisena, kun lähettää todistuksensa ja palkkavaatimuksensa osoitteella: Korian as. Mustilan kartano.

Reipas ja siist palvelija saa 15 p:stä paikan yks:näisenä. Vast. t. l. kontt. tänään nimim. »Kunnollinen 118».

Tarvitaan kokenutta, sivistynyttä lastenhoitajatarta joka osaa ommella ja olla apuna taloudessa. Itäinen Kalvopuisto 1. Tirehtööri Romanovski.

Vikkelät

juoksupojat

saavat heti vakinaisen paikan. Tarkemmin ilmoittaa

Oy. FIX Ab., Mikonk. 8, 9699 pihan perällä, klo 1—3.

Juustomeijeristin

paikka avoinna Tikkamannilan kartanossa, os. Jyväskylä.

Constant Bernhard.

Yksinkertaiseen ruuanlaittoon tottunut tyttö saa paikan heti lähellä Helsinkiä. Lähemmin Vladimirinkatu 45, porr. A, 2 kerr. Salo, klo 3—8 i.-p.

Työm. 1 k. tj. 12 mm.

TYTTÖ

saa paikan heti Kotileipomossa, Vilhovuorenkatu 4.

Vikman.

Taitava kotiompelijatar heti. Puhel. 8499. (Hbl.) 9704

Väh. ven. puh. tyttö matkallijakotiin, harjoittelija ja myyjät. kangaskaupp., tyttö sekatavarakaupp. maalle ja 80 erilaista palvelijatarta halut. V.-teim. ALKU, Mikonkatu 8, t. 7882.

Vaatimaton, taloustoimiin täysin tottunut tyttö saa paikan heti Luotsikatu 8, porr. A, ovi 10.

Nuorempi siisti, yksinkertaisiin keittotöihin tottunut palvelija saa heti paikan kahvilassa, Korkeavuorenk. 3.

9733

Koneenkäyttäjän toimi

Pakkalan os. meijerissä Sahalahdella julistetaan täten haettavaksi ennen t. k. 25 p. Meijerin puolesta on asunto, lämpö ja valo. Toimi on vastaanotettava kutsun saatua. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä osoitteella Pakkalan os. meijeri, Sahalahti.

Sahalahdella, 9 p. toukok. 1916.

9690 Meijerin hallitus.

Palvelusta haluaa

Tampereen Talouskoulun, sekä kolme luokkaa tyttökoulua käynyt tyttö haluaisi rouvan apulaiseksi tai taloutta hoitamaan. Vastaukset palkkatarjouksineen lähetettävä tämän lehden konttoriin nim. »Maalla ollut, 114».

Lakki- ja peltiseppä haluaa työtä, omat työkalut ja senkkikone Vastausta pyydetään heti. Paperikauppa, Viertola, It. Viertotie 17, nimim.

»Ammattilainen 14».

Nuori naishieroja ja sairasvoimistelija haluaa kesäksi maalle sivistyneeseen perheeseen hieromaan. Vast. noin viikon kuluessa t. l. kontt. nimim. »S. E. 116».

Tyttö, ommellut liinaompelua, haluaa työtä kotiin. Vast. t. l. k. nimim. »Ompelija 26, 122.

Vuokralle tarjotaan

2 huon., keittiö, kylpyhuone sekä huone ja keittiö, Teraesi (Pengerk.) 4. Isännöitsijä.

2 huon. ja 1 huon. ja keittiö, paik., v. kalust. tai ilm. Huopalahdessa, 3 min. asem. Läh. A. Sauru.

Kesä—Elokuun ajaksi vuokrattavana huone ja keittiö tai kaksi huonetta ja keittiö halvalla Liisank. 12. E. Tirranen.

Yksityisiä huoneita Engeltori 7. Leino.

Huone ja keittiö tai huone ja alkovi kesäk. 1 p:stä. Lähemm. Rauhankatu 6. Neiti Rantinen.

Kalustettu huone nyt heti tai 15 päivästä Vuorimiehenk. 14, porr. A, huoneusto 3.

Vuori mies saa asunnon toisen kerroksen Oikokatu 4, pr. D, ovi 23.

Kalustettu huone nykyajan tuok. Läh. tehdask. 22, porr. F, ovi 45.

Pieni kalustettu huone, mieluimmin naiselle vuokratt. Punavuorenkatu 11. Kangaskauppa.

Kesäasuntoja:

Kesäasunnoksi

2 kalust. kahden huon. huoneustoa maalla, 48 km. Helsingistä, lähellä rautaasemaa. Kellari ja sauna käytettävänä. Läh. t. l. kontt. ja kirjeell. Jokelaos. merk Kuusikko. 9695

Luonnonkauniilla maatilalla Hämeessä Järven ja Joen läheis, otetaan kesävieraita täysihoitoon nyt heti tahi myöhemmin. Vast. pyydetään lähettämään osoit.

J. E. Kiemola, Järvelän as. Kärkölä.

Hbl. (ruots.) sunn., Hels. S. 13/5 1 k. tj. 45 mm.

Kesäasunnoksi

vuokr. 2 tai 4 huon. ja keittiö ilm. kalust., eteinen ja lasiveranta, puhelin myös. Seppälän talo, 2¼ km. Hiekkaa asemalta, hyvän tien ja mäntymetsän läheltä.

Tarkemmin puhelin 124 Riihimäki.

Samassa paikassa myydään 6-vuot. 160 sent. kork. englantilaisrot., tummanruuni, terve, vankka ori, hyvän tapainen. Kirj. osoite:

R. Viljanen, Riihimäki.

Huvila

vuokrattavana, 3 huonetta ja keittiö, kauniilla paikalla, havumetsässä, pääradan varrella läh. Reckhalsin pysäkiä. HUOM.! Tilaisuus ulmiseen ja kelitiökasvien viljelykseen. Lähemm. A. Sariola, Vuorik. 7, puh. 3711, tai sunnuntaina 14/5. huvilassa.

Halutaan vuokrata

Kesäk. 1 p:stä: 2 huon. tai 3 huon. ja keittiö.

Läh. puh. 4939, sunnunt. ei tav.

Halutaan vuokrata kamari ja keittiö 15 p:stä kesäkuuta. Mieluimmin Kruunuhaasta. Vast. t. l. k. nimim. Vuokra etukäteen 117.

Halutaan vuokrata pieni kyökki ja kamari eli huone alkovin kanssa 1 p. kesäk. nuorelle miehelle. Vast. t. l. kontt. nimim. »N. L. 121».

Pieni perhe haluaa vuokrata 1 p. kesäk. tai myöhemm. hella-alkovihuon tai pienet parihuoneet, Kaivopuiston tai laivatokan tienoilta. Lähemmin puhelin 9048. (S. I. 10857) 9713

Kesäk. 1 p:stä: 4 tahi 3 tahi 5 huoneen huoneusto. Tri Sandelin, puh. 81 31. (Hbl. 9705

Sekalaisia ilmoituksia

Matkustajakoti Atlas

Aleksanterink 15. Teef. 9169.

Koivusia Ripiklapia! ja Koivupintoja

Puhelin 9637.

Hedelmäputia,

ensiluokkaisia

Omenaputia ja Viinimarjapensaita

kevätistutusta varten saadaan

Hj. Långstedt'in Puutaimistost os. Wirkby.

HUOM.! Kaikki paikalla koulutettu ja. Ensimäinen palkinto puutarhanäyttelyssä Viipurissa 1911 ja Helsingissä 1913. Hinnasto lähetetään pyynnöstä ilmaiseksi. (S. I. 10855) 9717

Ori Nurre

kk. N:o 1195, tummanrautias, toinen ori kk. ori Elon jälkeläinen, vankkarakenteinen, rautias, valkoisilla jouhilla, ovat käytettävänä siitokseen Huopalahdessa. Eemeli Palotie, puhelin 2447.

Matematiikkaa ja latinaa

opettamaan otetaan kesäk. alusta kesän ajaksi ylioppilas tai joku muu vaatimatonta yläsp:toa vastaan. Os.: Kansak. opettaja, Kuhmoinen, Hämepohja.

9689

Ensimäinen suomalaiselle tilaajalle saapunut sanomalehden numero, ainoa tällainen sivistyshistoriallinen kappale, mikä on onnistunut säilymään, myydään tai annetaan pantiksi. Tarjoukset os.: »Ensimmän tarjoavalle», Tampere, Poste rest. (Tamp. S.) 9691

Tunteja venäjänkielessä halutaan. V. t. l. k. nim. Plan 120.

Maalle muuttajat!

Tottuneita asiapoikia käsirattaineen saatavana

Pikatoimisto Mars'ista

Avoinna 9—8 Vuorik. 17. P. 2359.

Pienempiä matkatavaroita säilytetään.

0694.

A. E. Saarinen

Pelti- ja vaskisepänliike

Nikolainkatu 19. Puhelin 81 47.

Tekee

ammattiin kuuluvia töitä huolellisesti ja halvalla!

Huvilahuonekalusto

N:o 55, käsittävä pöydän, sohvan, 2 noja- ja 2 pienempää tuolia ja jalustan vapaasti vastaanottajan rautatieasemalla vain

Smk. 124: —.

Saatavana meiltä.

PORIN SÄNKYTEHDAS, Pori.

Kuvitettu hinnasto pyynnöstä.

S. I. 9018 9713

Naiset huomatkaa!

Kodin Ompelukoulussa

voi jokainen nainen ommella itselleen muodikkaan puvun ja puseron viikossa. Maksu 10 mk. Iltakursseja 6—9. Viimeinen kurssi alkaa maanantaina 16 p. Erottajank. 9 G, puh. 7621.

Rouva Fanny Haataja.

(S. I. 10834) 9715

Höyrylaivaliike

Ruotsin Amerikan Linja

Laivanvarustaja osakeyhtiö Sverige-Nordamerika.

Pohjoismaiden suurin höyrylaiva

„Stockholm" 12,606 ton. 560 jalkaa pitkä.

Täysin nykyaikainen, komeasti sisustettu — lähtee toukokuun 27 p:nä, heinäkuun 12 p:nä j. n. p.

Göteborg'ista suoraan Newyork'iin.

Erinomaiset mukavuudet. **Nopea** matka. **Ruotsalainen** miehistö. **Ruotsalainen** mainio ruoka.

Lähemmin ilmoittaa

Victor Ek.

Pääasioimisto Suomessa.

(S. H.) (I. 4005) 69050

(S.H.) Höyrylaiva

„Päijänne"

alkaa säännölliset kulkuvuoronsa Vesijärven ja Heinolan välillä keskiviikkona t. k. 10 p:nä. Lähtee Vesijärveltä klo 4 a.-p. ja Heinolasta klo 12 p:llä. (Lahti) 9626

(S. H.)

Junien kulut.

P. = postijuna.
Pi. = pikajuna.
M. = matkustajajuna.

Pitkämatkaiset junat:

Helsingistä lähtevät:

P. 8,00 a.-p. Karjan kautta Saloon (12,13). Turkuun (1,50), Tammisaareen (11,10), Hankoon (12,06).

P. 8,40 a.-p. Hämeenlinnaan (11,40), Tampereelle (2,00), Vaasaan (11,40), Turkuun Toijalan kautta (4,38), Porin (7,10), Raumalle (8,15), Mänttään (6,00), Porvooseen (10,55), Högforsiin (1,00), Lopelle (12,23), Forssaan (6,15), Kauttualle (7,30), Hyvinkään kautta Karjalle (1,12), tavarajunalla Tammisaareen (1,49), Hankoon (4,35).

P. 10,20 a.-p. Lahteen (2,05), Viipuriin (7,37), Pietariin (11,59), Mikkeliin (9,27), Kotkaan (7,00), Lappeenrantaan (7,18), Imatralle (10,07), Elisenvaaraan (11,37), Haminaan (7,10), Karhulaan (7,00), Loviisaan (6,25).

Pi. 1,00 i.-p. Lahteen (3,47), Viipuriin (7,13), Pietariin (11,04), Mikkeliin (9,27), Kotkaan (7,00), Lappeenrantaan (7,18), Imatralle (10,07), Elisenvaaraan (11,37), Hämeenlinnaan (4,59), Tampereelle (6,44), Kokkolaan (4,22), Ouluun (9,00), Kemiin (11,36), Torniooon (12,20), Tukholmaan (10,04)

P. 3,15 i.-p. Hämeenlinnaan (6,13), Tampereelle (8,32).

P. 6,00 i.-p. Karjan kautta Saloon (10,14), Turkuun (11,50), Tammisaareen (9,00), Hankoon (9,55).

P. 6,10 i.-p. Hämeenlinnaan (9,15), Tampereelle (11,31), Kokkolaan (11,15), Ouluun (5,16), Kemiin (8,25), Torniioon (9,18), Rovaniemelle (12,26), Jyväskylään (8,13), Suolahteen (10,14), Vaasaan (9,14), Kristiinaan (12,33), Kaskisiin (12,50), Pietarsaareen (10,44), Uuteenkaarlepyyhyn (10,35), Raaheen (4,55), Mänttään (3,20), Högforsiin (10,25).

P. 6,50 i.-p. Lahteen (10,28), Viipuriin (3,28), Pietariin (8,13), Lappeenrantaan (4,28), Mikkeliin (7,58), Kuopioon (1,00), Iisalmelle (3,56), Kajaaniin (6,34) Savonlinnaan Pieksämäen kautta (2,45), Loviisaan (9,57), Varkauteen (12,18), Lopelle (9,45).

Pi. 10,30 i.-p. Lahteen (1,21), Viipuriin (5,28), Pietariin (9,08). Savoon saakka aikoina kuin edellisellä junalla.

M. 11,00 i.-p. Lahteen (2,31), Viipuriin (7,49), Pietariin (12,11), Savoon kuten edellisellä junalla; Sortavalaan (2,34), Joensuuhun (6,53), Lieksaan (9,55), Nurmekseen (11,52), Savonlinnaan Elisenvaaran kautta (3,01) Imatralle (10,23), Kotkaan (7,20), Haminaan (7,55), Karhulaan (7,30).

Helsinkiin saapuvat:

M. 6,51 a.-p. Pietarista (5,40), Viipurista (9,44), Lahdesta (3,09), Nurmeksesta (6,25), Lieksasta (8,05), Joensuusta (11,16), Sortavalasta (3,24), Savonlinnasta Elisenvaaran kautta (3,05), Savonlinnasta Pieksämäen kautta (3,11), Kajaanista (10,00), Iisalmelta (12,31), Kuopiosta (3,36), Mikkelistä (8,40), Kotkasta (9,36), Haminasta (9,20), Karhulasta (6,04), Varkaudesta (4,28).

P. 8,57 a.-p. Pietarista (8,00), Viipurista (11,47), Lahdesta (5,14), Savosta ja Karjalasta kuten edellisellä, Lappeenrannasta (12,14), Porvoosta (6,20).

Pi. 10,00 a.-p. Pietarista (12,00), Viipurista (2,52), Lahdesta (7,11).

P. 11,00 a.-p. Torniosta (7,50) Kemistä (8,46), Oulusta (11,59), Kokkolasta (5,48), Tampereelta (5,46), Hämeenlinnasta (8,08), Vaasasta (7,35), Kristiinasta (3,30), Kaskisista (3,00), Suolahdesta (7,14), Jyväskylästä (9,22), Pietarsaaresta (6,10), Mäntästä (1,40), Raahesta (11,25), Uudestaaarlepyystä (6,10), Högforsista (6,49), Lopelta (8,00).

P. 12,50 i.-p. Karjan kautta Turusta (7,05), Salosta (8,41), Hangosta (8,55), Tammisaaresta (9,48).

P. 1,16 i.-p. Tampereelta (8,03), Hämeenlinnasta (10,20).

Pi. 5,35 i.-p. Pietarista (7,40), Viipurista (11,20), Lahdesta (2,51), Torniosta (4,00), Kemistä (4,50), Oulusta (7,46), Kokkolasta (12,31), Tampereelta (11,33) Hämeenlinnasta (1,40), Turusta Toijalan kautta (9,07), Forssasta (8,30), Tukholmasta (6,34).

M. 5,59 i.-p. Pietarista (1,05 a.-p.), Viipurista (6,40 a.-p.), Lahdesta (1,12), Lopelta (2,05) Loviisasta (4,00).

P. 8,04 i.-p. Vaasasta (5,15), Tampereelta (2,42), Hämeenlinnasta (5,10), Mäntästä (10,30), Porvoosta (5,00), Högforsista (3,50).

P. 9,57 i.-p. Pietarista (9,30), Viipurista (1,24), Lahdesta (6,29), Lappeenrannasta (1,36), Mikkelistä (11,59), Kotkasta (1,50), Haminasta (1,20), Karjalta Hyvinkään kautta (4,43), Loviisasta (1,45), Lopelta (6,55).

P. 10,26 i.-p. Toijalan kautta Turusta (2,35), Porista (12,05), Tampereelta (5,03), Hämeenlinnasta (7,30), Raumalta (10,50), Kauttualta (11,40), Forssasta (2,40).

P. 10,37 i.-p. Karjan kautta Turusta (4,48), Salosta (6,20), Hangosta (6,40), Tammisaaresta (7,33).

Pääradan paikallisjunat:

Helsingistä lähtevät:

12,10	a.-p.	tulo	Riihimäelle 3 01.
6,20	»	»	Keravalle 7,38.
7,54	»	»	Keravalle 9,10.
9,10	»	»	Tikkurilaan 9,54.
11,20	»	»	Malmille 11,50.
1,15	i.-p.	»	Tikkurilaan 1,59.
2,12	»	»	Keravalle 3,29.
2,32	»	»	lauant. ja juhlap. aattona ainoast. työläisvaun. Keravalle 3,45.
3,21	»	»	Tikkurilaan 4,06.
4,20	»	»	Keravalle 5,37.
5,21	»	»	Keravalle 6,38.
6,16	»	»	Keravalle 7,16.
6,24	»	»	Malmille 6,54.
7,45	»	»	Keravalle 9,02, Porvooseen 10,45.
9,20	»	»	Tikkurilaan 10,04
11,06	»	»	Keravalle 12,19.

Helsinkiin saapuvat:

6,30	a.-p.	lähtö	Keravalta 5,12.
7,28	»	»	Malmilta 6,57.
7,44	»	»	Keravalta 6,45.
8,44	»	»	Riihimäeltä 6,06.
9,46	»	»	Keravalta 8,25.
10,48	»	»	Tikkurilasta 10,04
11,46	»	»	Keravalta 10,29.
12,33	i.-p.	»	Malmilta 12,02.
2,51	»	»	Tikkurilasta 2,06.
4,43	»	»	Riihimäeltä 1,30.
5,20	»	»	Keravalta 4,08.
6,40	»	»	Tikkurilasta 5,56.
7,28	»	»	Keravalta 6,12.
8,55	»	»	Keravalta 7,37.
10,56	»	»	Tikkurilasta 10,12.
11,32	»	»	Keravalta 10,20.

Rantaradan paikallisjunat:

Helsingistä lähtevät:

6,05	a.-p.	tulo	Espooseen 6,55 arkip.
6,55	»	»	Kirkkonummelle 8,41.
10,00	a.-p.	tulo	Kirkkonummelle 11,34
1,05	i.-p.	»	Masabyhyn 2,15.
2,26	»	»	Kirkkonummelle 4,00
3,30	»	»	Karjalle 6,31.
4,13	»	»	Espooseen 5,02.
5,14	»	»	Kirkkonummelle 6,42.
8,40	»	»	Kirkkonummelle 10,14
11,58	»	»	Kirkkonummelle 1,28.

Helsinkiin saapuvat:

7,36	a.-p.	lähtö	Kirkkonummelta 6,00
8,33	»	»	Espoosta 7,39 arkip.
9,33	»	»	Karjalta 6,25.
10,40	»	»	Kirkkonummelta 9,05.
1,50	i.-p.	»	Kirkkonummelta 12,16
3,35	»	»	Masabystä 2,20.
6,09	»	»	Espoosta 5,20.
7,10	»	»	Kirkkonummelta 5,38.
8,33	»	»	Kirkkonummelta 6,58.
11,48	»	»	Kirkkonummelta 10,20.

Ruumisjuna:

Lähtee keskiviikkoisin ja sunnuntaisin Ruoholahdesta 12,20 i.-p., saapuu Malmin hautausmaalle 12,47. Lähtee Malmilta 3,32 i.-p., saapuu Helsinkiin 3,54.

Suom. Kirjall. Seuran Kirjapaino Oy. Helsinki, 1916.